

Kommunedirektørens forslag til

Budsjett 2023

Økonomiplan 2023 – 2026

FROSTA
KOMMUNE

Politisk behandling

Formannskap

Off. ettersyn

Kommunestyret

22.11.2022

22.11.-12.12.2022

13.12.2022

1. Sammendrag

Kommunedirektøren legger med dette frem forslag til budsjett for 2023 og økonomiplan 2023-2026. Budsjettet og økonomiplanen gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver for 2023-2026.

Langsiktig økonomiplanlegging er krevende, men nødvendig, for å etablere et godt grunnlag for lokalt politisk handlingsrom og et godt tjenestetilbud i kommunen over tid. Dette sikrer både balanse i kommunens økonomi og det reduserer usikkerhet.

Pandemien har også i 2022 gitt oss utfordringer for drift av kommunens tjenester, særlig i starten av året. Det ble av regjeringen lovet full kompensasjon av utgiftene også i 2022, men så langt har ikke løftene blitt fulgt opp med faktiske bevilgninger. Det betyr at det er en usikkerhet om denne kompensasjonen faktisk kommer. I så fall vil årets resultat bli forverret med omlag 2,8 mill. kr.

I årets resultat på kommunebarometeret klatret Frosta kommune nye 12 plasser opp, og det til tross for en stor og krevende omstilling. Dette viser at vi er i stand til å levere gode tjenester til innbyggerne selv i krevende tider.

De kommende årene vil preges av omstilling og endring i organisasjonen. Dette er helt nødvendig for å kunne levere gode tjenester til kommunens innbyggere i årene som kommer. Et økonomisk mål om minimum 1,75 % netto driftsresultat av driftsinntektene per år vil ikke kunne gjennomføres uten en stor nedbemanning, eller vesentlig bedring av inntektene. Dette ansees ikke realistisk gitt den situasjonen vi er i nå, selv om det legges opp til overskudd hvert år i planperioden.

Vi skal fortsette å gi gode tjenester til Frostas innbyggere i årene som kommer. Bedre koordinering og bedre ledelse lå til grunn for omorganiseringen i 2021 og det arbeides videre med dette som grunnlag for en mer effektiv drift. Det vil være nødvendig med økt fokus på effektivisering og tilpasning av driften til faktisk behov. Regjeringens forslag til statsbudsjett og fremtidsutsikter forsterker dette.

I budsjettbehandlingen for 2022 besluttet kommunestyret å gå videre med arbeidet for å realisere et nytt kommune- og helsehus. Dette arbeidet har kommet godt i gang, og behovet for å realisere bygget har ikke blitt mindre etter hvert som arbeidet går fremover, men vi ser at det er behov for mer utredning og vurdering før det tas en endelig investeringsbeslutning. Det endrede verdensbildet med inflasjon og økte renter, gjør at prosjektet må gjennomgå enda mer nøye med hensyn til finansieringen. I tillegg er det foretatt en egen utredning på «fremtidens omsorgstjenester» som kom i 2022. Denne rapporten viser at det blant annet er nødvendig å se på botilbudet for unge og gjerne i sammenheng med helsehuset for å øke effektiviteten i driften. Det legges opp til en endelig beslutning på kommune- og helsehuset i løpet av 2023.

Vi har lagt bak oss noen år med krevende opprydding i gamle teknisk etat, med mye saksbehandlingsfeil, klager og dårlig omdømme. Mangelfull oppfølging over tid gjør det svært krevende å drive forsvarlig saksbehandling, også på nyere saker, da det ofte er mangelfull dokumentasjon i fagsystem og arkivsystem. Dette fører også til at opprydding i eldre saker fortsatt krever svært mye tid. I tillegg må kommunen søke juridisk bistand i de mest komplekse sakene.

Selv om alt er på plass enda, så mener kommunedirektøren at det med etableringen av interkommalt samarbeid innen byggesak mm. nå er forsvarlig saksbehandling og at rettsikkerheten for innbyggerne er ivaretatt. Det legges til grunn at plan- og bygningsloven skal praktiseres positivt, og at saksbehandlerne i Frosta kommune skal bidra til at kommunens næringsliv og innbyggere får løst sakene sine på best mulig måte.

Den pågående overgrepssaken er svært krevende for kommunen, både internt i organisasjonen og for hele Frostasamfunnet. Den har i stor grad preget arbeidet i kommunen siden august og vil påvirke driften i lang tid fremover. Omfanget i saken er så stort at vi er nødt til å få bistand fra gode naboer og ulike fagmiljøer for å kunne gi nødvendig helsehjelp til de som er berørt. Det er lagt vekt på åpenhet og fokus på bistand til de som er berørt i saken. Dette vil være viktig også i tiden som kommer.

Det er en betydelig kostnadsøkning fra 2022 til 2023 som følge av et godt lønnsoppgjør, renteøkning og økte kostnader generelt. Dette er ikke kompensert fullt ut av regjeringen i statsbudsjettet for Frosta sin del. Årets budsjettforslag preges av at lovpålagte kommunale tjenester er prioritert. Flere faglige gode tiltak og aktiviteter er valgt bort, til fordel for lovpålagte tjenester. Slik den kommunal økonomi er for tiden, ser det ut til at dette gjelder de fleste kommuner rundt oss og fremtidens prognoser viser at det ikke ser merkbart annerledes ut fremover.

Det legges derfor opp til en effektivisering med en helårsvirkning på ca. 5,9 mill. kr. fra 2024. Dette må i all hovedsak tas i form av nedbemanningen. Det legges opp til bred samhandling med ansatte og tillitsvalgte i virksomhetene som blir berørt. I tillegg er det behov for å gjennomføre en del nye tiltak både innenfor drift og investering. Det foreslås å øke eiendomsskatten med 1 promille som vil gi kommunen kr 2,2 mill. i årlige økte inntekter og det foreslås å øke gebyrsatsene slik at disse dekker faktiske kostnader og tilpasset planlagte aktiviteter og investeringer i planperioden.

Driftsbudsjettet for 2023 har en total netto ramme på kr 193,9 mill. Beløpene er fordelt på følgende driftsrammer med sammenligningstall fra regnskap 2019 og framover (tall i tusen kr):

	R 2019	Andel	R 2020	Andel	R 2021	Andel	Bud 2022	Andel	Bud 2023	Andel
Overordnet ledelse	4 035	2,4 %	4 563	2,8 %	7 380	4,3 %	6 416	3,7 %	6 716	3,5 %
Stabsavdelingen	16 478	9,7 %	15 562	9,4 %	12 896	7,5 %	16 347	9,5 %	17 078	8,8 %
Oppvekst og Velferd	127 548	75,2 %	127 309	76,8 %	129 674	75,5 %	125 415	72,7 %	141 078	72,7 %
Organisasjon og Samfunn	21 818	12,9 %	20 253	12,2 %	22 039	12,8 %	21 039	12,2 %	24 535	12,7 %
Fellesansvar	-304	-0,2 %	-1 850	-1,1 %	-183	-0,1 %	3 323	1,9 %	4 535	2,3 %
Sum fordelt	169 575		165 837		171 806		172 540		193 942	

Investeringsbudsjettet for 2023 legger opp til en samlet investering i anleggsmidler på kr 7,1 mill., samt egenandel til pensjonsordning på kr 0,6 mill. Finansieringen består av låneopptak kr 5,1 mill., salg av fast eiendom kr 2 mill. og bruk av avsetninger med kr 0,6 mill.

Investeringene har følgende driftsmessig konsekvenser:

2023: kr 51.414
2024: kr 775.152
2025: kr 2.411.046
2026: kr 5.014.251

Foreslåtte driftstiltak gir følgende endringer på driftsrammene:

	2023	2024	2025	2026
Overordnet ledelse og stab	- 463 444	- 149 444	- 463 444	- 463 444
Oppvekst og Velferd	- 2 281 250	- 7 507 914	- 7 273 914	- 6 529 914
Organisasjon og Samfunn	1 910 000	1 755 000	300 000	200 000

Det er forutsatt en netto avsetning til disposisjonsfondet på kr 15,5 mill. i planperioden.

Kommunedirektørens forslag innebærer følgende overskudd (netto driftsresultat) i planperioden:

År	2023	2024	2025	2026
Resultat	- 788 822	- 6 820 487	- 5 693 267	- 2 214 948

Frosta 01.11.22

Endre Skjervø
Kommunedirektør

Innhold

1. Sammen drag	2
2. Plan og styringssystem	6
3. Analyser og målstyring	7
4. Organisering	15
5. Medarbeidere	16
6. Kommunens rammebetingelser	18
7. Ledelse og stab	23
8. Oppvekst og Velferd	27
9. Organisasjon og Samfunn	50
10. Kirke og andre religiøse formål	76
11. Værnesregionen	77
12. Finansielle nøkkeltall	78
13. Likviditet og finansforvaltning	81
14. Vedlegg	82
14.1 Kommunale avgifter og gebyrer	82
14.2 Obligatoriske oversikter	88
14.3 Investeringsoversikt	90
14.4 Nye låneopptak	91
14.5 Selvkost	92
14.6 Ikke-kommunale barnehager	93

2. Plan og styringssystem

FNs bærekraftsmål er hele verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Dette angår også Frosta kommune og Frostasamfunnet. Økologisk, økonomisk og sosial og kulturell bærekraft er faktorer som hver for seg er viktige for å nå bærekraftsmålene, men som til enhver tid må ses i sammenheng med hverandre og med de målsettinger vi arbeider for å nå.

Det er en målsetning at styringen av virksomheten skal forenkles og bli mer effektiv, slik at politiske målsetninger og prioriteringer kan styrkes. Kommunens oppgaver følger av kommuneloven, plan og bygningsloven, øvrige lover og forskrifter, nasjonale føringer og politiske vedtak.

Systematisk rapportering fra enhetene til kommunedirektøren, og videre til politiske organer, er en forutsetning for god politisk og administrativ styring. Rapporteringssystemet med budsjettavviksanalyser ble revidert i 2022 og det rapporteres nå månedlig fra virksomhetene til kommunedirektøren.

Det er igangsatt revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, med planlagt politisk beslutning i 2023. Samfunnsdelen skal inneholde mål og strategier for utviklingen i kommunen på lang sikt, i et tolvårsperspektiv. Samfunnsdelen skal gi retning for hvordan Frosta kommune skal utvikle seg, og skal sikre helhetlig og langsiktig styring.

Plansystemet er et av kommunens viktigste styringsverktøy, og det er derfor viktig å ha en tydelig strategi for hvordan plansystemet skal håndteres og fungere i kommuneorganisasjonen.

3. Analyser og målstyring

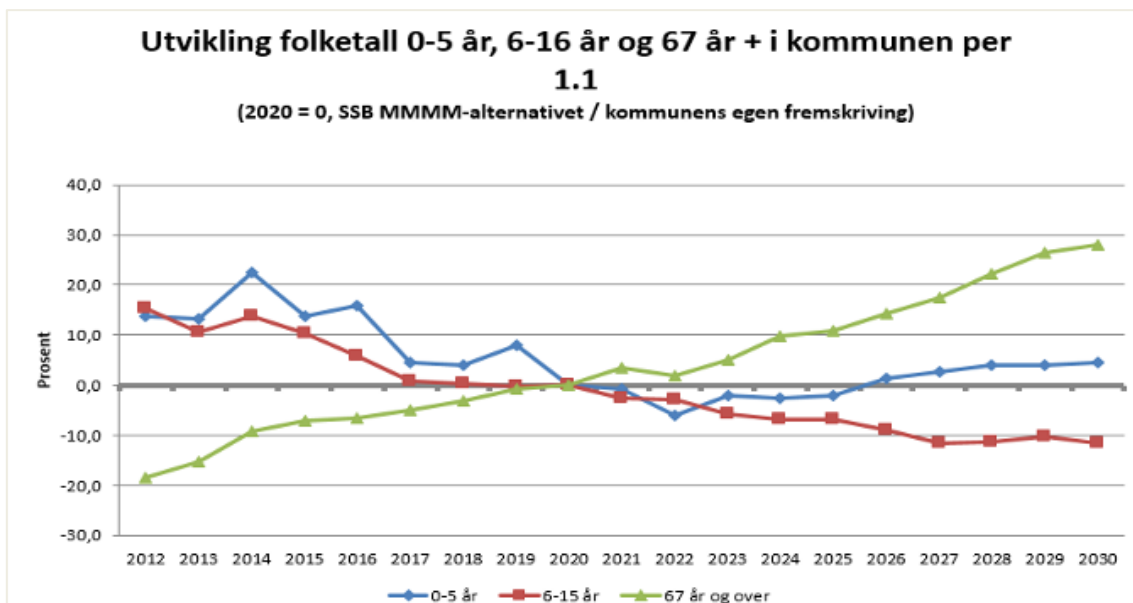
Gjennom å sette tydelige mål og foreta systematisk måling av resultatene, bidrar dette til å sikre god og effektiv styring av enhetene og virksomheten. Mål- og resultatstyring innebærer at det skal planlegges og settes mål, og at resultatene skal måles og følges opp for å avdekke avvik og kontinuerlig forbedre og videreutvikle tjenestene. Ved å anvende følgende prinsipper for styring, vil Frosta kommune settes bedre i stand til levere gode tjenester samtidig som det skapes et økonomisk handlingsrom for nye prioriteringer:

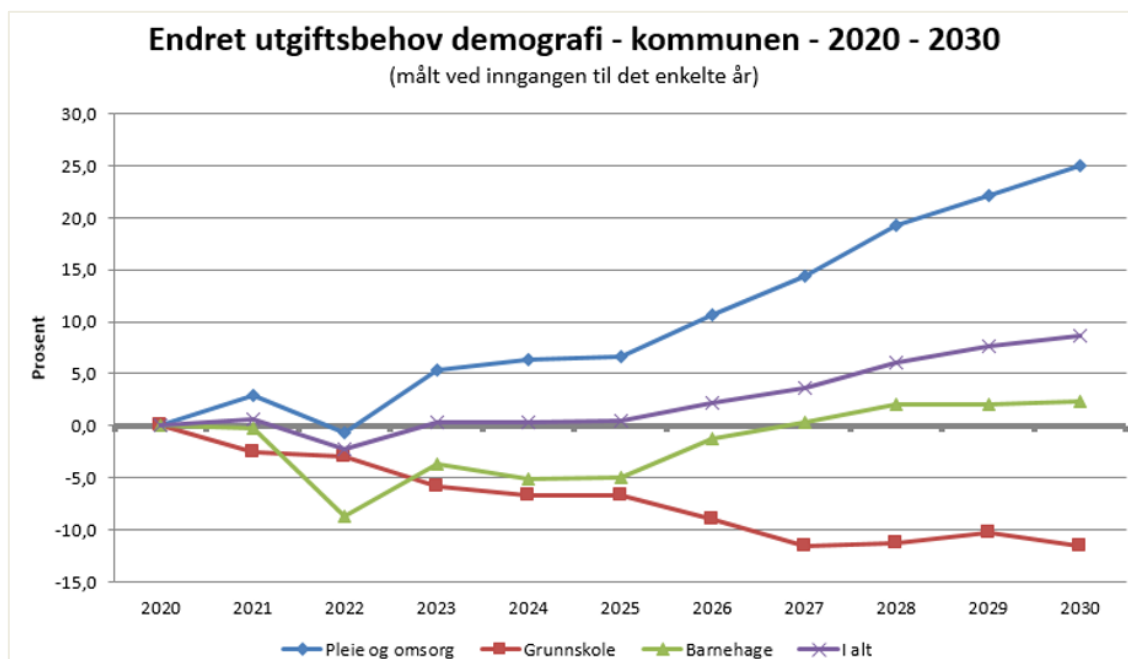
- Mål og resultatstyring
- Effektiv gjennomføring av politiske vedtak
- Etterlevelse av lover og forskrifter
- Risikostyring og kontinuerlig forbedring
- Effektive arbeidsprosesser og riktig ressursanvendelse
- Læring, forbedring og innovasjon

I tillegg skal kommunen bli bedre på en systematisk analyse av nøkkeltall og benchmarking med andre kommuner, KOSTRA, Utdanningsdirektoratet, Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og Statistisk sentralbyrå i arbeidet med å effektivisere og forbedre kommunens tjenestetilbud.

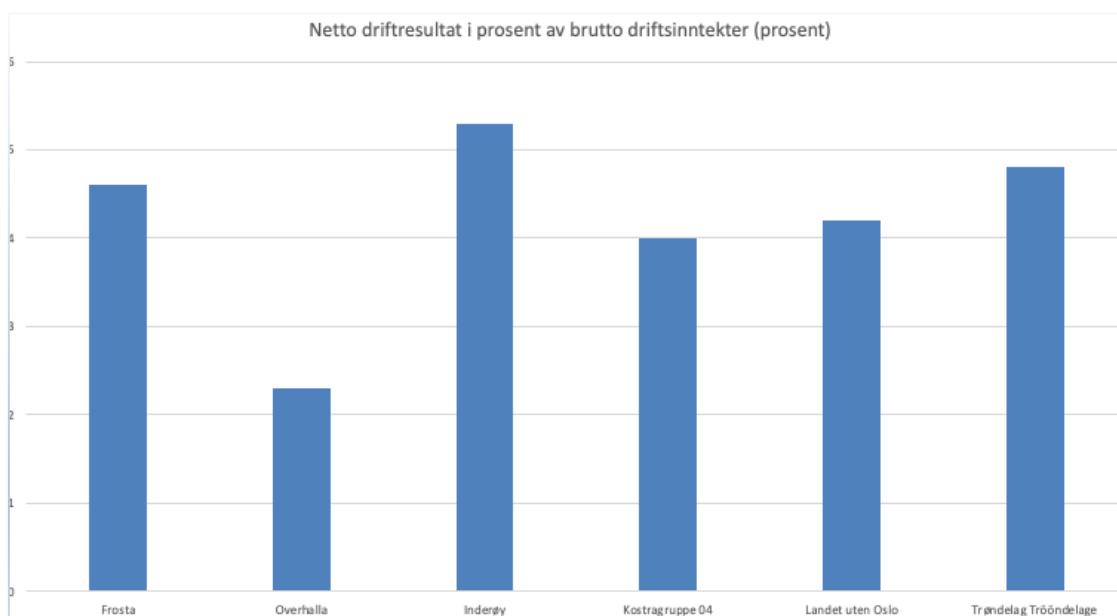
SSB mener at det er grunn til å anta at Frosta kommune får en befolkningsvekst på rundt 10% frem mot 2050.

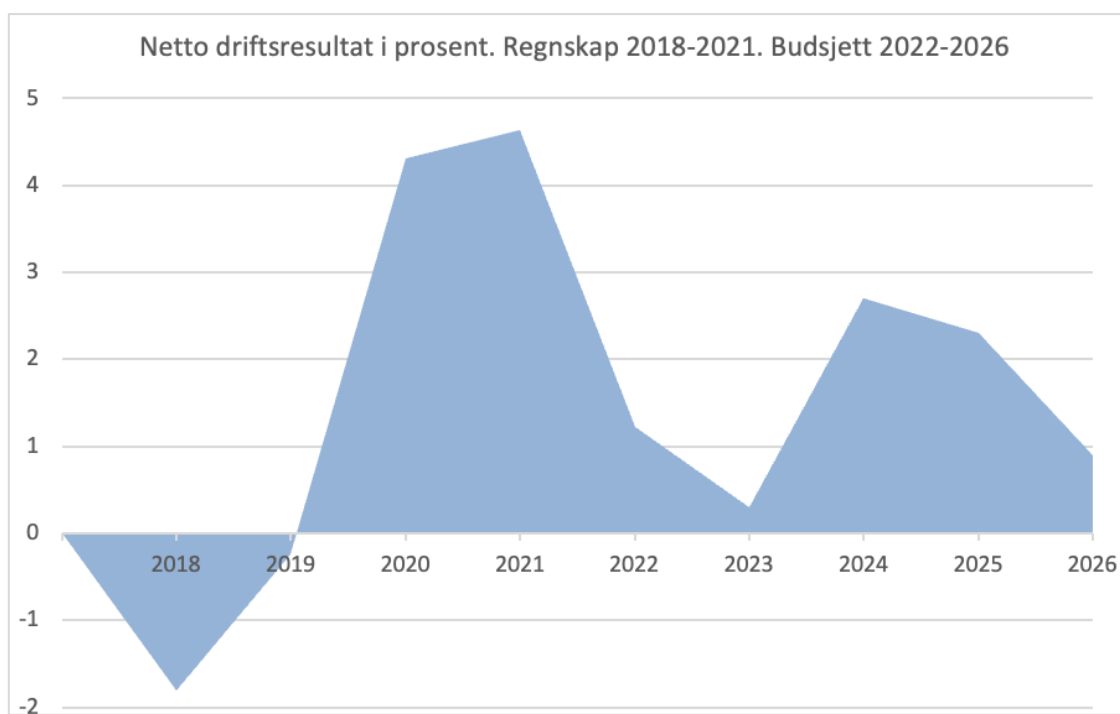
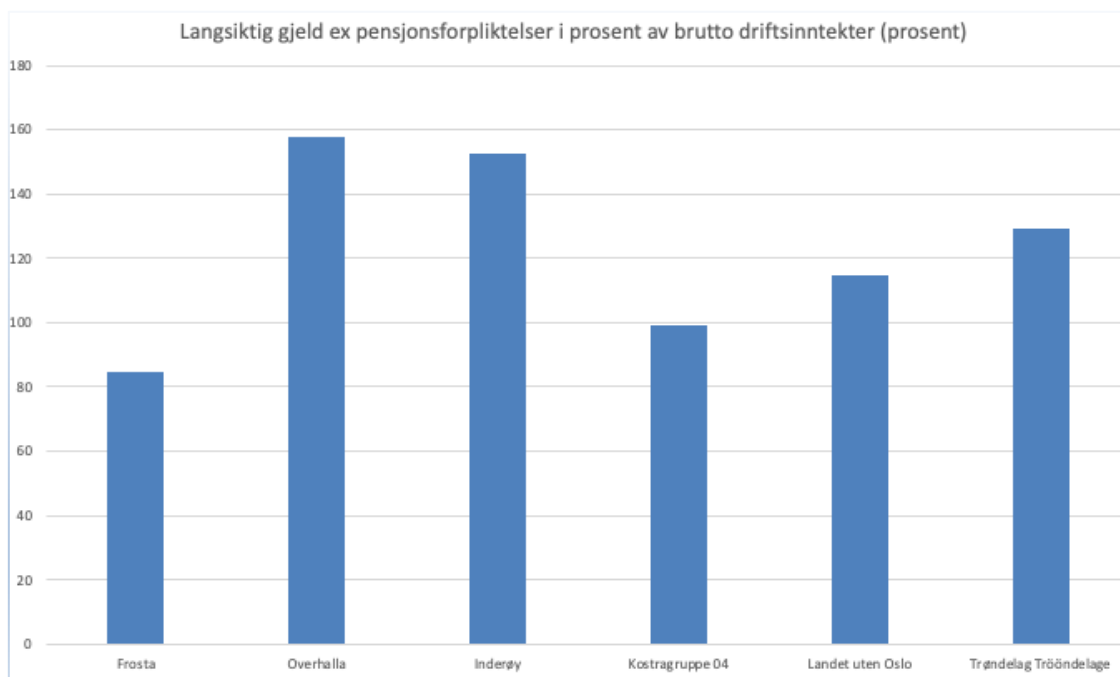
		Hovedalternativet (MMMM)				
		2020	2021	2022	2023	2024
5036 Frosta	0-5 år	151	150	142	148	147
	6-15 år	311	303	302	293	290
	16-19 år	137	121	124	118	124
	20-66 år	1 499	1 508	1 528	1 530	1 514
	67 år eller eldre	529	547	539	556	581

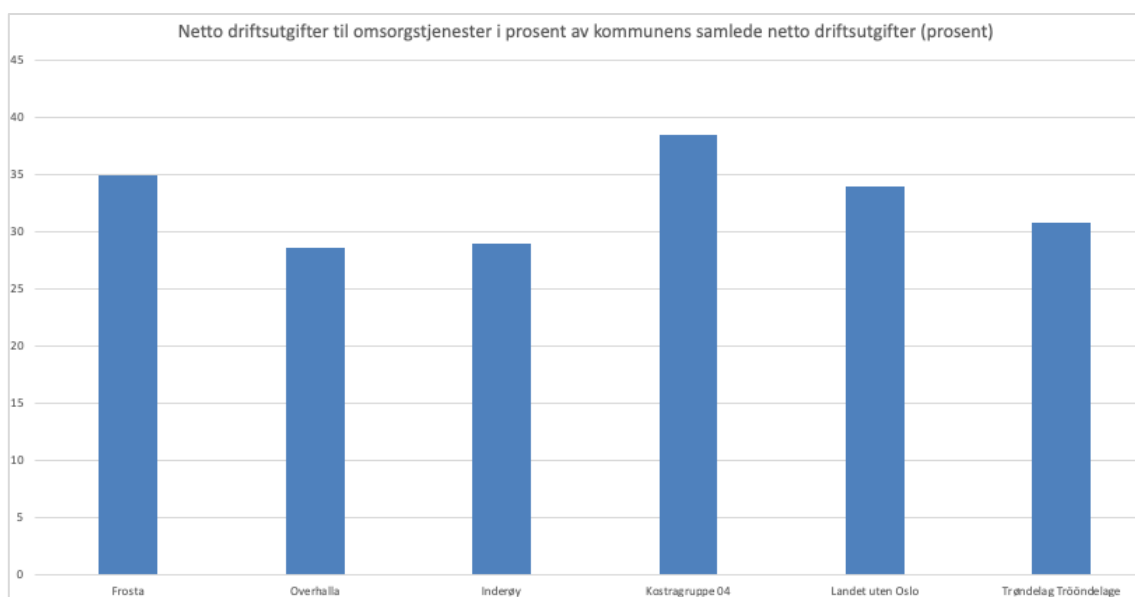
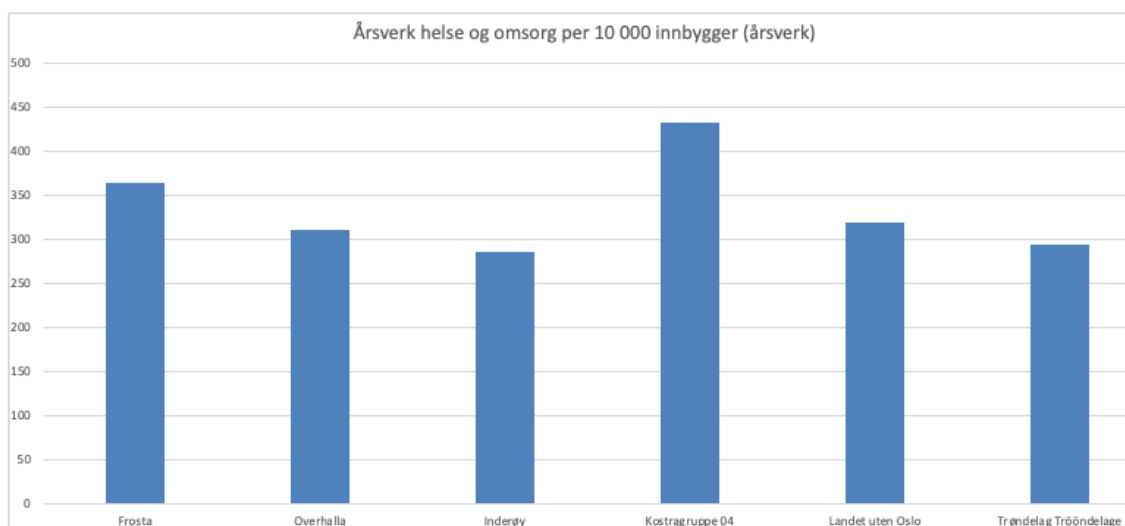
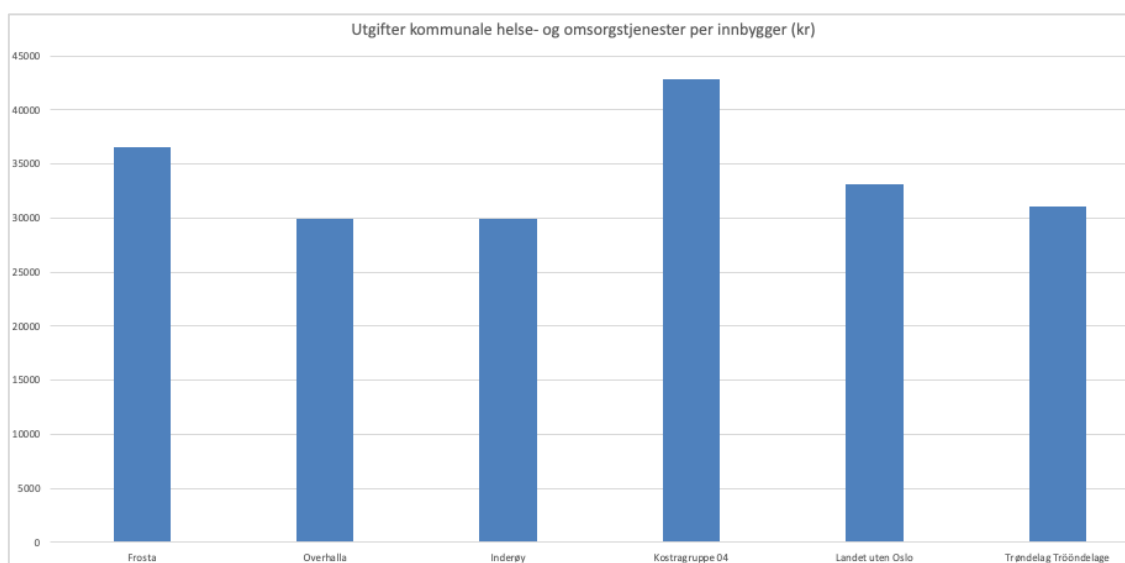

Økonomi (KOSTRA: 2021)

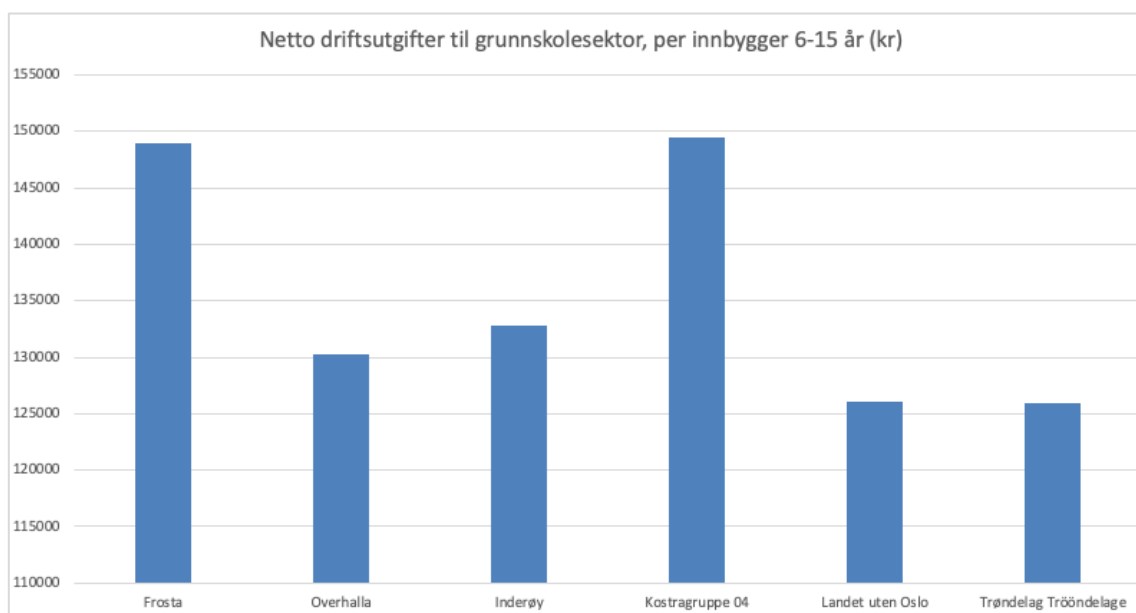
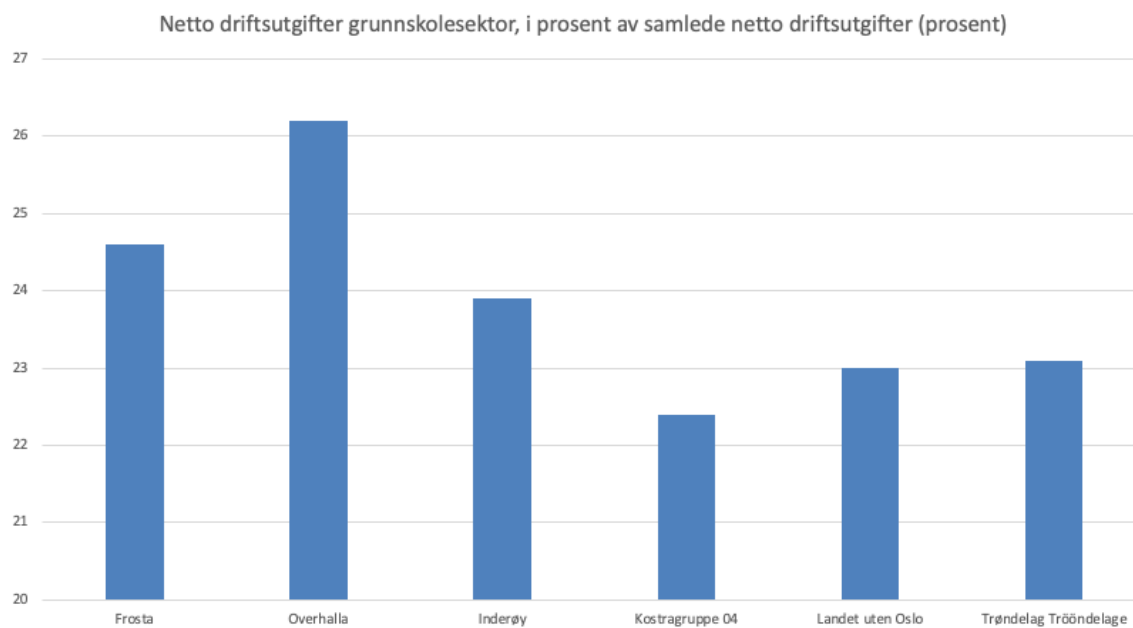

Helse og Omsorg (KOSTRA: 2021)

Oppvekst (KOSTRA: 2021)

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret for 2022 viser at vi løfter videre opp fra forrige år. Totalscore viser at kommunen nok en gang forbedrer sin plassering og havner på plass nr 115.

På det enkelte tjenestoområdet viser målingen at enkelte tjenestoområder forbedres, men det er også noen som går tilbake. Vi har flere løft enn tilbakegang og det viser at det nytter å prioritere og bestemme seg for mål. Verdien av målingene er å lære av andre kommuner og søke informasjon om hva som gjøres i de kommunene som er sammenlignbare og som scorer bedre enn vår egen kommune.

Tjenestoområde	2020	2021	2022
Pleie og omsorg	114	56	20
Grunnskole	183	118	95
Barnevern	313	231	198
Barnehage	153	236	80
Helse	261	254	282
Sosialtjeneste	196	163	124
Kultur	161	183	107
Miljø	268	151	145
Saksbehandling	246	324	254
Vann, avløp og renovasjon	404	347	351
Økonomi	379	184	181
Kostnadsnivå	87	241	62
Totalplassering	207	123	115

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulike alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdimrådet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ▬ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Frosta
Befolkning	1 Personer som bor alene, 45 år +	24,9	25,5	26,1	prosent	
	2 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	62	66	66	prosent	
Oppvekst og levekår	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	73	82	80	prosent	
	4 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	9,6	9,3	10,2	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	6 Barn av enslige forsørgere	13,9	14,9	14,8	prosent	
	7 Mottakere av uførepensjon, 45-66 år	24,0	17,9	16,6	prosent (a,k)	
	8 Bor trangt, 0-17 år	9,8	17	19	prosent	
	9 Trives på skolen, 10. trinn	79	83	85	prosent (k)	
	10 Mobbes på skolen, 7. trinn	12	6,4	5,9	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	26	25	23	prosent (k)	
	12 Gjennomføring i vdg. opplæring	80	78	78	prosent (k)	
	13 Troen på et lykkelig liv, Ungd. 2021	61	68	69	prosent (a,k)	
	14 Drikkevann, hygienisk og stabilt	100	89	90	prosent	
	15 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	2,2	3,3	4	µg/m³	
Miljø, alder og utflytter	16 Valgdeltakelse, 2021	79,8	78,0	77,2	prosent	
	17 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2021	88	87	85	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2021	79	63	62	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, Ungdata 2021	26	23	24	prosent (a,k)	
	20 Formyrd med lokalmiljøet, Ungd. 2021	57	68	68	prosent (a,k)	
	21 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	32	24	27	prosent (k)	
Helse-relatert atferd	22 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2021	43	48	43	prosent (a,k)	
	23 Røyking, kvinner	-	2,5	3,4	prosent (a)	
	24 Forventet levealder, menn	80,8	80,3	79,9	år	
Helsestiltand	25 Forventet levealder, kvinner	85,0	84,0	83,8	år	
	26 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,9	5	år	
	27 Formyrd med helse, Ungd. 2021	59	69	69	prosent (a,k)	
	28 Psykiske plager, Ungd. 2021	22	16	16	prosent (a,k)	
	29 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	208	164	160	per 1000 (a,k)	
	30 Muskel og skjelett	394	330	316	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	31	22	22	prosent (k)	
	32 Hjerte- og karsykdom	11,0	16,7	17,1	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	81	84	82	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	94,2	97,3	96,9	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler, les mer om [mulige årsaker](#)

Oppvekstbarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I [Kommunehelse statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Frosta
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	19,3	20,3	20,6	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv.foreldre	13,1	13,4	19,5	prosent	
Levekår	3 Vedvarende lav inntekt	9,2	9,4	12	prosent	
	4 Vedvarende lav inntekt, lokal grense	6,9	9	12	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	6 Bor trangt, 0-17 år	9,8	17	19	prosent	
	7 Barn av enslige forsrgere	13,9	14,9	14,8	prosent	
Barnehage og skole	8 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	7,5	4,3	4,1	prosent	
	9 Bemanning i barnehage, oppfylt	100	93	69	prosent	
	10 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	26	25	23	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	25	25	24	prosent (k)	
	12 Trives på skolen, 7. trinn	86	87	88	prosent (k)	
Fritid og nærmiljø	13 Mobbes på skolen, 7. trinn	12	6,4	5,9	prosent (k)	
	14 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	39,9	42,0	42,3	poeng (k)	
	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	80	78	78	prosent (k)	
	16 Fornøyd med lokalmiljøet, 2021	57	68	68	prosent (a,k)	
	17 Fornøyd med treffsteder, 2021	63	49	49	prosent (a,k)	
Helse og helseattend	18 Med i fritidsorganisasjon, 2021	79	63	62	prosent (a,k)	
	19 Fortrolig venn, 2021	84,0	88,2	89,1	prosent (a,k)	
	20 Ensomhet, 2021	26	23	24	prosent (a,k)	
	21 Skjermtid over 4 timer, 2021	43	48	43	prosent (a,k)	
	22 Kan svømme, 17 år	85	89	87	prosent (k)	
	23 Fornøyd med helse, 2021	59	69	69	prosent (a,k)	
	24 Psykiske plager, 2021	22	16	16	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	224	178	166	per 1000 (a,k)	
	26 Søvnproblemer, 2021	31	29	29	prosent (a,k)	
	27 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	32	24	27	prosent (k)	
	28 Overvekt og fedme, 17 år	31	22	22	prosent (k)	
	29 Reseptfrie smertest. ukentlig, 2021	17	18	17	prosent (a,k)	
	30 Alkohol, har vært beruset, 2021	9,1	16	13	prosent (a,k)	

4. Organisering

Politisk organisering

Kommunestyret består av 17 medlemmer. Det er øverste politiske organ og treffer vedtak på vegne av kommunen, så langt annet ikke følger av lov eller delegeringsvedtak.

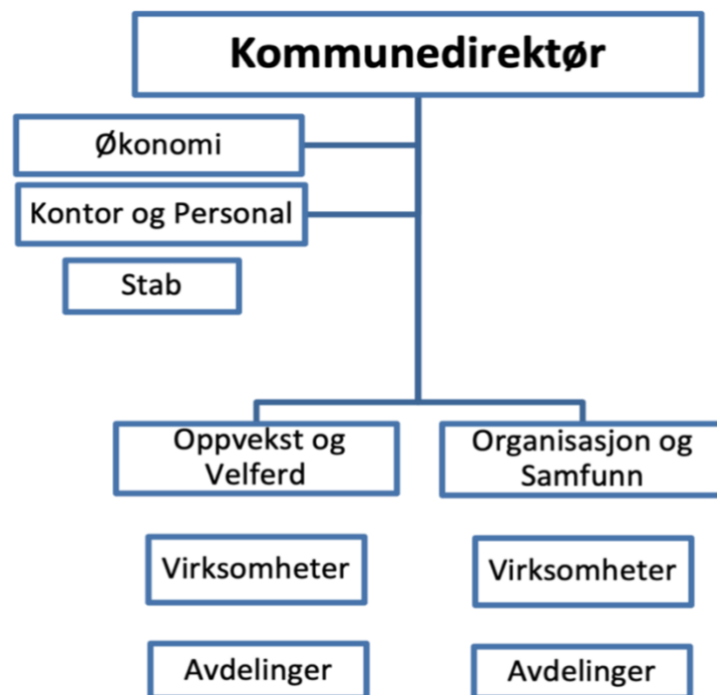
Formannskapet er nest øverste folkevalgte organ. Formannskapet har beslutningsmyndighet i enkelte saker. Disse sakene styres gjennom delegeringsreglementet som vedtas av kommunestyret. Formannskapet i Frosta består av 5 medlemmer.

Det er i tillegg til kontrollutvalg to utvalg i kommunen. Utvalg Folk og Utvalg Utvikling. Ordfører er Frode Revhaug (H) og varaordfører er Kari Ydsti Presthus (AP).

Administrativ organisering

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak.

5. Medarbeidere

Frosta kommune har pr. 01.10.2022 totalt 166 årsverk fordelt på 292 ansatte.

Frosta kommune en serviceorganisasjon for innbyggerne, og det overordnede målet er å fremstå som en attraktiv kommune i vekst.

Et mål for personalpolitikken skal være å legge forholdene til rette for en mest mulig effektiv og rasjonell organisasjon. Tiltakene må derfor utformes slik at den enkelte arbeidstaker gis muligheter for egenutvikling i et godt arbeids-miljø. En god personalpolitikk skal gi fordeler både til arbeidsgiver og arbeidstaker. Gjennom sin personalpolitikk ønsker Frosta kommune å rekruttere, beholde og utvikle dyktige medarbeidere slik at oppgavene løses på en best mulig måte.

Det er to hovedutfordringer for kommunen:

- Evnen til å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere
- Evnen til utvikling, forbedring, fornying og forenkling.

Det er en målsetning å revidere arbeidsgiverpolitikken i løpet av 2023, i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel. En god arbeidsgiverpolitikk inngår som en viktig del av denne.

Lønnspolitikk

De overordnede føringer for lønnspolitikken i kommunen er nedfelt i sentrale avtaler og lovverk. Kommunen har sammen med partene, nedfelt og revidert lønnspolitiske retningslinjer i februar 2022. Retningslinjene er et arbeidsverktøy for arbeidsgiver til å bruke lønn som et personalpolitisk virkemiddel for å motivere til kompetanseutvikling, mer heltid, beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere og ikke minst fremme likestilling. Dette skal bidra til å sikre kvalitet i tjenestene.

Helse- miljø og sikkerhet

Skal vi klare å skape helsefremmende arbeidsplasser, beholde og utvikle våre medarbeidere er det vesentlig at vi fortsatt prioriterer et mer systematisk HMS-arbeid for 2023.

Frosta kommune gjennomfører partssammensatt opplæring i, og innfører medarbeiderundersøkelsen 10 faktor i oktober 2022. 10-faktor er utviklet i et samarbeid mellom KS og KF. Undersøkelsen gjennomføres i november og oppfølgingsarbeidet etter undersøkelsen starter i januar 2023. Kommunen har søkt og fått innvilget OU-midler fra KS til denne opplæringen.

Gjennom den digitale plattformen til KF, får kommunen også tilgang til HMS undersøkelse. Denne vil danne et godt grunnlag før vernerunden, og sikrer at vi som arbeidsgiver oppfyller kravet i arbeidsmiljøloven § 3-1, jf. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.

HMS plan for 2021- 2023 ble vedtatt i Arbeidsmiljøutvalget i 2021, hvor det ble satt mål om et samlet nærvær i kommunen på 95%. Det er gjennomført en kvalitativ arbeidsmiljøkartlegging av alle virksomheter i 2021 som har dannet et godt grunnlag for virksomhetsvise HMS handlingsplaner i 2022. Året 2023 går vi fra ord til handling og HMS planen revideres i tråd med dette.

Gjennom deltakelse på HMS-kurs har partene sett viktigheten av en tett og god oppfølging av sykemeldte, og vi har fått god erfaring med ulike tiltak gjennom NAV. Det er en forventning om at Frosta kommune når målet om 95 % nærvær i 2023.

Heltidskultur

Frosta kommune har deltatt i KS heltidskulturprosjekt i 2021 og 2022. Gjennom deltakelse i prosjektet og rapporten om «Fremtidens omsorgstjenester», har kommunen fått et godt fundament og grunnlag for å jobbe videre med heltidskultur – kvalitet i tjenestene. Det er søkt og innvilget innovasjonsmidler fra Statsforvalteren i Trøndelag, samt gjennom OU – midler fra KS til prosessledelse, for at vi skal kunne gripe fatt i spesielt disse prioriterte områdene:

- Tjenestestyrkebemanningsplanlegging
- Kompetansebase
- Kartlegging av oppgaver og bruk av velferdsteknologi

Ledere, tillitsvalgte, og personalavd. vil være sterkt involvert og bruke mye ressurser på dette viktige arbeidet for å sikre fremtidens omsorgstjenester, med tanke på både kvalitet og kontinuitet for brukerne.

Bedriftshelsetjeneste

Som nevnt tidligere ble det i 2022 laget lokale HMS handlingsplaner med tiltak som iverksettes i 2023. Med bakgrunn i overgrepssaken som ble avdekket i 2022, har kommunen brukt mer ressurser enn budsjettert for å kunne ivareta våre ansatte på en trygg og god måte i prosessen. Dette arbeidet fortsetter for 2023. Det er ikke foreslått en økning av rammen for bruk av bedriftshelsetjenester og kommune vi vil i nært samarbeid med NAV, NAV arbeidslivssenter og KLPs HMS-team overvåke og vurderer andre tiltak for å fremme nærvær, forebygge sykefravær og frafall.

Kvalitetssystem og internkontroll

Frosta kommune har gjennomført opplæring i flere av modulene i kvalitetssystemet Compilo gjennom 2021 og 2022. Dette skal medvirke til å sikre en betryggende internkontroll. Våre ledere er gitt opplæring i følgende:

- Avviksmodul
- Årshjul
- ROS modul
- Dokumentbibliotek

I tillegg har kommunen fått en tilgang til innsynsmodul for avvik i organisasjonen. Denne bidrar til å lette arbeidet med innsynsbegjæringer og gir kommune en god oversikt over avviksbehandlingen. Kommunen vil fortsatt bruke tid på å oppnå en bedre avviks- og forbedringskultur gjennom bruk av kommunes kvalitetssystem for 2023. Internkontrollen må forbedres i 2023 og dette krever både tid og innsats fra alle våre ledere og medvirkning fra ansatte.

6. Kommunens rammebetingelser

Nedenfor følger en oversikt over kommunens rammebetingelser for økonomiplanperioden, samt en del forutsetninger som er lagt til grunn i budsjettarbeidet.

Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter, kompensasjonsordninger og andre ikke øremerkede statlige tilskudd. Dette er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Skatt og rammetilskudd

Forslag til statsbudsjett for 2023 ble lagt frem 06.10.2022. Dette ga føringer for inntekter og oppgaver for kommunene til neste år. For Frosta kommune innebærer forslaget en nominell vekst på 2,8 %, sett i forhold til inntektsanslaget for 2022. I statsbudsjettet legges det til grunn en forventet lønns- og prisvekst på 3,7 %, noe som gir en negativ realvekst på 0,9 % sett i forhold til anslaget for 2022. Gjennomsnittet for kommunene i Trøndelag er en nominell vekst på 3,5 %, slik at Frosta kommune får en vekst som er 0,7 % lavere enn gjennomsnittet. En nominell vekst på linje med forventet lønns- og prisstigning, ville gitt økte frie inntekter i størrelsesorden kr 1,7 mill. Den negative realveksten i de frie inntektene betyr at Frosta kommune må gjennomføre effektiviseringer for å kompensere for inntektsbortfallet.

Tabellen nedenfor viser utviklingen for Frosta i perioden 2017 – 2023 med negativ realvekst i de frie inntektene i alle år bortsett fra for 2021, og med 2022 som det «verste» året med 2 % i negativ realvekst. Dette har gitt og gir, løpende tilpasningsbehov i forhold til kommunens utgifter.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nominell vekst	1,2 %	1,3 %	1,5 %	2,4 %	3,0 %	0,5 %	2,8 %
Deflator	2,5 %	2,6 %	2,8 %	3,1 %	2,7 %	2,5 %	3,7 %
Realvekst	-1,3 %	-1,3 %	-1,3 %	-0,7 %	0,3 %	-2,0 %	-0,9 %

Frosta kommune benytter siste tilgjengelig KS-modell for budsjettering av frie inntekter. Denne modellen legger til grunn siste tilgjengelig befolkningstall ved beregning av forventet skatteinntekter og inntektsutjevning. Videre ligger skattesnitt for siste tre år som grunnlag i modellen.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i frie inntekter for kommunen fra 2020 og fram til prognose for 2022 og 2023. For sammenligningens skyld er økt rammetilskudd knyttet til koronapandemien i 2020 og 2021, tatt ut:

1000 kr	2020	2021	2022	2023
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	96 070	92 437	89 947	99 863
Netto inntektsutjevning	17 396	18 703	23 527	21 271
Sum rammetilskudd	113 466	111 140	113 474	121 134
Rammetilskudd - endring i %	2,6	-2,0	2,1	6,8
Skatt på formue og inntekt	60 319	70 464	71 584	69 252
Skatteinntekter - endring i %	4,9	16,8	1,6	-3,26
Sum skatt og rammetilskudd	173 785	181 604	185 100	190 400

I økonomiplanen er følgende tall lagt til grunn for utvikling i skatt og rammeoverføringer:

1000 kr	2023	2024	2025	2026
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	73 786	74 363	74 801	74 802
Utgiftsutjevningen	16 262	16 361	16 406	16 406
Overgangsordning - INGAR	3 619	2 377	1 202	72
Saker særskilt ford (inkl. per grunnskole, helsestasjon skolehelse, bamevernsreform, bortfall eiendon)	989	989	976	976
Småkommunetillegg	5 006	5 006	5 006	5 006
Ordinært skjønn	200	200	200	200
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	99 863	99 297	98 591	97 462
Netto inntektsutjevning	21 271	21 656	21 656	21 656
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	121 134	120 953	120 247	119 118
Rammetilskudd - endring i %	6,8	-0,1	-0,6	-0,9
Skatt på formue og inntekt	69 252	69 252	69 252	69 252
Skatteinntekter - endring i %	-3,3	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd	190 400	190 200	189 500	188 400

Det er ikke budsjettert med inntektsøkninger som følge av befolkningsvekst, jf. tidligere økonomiplanvedtak. Dette betyr at man forutsetter at evt. økte inntekter dekker kostnadsbehovet for nye innbyggere.

Rentekompensasjon for investeringer og andre frie inntekter

I budsjettet for 2023 er det budsjettert med rentekompensasjon på kr 0,8 mill. I økonomiplanen er det justert for endring av rente og nedskrivning av grunnlaget for kompensasjonen.

Rentekompensasjon for investeringer
Investeringskompensasjon – Skole

Type	Grunnlag	Rente	Terminer	Beløp
Investeringskomp.	1 166 212	1,759		20 514
Investeringskomp.	601 765	1,759		10 585
Skoleprosjektet	4561804	1,759		80 242
Sum				111 341

Investeringskompensasjon - Omsorg

Type	Grunnlag	Rente	Beløp
Investeringskomp.	2790664	1,759	49 088
Investeringskomp.	1808000	1,759	31 803
Avdr. 1	348833		348 833
Avdr. 2	226000		226 000
Sum			655 723

Rentekompensasjon – Kirkebygg

Type	Grunnlag	Rente	Beløp
Investeringskomp.	384 864	1,759	6 770
Sum			6 770

Det er ikke budsjettert med endringer som følge av nye tiltak. Dette vil evt. komme som en del av investeringsbeslutningen.

Eiendomsskatt

Frosta kommune innførte eiendomsskatt for fast eiendom i 2014, med unntak av verker/bruk og næringseiendom. Formuesgrunnlag fra skatteetaten er benyttet der hvor det er mulig. Eiendomsskattesatsen ble økt fra 2 til 3 promille i 2020 hovedsakelig for å motvirke nedgang i inntektene, som følge av føringer fra sentrale myndigheter om en 30 % reduksjon i eiendomsskattegrunnlagene.

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 og ØP 2023 - 2026 innebærer en økning i skattesatsen fra 3 til 4 promille, dvs. maksimal skattesats. Dette vil gi økte inntekter på i underkant av kr 2,2 mill. årlig. I forhold til utskrivningsvalg og bruk av bunnfradrag, foreslås ingen endring. Opprinnelig budsjett for 2022 var på kr 6,3 mill. Dette er oppjustert til vel kr 6,4 mill. i løpet av året. Denne endringen er konsekvensjustert inn i budsjettet. For planperioden er det lagt inn en samlet økning med kr 100.000,-. Dette tar høyde for prisvekst for formuesverdiene, samt nye bygg.

Finansutgifter og – inntekter

Nedenfor følger forutsetninger for finansområdet som er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett.

Avdrags- og renteutgifter

Konsekvensjustert budsjett er utarbeidet med bakgrunn i følgende rentesatser for økonomiplanperioden:

2023 – 4,25 % rente
2024 – 4,00 % rente
2025 – 3,85 % rente
2026 – 3,55 % rente

Estimat for rentene er beregnet med utgangspunkt i anslag fra Norges Bank hentet fra rentemøte i september 2022 inkludert prognoser for NIBOR, samt estimater for marginpåslag. Styringsrenten ble satt opp med 0,5 % til 2,25 % i Norges Banks rentemøte i september 2022. Prognosen for styringsrenten innebærer at renten fortsetter å øke og med et anslag for 2023 på 3,15 %. Deretter forventes en gradvis nedgang fra ca. 2024 ned til et anslag på 2,6 % for 2026. Uansett vil det imidlertid alltid ligge en usikkerhet knyttet til renteforutsetningene og usikkerheten blir større jo lenger ut i økonomiplanperioden vi kommer.

Ved nye investeringstiltak er langsiktig rente på 4,5 % benyttet ved budsjetteringen, med låneopptak i slutten av året ut fra en bedret likviditetsmessig situasjon.

Det budsjetteres med følgende renteutgifter vedrørende investeringslån i planperioden (tall i tusen):

Beskrivelse	2023	2024	2025	2026
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 202	6 966	7 557	8 572

Kommunedirektørens foreslåtte investeringsplan legger opp til at netto lånegjeld økes med ca. kr 67 mill. i hele økonomiplanperioden. Den kraftige økningen skyldes hovedsakelig

investeringen i nytt helse-/kommunehus til anslått samlet kostnad på kr 85 mill. Det vises for øvrig til nøkkeltall i kapittel 13 og driftsoversikt i eget vedlegg.

Renteinntekter, ledig likviditet og betingelser

Grunnet forventningen om en gradvis stigning i rentemarkedet i økonomiplanperioden, er renteinntektene justert opp sammenlignet med budsjettet for 2022. Som følge av gode økonomiske resultater i 2020 og 2021, har også likviditetssituasjonen blitt forbedret og likviditetsreserven har økt. Vi kan likevel få perioder med anstrengt likviditet slik at kommunen kan få behov for driftskreditt. Det er i budsjett for 2023 foreslått en kredittramme på kr 5,0 mill. til dette formålet. Etablering av rammen vil først skje når behovet oppstår.

Øremerkede tilskudd

- Hjemmebaserte tjenester
- Refusjon for ressurskrevende brukere budsjetteres på dagens nivå.

Lønns- og prisvekst

Forslag til statsbudsjettet som ble lagt frem i oktober legger opp til en prisvekst for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2022 – 2023 på 3,7 prosent. Lønnsvekst teller 60 % i deflator, mens prisvekst teller 40 %. Kommunenes lønns- og prisvekst kompenseres ved å øke rammetilskuddet med den kommunale deflatoren. Som nevnt foran får imidlertid Frosta kommune kun økt de frie inntektene med 2,8 % fra 2022 til 2023, mens deflatoren altså skulle tilsi en økning på 3,7 %, dvs. at kommunen får en negativ realvekst i de frie inntektene på 0,9 %.

Lønnsvekst	4,2 %
Prisvekst	3,0 %

Følgende utgifter dekkes ikke av deflatoren:

- Økning i pensjonskostnader utover lønnsvekst
- Demografikostnader
- Rentekostnader

For Frosta kommune er det lagt til grunn en lønnsvekst på 4,1 % i budsjettet for 2023. Videre er det kun justert prisvekst på kjente avtaler og kontrakter. Forbruksutgifter er i stor grad videreført på samme nominelle nivå, med noen unntak. Dette innebærer i realiteten en reduksjon for tjenesteområdene.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjett for 2023 er aktuarberegninger fra KLP og SPK lagt til grunn for kostnadsberegningen. Denne tar utgangspunkt i følgende satser for pensjonskostnad:

KLP Fellesordningen – 15,23 %
KLP Sykepleierordningen – 13,67 %
Statens pensjonskasse (lærere) – 11,6 %

Kostnadssatsene ovenfor inkluderer både arbeidsgivers og arbeidstakers andel. Estimat for pensjonskostnader 2023 innebærer økte forventede kostnader på ca kr 0,7 mill. sammenlignet med budsjettet for 2022. Dette skyldes hovedsakelig høy lønnsvekst i 2022 og enda høyere forventet lønnsvekst i 2023.

Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgiftssatsen holdes uendret i 2023. Budsjettert arbeidsgiveravgift økes med kr 1,1 mill. sammenlignet med budsjett 2022, til totalt kr 17,8 mill. for budsjettåret hovedsakelig som følge av høy lønnsvekst både i 2022 og 2023.

Statlige nyordninger, føringer, mv.

Barnehage og SFO

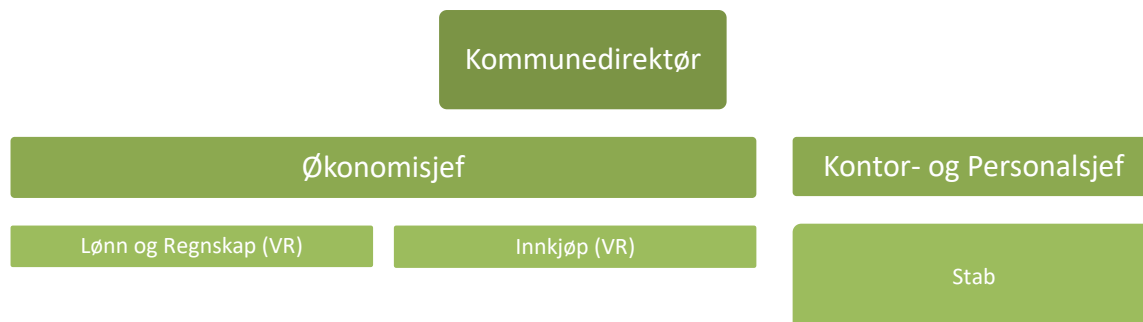
I forslag til statsbudsjett som omhandler barnehage foreslår regjeringen at maksimalprisen for en barnehageplass settes til kr 3.000,- per måned, fra 01.01.2023. Dette kompenseres kommunene gjennom økt rammetilskudd. Fra 01.08.2023 innføres gratis barnehageplass fra det 3. barn i familien som går i barnehage. Dette kompenseres også gjennom økt rammetilskudd.

Regjeringen viderefører det nasjonale kravet til redusert foreldrebetaling og ordningen med gratis kjernetid for barn i alderen 2-5 år i familier med lav inntekt. Redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt gjelder også for SFO 1.-4. trinn. Fra høsten 2022 ble det innført 12 timers gratis SFO på 1. trinn som er kompensert via økt rammetilskudd.

Regjeringen viderefører ordningen med redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt. Det vil si at en husholdning ikke skal betale mer enn seks prosent av inntekten sin for en barnehageplass.

7. Ledelse og stab

Økonomisjef

Økonomisjefen har ansvaret for budsjett, regnskap, rapportering og oppfølging av lønn og regnskap samt innkjøp, som er organisert som et interkommunale samarbeid i Værnesregionen.

VR Lønn og regnskap

Det er 5 kommuner med i samarbeidet (Malvik, Frosta, Selbu, Tydal, Stjørdal). Arbeidsoppgaver er fakturabehandling (inngående), lønn, regnskap, fakturering og innfordring. Et av hovedfokusområdene er effektivisering gjennom økt digitalisering hvor innføring av nytt ERP-system i 2023 vil stå sentralt.

VR Innkjøp

Innkjøp driver fortløpende konkurranseutsetting av de største produktgruppene for kommunene i Værnesregionen. Konkurransgjennomføring, kontraktsledelse og oppfølging er de aktivitetene som preger hverdagen. Rådgivning er en økende aktivitet, i tillegg til komplekse anskaffelsesprosesser. Innkjøp har over tid opplevd en økt arbeidsmengde grunnet strategi og økt fokus på anskaffelser hos deltagerkommunene. Videreutvikling, analyse og profesjonalisering er sentrale områder fremover.

Kontor- og Personalsjef

Kontor- og Personalsjefen i Frosta kommune har både økonomi- og personalansvar for staben, samt ansvar for en del felleskostnader. Stillingen samarbeider tett med kommunedirektøren og sammen har de et overordnet ansvar for utvikling av Frosta kommunes arbeidsgiverpolitikk. Stillingen har fagansvar for HR, HMS og partssamarbeid.

Staben består av 6 årsverk fra 1.1.2023. Staben består av merkantile medarbeidere og rådgivere som har en stabs- og støttefunksjon for folkevalgte, kommunedirektøren, utvidet ledergruppe og alle ansatte. Stabens primæroppgave er å legge til rette for gode prosesser, gi råd og veiledning, sikre kommunens inntekter og flere andre oppgaver. I tillegg til interne tjenester har stabsavdelingen ansvaret for kommunens sentralbord, servicetorg, nettside og politisk sekretariat.

Staben vil i 2023 arbeide for mer effektiv ressursutnyttelse gjennom å ta i bruk ulike fagsystem og tilrettelegge for en god personalforvaltning, utvikling av digitale tjenester, samt se på hvordan man kan imøtekomme innbyggernes ønske om en mer døgnåpen forvaltning. Det blir stadig tatt i bruk ny programvare og verktøy som skal gjøre arbeidet mest mulig

digitalt. Utfordringen ligger i at de krever ny kompetanse, samt ressurser for å kunne ta dette i bruk, holde opp manuelle registre, da det fortsatt er slik at en del av våre datasystemer mangler integrasjoner.

Under stabsavdelingen ligger også en del felleskostnader, som blant annet:

- Frikjøp av hovedtillitsvalgte
- Kontingent KS
- Bedriftshelsetjeneste
- Lovbestemte forsikringer
- VARIT samarbeid VR og digitaliseringskostnader
- Verneombud
- Oppmerksomhet til ansatte
- Kommunens arkiv
- Kvalitetssystem -internkontroll

Når det gjelder effektivisering og nye tiltak, vil disse gjelde for alle ansvarene som ligger under stabsavdelingen.

Fra 2023 er det foretatt kutt av ca 1 årsverk innenfor staben tilsvarende kr. 600.000. Dette er gjennomført ved naturlig avgang.

I 2023 er det kommune- og fylkestingsvalg.

I Frosta kommune jobber vi kontinuerlig for digitalisering, slik at innbyggerne kan bli mer selvhjulpne, og tjenestene våre kan bli mer tilgjengelig.

Gjennom samarbeid med Værnesregionen vil kommune i løpet av 2023 få på plass nytt ERP system – Visma plus. Dette betyr at vi flytter hele Enterprise - både lønn og HR systemet, økonomi/regnskap og innkjøpssystemet ut i skyløsning. Visma plus vil medføre nye arbeidsprosesser og oppgaveflyter for både lønn, regnskap og personal. Kommunene vil få en kostnad med innføringen som er knyttet til prosjektledelse. Det knyttes forventninger til gevinstrealisering og effektivisering når systemene og alle moduler, er oppe og går, samt tatt i bruk.

Kommunen er en stor arbeidsgiver og hvert år står vi overfor krevende personalsaker hvor kommunen er avhengig av juridisk bistand for å håndtere disse på en god måte.

Kommunens arkiv skal avleveres til Interkommunalt arkiv i Trøndelag. I 2024 er det avsatt kr. 314.000 til dette arbeidet.

VarIT

VarIT er et interkommunalt samarbeid i Værnesregionen som skal ivareta kompetanse på drift og sikkerhet for kommunens IT-system. VarIT skal sørge for at informasjonssikkerhet og personvern blir ivaretatt internt og mot eksterne trusler. I 2023 legges det ytterligere vekt på tiltak for å møte dagens og fremtidens sikkerhetskrav og trusselbilde. VarIT er pådrivere for innovasjon og utstrakt samhandling, samt at de skal levere stabil og sikker drift for våre IT-system.

Fagområder	Målgruppe
HR- og personalfunksjon, HMS ansvar. Bistå og legge til rette for gode rekrutteringsprosesser.	Alle ledere og ansatte
Saksutredning og overordnet ansvar for iverksettelse av vedtak, spesielt for AMU og Partssammensatt utvalg.	Politiske organer og ansatte
Overordnet økonomi-, personalfunksjon og strategisk ledelse.	Ledere, ansatte, politisk nivå og innbyggere.
Plan- og strategiarbeid innen personalforvaltning og HMS. Sikre en god arbeidsgiverpolitikk med tilhørende planer, HMS plan, lønnspolitiske retningslinjer, personalhåndbok osv.	Alle ansatte
Fakturering: herunder blant annet beboerbetaling, barnehage, kommunale avgifter/gebyrer, eiendomsskatt osv.	Egen enhet, politikere og innbyggere
Administrasjon av TV-aksjon, Sanitetsbasseng, utleie av kommunale bygg	Innbyggere
Servicekontor, kundemottak, sentralbord og merkantile oppgaver	Innbygger, politikere, ledere, ansatte, deltidsfrostinger og besøkende/ eksterne henvendelser
Sak/Arkiv: post- og arkivhåndtering	Ansatte, politikere, innbyggere
Politisk sekretariat: ansvarlig for alle politiske møter, råd og utvalg. Gjennomføring av valg.	Politikere, innbyggere og interne enheter
Serverings-, salgs – og skjenkebevillinger	Innbyggere, næringsdrivende
Eiendomsskatt, herunder blant annet informasjon, endringer, fritak, klager osv.	Innbyggere, politikere
Krisestab	Innbyggere og interne enheter

Overordnet for etaten, ledelse og stab

Tiltak, inntekt	2023	2024	2025	2026
Økning eiendomsskatt	-2 183 000	-2 183 000	-2 183 000	-2 183 000
Overordnet ledelse, redusert driftskostnader	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Reduksjon årsverk stab	-563 444	-563 444	-563 444	-563 444
Sum tiltak	-2 846 444	-2 846 444	-2 846 444	-2 846 000
Tiltak, utgift	2023	2024	2025	2026
Avlevering av arkiv IKA Trøndelag	0	314 000	0	0
Sum tiltak	0	314 000	0	0
Investering	2023	2024	2025	2026
Egenkapitalinnskudd KLP 2023 - 2026	600 000	600 000	600 000	600 000
Investeringer IKT- Værnesregionen	775 000	775 000	775 000	775 000
Startlån 2023	6 000 000	-	-	-
Sum Investering	7 375 000	1 375 000	1 375 000	1 375 000

8. Oppvekst og Velferd

Virksomhet	Tjenesteområde
Helse og familie	Kommuneoverlege, kommunalt legekantor og legevakt
	Fysio- og ergoterapitjenesten
	Psykisk helse og rus
	Forvaltningskontoret
	Ungdomsklubben
	Helsestasjonen, skolehelsetjenesten og jordmortjeneste
	Støttekontakt, avlastning og BPA
	Flyktningetjenesten
	Friskliv
	Hukommelsesteam
	Folkehelse
Barnevern	Barneverntjenesten
Borglia barnehage	Barnehage
Kvamtoppen barnehage	Barnehage
PPT	Pedagogisk psykologisk tjeneste
Grunnskole	Frosta skole
	Frosta SFO
	Frosta voksenopplæring
	Frosta kulturskole
Hjemmebaserte tjenester	Hjemmesykepleie
	Hjemmesykepleie omsorgsboliger
	Dagsenter for hjemmeboende demente
	Bo- og miljøtjenesten
Institusjonsbaserte tjenester	Institusjon
	AD (Aldersdemente)
	Frostatunet kjøkken
NAV	Kommunal tjeneste

Virksomhet helse og familie har flest fagområder og samhandler tverrfaglig med alle de andre virksomhetene i etaten. Frosta skole er den virksomheten med flest årsverk, med institusjonen som den virksomheten med nest flest årsverk.

Etaten har ansvaret for utvalg folk og arbeidet med politiske saker som skal behandles i kommunestyret. Etaten har også ansvaret for de interkommunale tjenestene innen barnevern, PPT og NAV. I etaten ligger ansvar for Innherred interkommunale legevakt.

Etaten jobber sektorovergripende med utviklingsarbeid innen økonomi og personal. Virksomhetslederne har felles samhandling og lærer av hverandre, når det kommer til budsjettarbeid, budsjett disiplin, regnskapskontroll, realisering av personalhåndboken, HMS-arbeid og partsarbeid. Innen disse områdene er utviklingsarbeidet felles, og retningen er den samme.

I det fagspesifikke utviklingsarbeidet, jobber etaten med to ulike spor: fremtidens omsorgstjenester og læringsmiljøprosjektet. Arbeidet ledes på overordnet nivå av kommunalsjefen, og virksomhetslederne og ansatte har et felles ansvar for fremdrift og realisering av tiltak og ny praksis.

Etaten har felles overordnet ansvar for at lover, forskrifter og lokale vedtekter følges av praksisfeltet. Vedtekter skal evalueres fortløpende og endres med vedtak i Kommunestyret ved behov. Innbyggernes rettsikkerhet skal ivaretas, og forvaltningsloven følges. Helse og omsorgstjenesteloven, helsepersonelloven, barnehageloven, opplæringsloven og barnevernloven er eksempel på lovverk som ansatte jobber etter hver eneste dag. Likhet for loven er prinsipp som våre innbyggere skal oppleve, og rettsikkerheten skal ivaretas.

De kommunale tjenestene som etat oppvekst og velferd yter hver dag, hele døgnet, gjennom ferier og høytider, er viktige tjenester for faste innbyggere på Frosta og for deltidsfrostingene. Noen mottar kommunale tjenester hver dag, andre mottar kommunale tjenester noen ganger i livet. Etat oppvekst og velferd har ansvar for innbyggerne fra før fødsel, gjennom livet og til død. På den måten vil svært mange innbyggere være berørt av tjenestene som ytes.

Fremtidens omsorgstjenester

På bakgrunn av utredningen Fremtidens omsorgstjenester i Frosta kommune vedtok blant annet kommunestyret at ledelsesstrukturen gjennomgås, og at det må igangsettes et arbeid med å vurdere boliger for unge med sammensatte omsorgsbehov

Det ble også pekt arbeidet med å utvikle en heltidskultur, for kvalitet i tjenestene, en konkret og målbevisst inn mot velferdsteknologi innen omsorgstjenesten og at det må arbeides med en livsfaseorientert og attraktiv personalpolitikk for å kunne rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere i fremtidens omsorgstjeneste.

Kommunen må forsterke innsatsen ved å drive aktiv påvirkning av innbyggernes forventninger om ansvar for eget liv, egen bolig og egen alderdom. Gode og bærekraftige tjenester i framtida vil kreve at Frosta tar i bruk ny kunnskap og nye løsninger. Det vil si lokalt innovasjonsarbeid. Kommunen må sette i gang arbeidet med å ta i bruk velferdsteknologi høyt på prioriteringslista, gjerne prosjekt- og finansiertorganisert. Frosta kommune ligger etter i utviklingen i forhold til mange kommuner, samtidig som det gjennom Nasjonalt velferdsteknologiprogram kan vise til stort gevinstpotensialet. Nøkkelfaktorer for å lykkes er behovskartlegging, kompetanse hos medarbeidere og tjenestemottakere og profesjonelt innkjøp.

Tildeling av tjenester (nøkkelfaktor for innretning og ressursbruk) må være profesjonelt, med god kompetanse og tverrfaglig behovskartlegging. Alle vedtak må være godt begrunnet, tidsavgrenset om dette er mulig og evalueres med tilstrekkelig hyppighet. Bruk individuell plan der tjenestemottakere har store og eller sammensatte behov. Ansvar for vurdering av søknader og tildeling gir «en dør inn» og bør tydeliggjøres gjennom å videreutvikle dagens Forvaltningskontor. Det er også ryddig for pårørende og tjenestemottakere å forholde seg til et sted/kontor som i dag.

Vedtak skal primært bidra til mestring og om mulig bedre helse. Det må stilles krav til hva tjenestemottakere selv kan ta ansvar for. Typiske eksempler er tjenestemottakernes vilje og evne til selv å tilpasse egen bolig og å anskaffe seg «hyllewareteknologi» for bedre å klare hverdagen i eget opprinnelig hjem. Samtidig vil det være viktig nå å satse på ulike aktivitetstilbud for å motvirke ensomhet og passivitet gjennom ulike lavterskeltilbud i samarbeid med ulike aktører og involvering av frivillige.

Kommunen må ha tilstrekkelige lederressurser til å møte morgensdagens utfordringer. De må være faglig oppdaterte (ledelse) og iverksette tiltak for forbedringer og endring. Tjenestene innen virksomhetene er store fagområder, de største i kommunen, med mange lovpålagte og strenge myndighetsføringer for å ivareta tjenestemottakernes rettigheter, liv og helse. Dette er likt, uansett kommunestørrelse. Tjenester skal gis til aldersgruppen 0-100 pluss, 365 dager i året, 24 timer i døgnet.

For enkelte kan det være viktig å få bo hjemme så lenge som mulig, med de muligheter for tilrettelegging man kan få fra hjemmetjenester, hjelpemidler og velferdsteknologi. For andre vil en tilrettelagt bolig kunne bidra til å ivareta den enkeltes selvstendighet og behov for privatliv, selv om helsen reduseres. Det vil også være de som vil få sine behov best ivaretatt ved plass i institusjon, og for noen vil en institusjonsplass være en trygghet både for den enkelte og de pårørende.

Velferdsteknologi i hjemmebasert omsorg er en prioritet. Institusjon har et moderne pasientvarslingsanlegg, men det må gjøres en vurdering om pasientvarslingsanlegget har flere mulige funksjonaliteter som bidrar til økt kvalitet i tjenestene. KS har utarbeidet nasjonale verktøy for iverksetting av velferdsteknologi. Det er utarbeidet tjenesteforløp for velferdsteknologi i regionen, men den er ikke iverksatt i vår kommune. Prosessene for tjenesteinnovasjon må gås gjennom. En må sikre at ansatte har kunnskap til å levere trygge digitale tjenester. Det trengs en modning hos ansatte. Dette gjelder både hjemmebasert omsorg og institusjon.

Velferd står overfor store utfordringer i tiden fremover. Det blir flere som har behov for tjenester -unge som gamle. Samtidig minker andelen arbeidsføre. For å møte fremtidens utfordringer, må vi foreta en retningsendring slik at våre kommunale tjenester er bærekraftige inn i fremtiden. For å lykkes med retningsendringen, krever det langsiktige planer som setter retning, forplikter oss på fremdrift og kvalitet i prosessene. Planen må både omhandle gode pasientforløp, kvalitetskultur og forskningsbasert praksis.

Uten et slikt arbeid, vil faren for manglende økonomisk bærekraft i tjenesteproduksjonen, få søkere på utlyste stillinger, manglende kompetanse og personell, manglende heldøgns boliger og institusjonsplasser være sterkt til stede. Med andre ord, et tjenestebehov fra innbyggerne vi ikke er i stand til å levere og håndtere. Utfordringen er lik over store deler av landet.

Læringsmiljøprosjektet

Gjennom politiske vedtak våren 2022 (Kvalitetssystemet og Kvalitetsmeldingen «Eier melder, deg fortelle») har Kommunestyret gitt styringssignaler og forventninger til at det arbeides systematisk med barnehage- og skoleutvikling. «Eier melder, deg fortelle», svarer opp kvalitetssystemet, med en årlig tilstandsrapport/kvalitetsmelding, og kommer med fortellinger og tellinger fra barnehage og skole. Til sist i tilstandsrapporten, prioriteres noen utfordringer og deltagelse i Læringsmiljøprosjektet er svaret på utfordringen.

Som et tiltak for å utvikle sosial kompetanse og læringsresultater, startet barnehagene, skolen og PPT opp i Læringsmiljøprosjektet gjennom Utdanningsdirektoratet og Læringsmiljøsenderet høsten 2022. Dette er et 2-årig arbeid, med støtte fra eksterne veiledere og Statsforvalteren.

Bakgrunnen for deltagelsen er at vi ønsker å videreutvikle vår praksis rundt arbeid med barnehage- og skolemiljø. Grunnskolen har jobbet etter ny lovtekst en god periode, men for barnehagene er lovteksten relativt ny.

Virksomhetslederne, leder i PPT og kommunalsjef oppvekst og velferd har et ønske om ny felles praksis og regelletterlevelse knyttet til barnehage- og skolemiljø.

Vi er opptatt av at alle barna og elevene er våre, og at det er nødvendig med god sammenheng mellom barnehage og skole, samt PPT. Vår nye organisering støtter opp om ønsket om ny felles praksis på oppvekst i kommunen. Vi har lovverk på barnehage og skole som gir barn og unge rett til å være i trygge og gode barnehage- og skolemiljø. Vi vet at ikke alle våre barn og unge opplever denne retten til enhver tid. Vi har mål om å bli bedre, til det skal vi jobbe med hele barnegrupper og klasser, ikke det ene barnet. Vi tror at voksnes holdninger er viktig.

Til å nå målene våre skal et veilederteam fra Utdanningsdirektoratet og det nasjonale Læringsmiljøsenderet støtte oss med forskning og kunnskap, men kanskje viktigst prosessledelse slik at utvikling kan skje hos den enkelte ansatte og kollektivt i barnehage og skolen.

Første felles planleggingsdag for alle ansatte i barnehage og skole ble gjennomført i august. Det var veldig gode tilbakemeldinger, både på å være samlet om faglig utvikling, gode faglige innlegg fra veilederteamet og ansatte som ser nytte av å jobbe mer med temaet læringsmiljø.

Hjelpemiddelformidling

NAV Hjelpemiddelsentral låner ut hjelpemidler til personer med varig rehabiliterings-, rehabiliterings, pleie- eller omsorgsbehov. Kommunen plikter å sikre at personell som formidler og reparerer utstyr har tilstrekkelig kompetanse og har ansvar i hele formidlingsprosessen. Kommunen skal organisere og administrere utlevering av hjelpemidler til den enkelte bruker innen rimelig tid. Det skal i 2023 utredes hvordan denne tjenesten skal organiseres videre.

NAV

NAV er organisert i et interkommunalt samarbeid med Stjørdal kommune som vertskommune. NAV er organisert som en statlig del og en kommunal del. Kommunen har ansvaret for de sosiale tjenestene i NAV-kontoret. Lover og forskrifter fastsetter hvilke tjenester og tiltak kommunene har ansvar for: å fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer. Et lovpålagt minimum for de kommunale tjenester som skal inngå i NAV-kontoret er kvalifiseringsprogrammet, sosialhjelp, opplysning, råd og veiledning, midlertidig husvære, økonomisk rådgivning og tilbud om individuell plan.

Barnevern

Vår barneverntjeneste er organisert som interkommunalt samarbeid med Stjørdal kommune som vertskommune. Barneverntjenesten er organisert i team, og er inndelt etter tiltak som for eksempel mottak av bekymringsmeldinger, råd og veiledning, tiltak barn som er plassert utenfor hjemmet og tiltak i hjemmet. Barneverntjenesten samhandler tett med ansatte i

barnehage, helse og familie og skolen. Ansatte i barneverntjenesten og kontaktpersonen vår der deltar på samhandlingsarenaer på systemnivå, hvor vi sammen lærer og utvikler samhandlingen vår. Vi har tverrfaglig barnehageteam og tverrfaglig skoleteam som forebyggende systemmøter, dette blir nærmere omtalt i forebyggende plan Oppvekstreformen som skal politisk behandles første kvartal 2023.

PPT

PPT er organisert som interkommunal tjeneste med Stjørdal kommune som vertskommune. PPT er en viktig virksomhet for barnehage og skole, og barn og unge som strever med faglig og sosial utvikling kan henvises til PPT for utredning.

Før det fattes enkeltvedtak knyttet til spesialpedagogisk hjelp (barnehage) og spesialundervisning (skole) skal PPT utrede elevens vansker og behov, og skrive en sakkyndig vurdering. Rektor har myndighet for å fatte enkeltvedtak for elever på Frosta skole, skoleeier skriver enkeltvedtak for elever på private skoler eller elever som er fosterhjemsplassert i andre kommuner, og barnehageeier skriver enkeltvedtak for barn i barnehage, både kommunale- og private barnehager. I denne sammenheng er barnehageeier definert som Frosta kommune.

Interkommunal legevakt

Innherred interkommunale legevakt er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Frosta, Levanger, Verdal og Inderøy. Legevakta har eget styre, egen daglig leder, samt representantskap.

Jordmor-samarbeid

Frosta samarbeider med Levanger kommune knyttet til den kommunale jordmortjenesten. Flere runder med utlysning viser at det er krevende å rekruttere jordmor i liten stillingsprosent, og for å sikre gravide og fødende tjenesten er det inngått samarbeid med Levanger kommune. Samarbeidsavtalen skal evalueres, og evalueringen vil vise hvordan tjenesten anbefales organisert fremover.

Helseplattformen

Frosta kommune har i likhet med alle flere andre kommuner i Midt-Norge valgt å avvente videre arbeid og prosesser rundt anskaffelse av Helseplattformen, en felles plattform for alle pasientdata og kommunikasjon mellom de ulike deler av helsevesenet. På bakgrunn av at anskaffelsen er høyst usikker, beregnes ikke kostnader for økonomiplanperioden. Endelig beslutning tas i egen sak i 2023.

Dagtilbud oppfølgingstjenesten

Kommunestyret bestilte i budsjettvedtaket desember 2021 en status for tilrettelagt dagtilbud oppfølgingstjenesten. Det er avsatt kr 200 000 for 2022. For 2023 finner virksomheten rom for tiltaket i ordinær drift, slik at det er ikke lagt inn økte kostnader og nytt økonomisk tiltak.

Privat barnehage

En privat barnehage mottar driftstilskudd fra Frosta kommune, i tillegg til ressurser knyttet til spesialpedagogisk hjelp (§31 og §37 etter barnehageloven). Barnehageåret 2022-2023 har den private barnehagen 12 barn under 3 år og 23 barn over 3 år. Åpningstider kl 06:45-17:00. Frosta kommune er lokal barnehagemyndighet og skal likebehandle kommunale og private barnehager. Frosta kommune har ansvaret for godkjenning av og tilsyn med den private barnehagen.

Redusert foreldrebetaling barnehage og SFO

Redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO er lovfestet rettighet for lavinntektsfamilier. Ordningen for barnehage er godt innarbeidet, og for SFO er ordningen ny de siste årene. På bakgrunn av befolkningsgrunnlaget i Frosta kommune og at ordningen for SFO er ny, er det grunn til å tro at utgiftene for kommunen vil vedvare de kommende årene.

Bemanningsnorm barnehage

Frosta kommune følger den nasjonale bemanningsnorm som sier at det skal være minst én voksen per seks barn over tre år og minst én voksen per tre barn under tre år. I tillegg skal det være én pedagogisk leder per sju barn under tre år, mens det skal være én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Barnehagene har fortløpende opptak, noe som betyr at barn kan søke om barnehageplass gjennom hele året. Endringer i antall barn på de ulike avdelingene kan påvirke behovet for økt bemanning ut over det som det er mulig å planlegge for, for å møte bemanningsnorm og pedagognorm gjennom året.

Lærernorm

Forskrift til opplæringslova, Kapittel 14A.
Krav til forholdstal mellom lærarar og elevar i grunnskolen

Forholdstal mellom lærarar og elevar på skolenivå
På ein grunnskole skal forholdet mellom talet på lærarar og elevar i ordinær undervisning frå 1. august 2019 maksimalt vere:
15 elevar per lærar på 1.–4. årstrinn
20 elevar per lærar på 5.–7. årstrinn
20 elevar per lærar på 8.–10. årstrinn

Gruppestørrelse 2 er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med.

Skoleår	Lærernorm gruppestørrelse 2 1.-4. trinn	Lærernorm gruppestørrelse 2 5.-7. trinn	Lærernorm gruppestørrelse 2 8.-10. trinn
2021-2022	15,7 elever pr lærer 0,3 undervisningsårsverk for lite for å oppfylle kravet	16,2 elever pr lærer 1,1 undervisningsårsverk mer enn minstekravet	16,2 elever pr lærer 1,3 undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2020-2021	12,5 elever pr lærer 1,2 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet	17,6 elever pr lærer 0,7 undervisningsårsverk mer enn minstekravet	16,8 elever pr lærer 1,1 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2019-2020	14,5 elever pr lærer 0,2 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet	17,8 elever pr lærer 0,6 undervisningsårsverk mer enn minstekravet	15,0 elever pr lærer 2,0 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2018-2019	14,7 elever pr lærer 0,2 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet	16,2 elever pr lærer 1,1 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet	16,3 elever pr lærer 1,3 ordinære undervisningsårsverk mer enn minstekravet

Skoleår	Oppsummering
2021-2022	Samlet 2,1 undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2020-2021	Samlet 3,0 undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2019-2020	Samlet 2,8 undervisningsårsverk mer enn minstekravet
2018-2019	Samlet 2,6 undervisningsårsverk mer enn minstekravet

Oversikten viser at Frosta skole de fire siste skoleårene i gjennomsnitt har en bemanning med 2.6 ordinære lærerårsverk over lærernorm.

Skolemat:

Kommunestyret bestilte i budsjettvedtaket desember 2021 en gjennomgang av skolematordningen etter første halvår 2022. Denne viste at 63 % av elevene på 7.-10. trinn benytter seg av tilbudet.

Skolen har en god ordning med sunn og god mat som gjør at skolen legger til rette for at elevene får kjøpt og spist mat i et trygt og sosialt fellesskap. Formålet med opplæringen styrkes som følge av tilbudet, og elevene har større mulighet til å møte opplagt og i læringsmodus. Likevel vurderes det at andelen elever som velger å benytte seg av tilbudet er for lavt til at lønnskostnaden for kommunen forsvares. Foreldrebetalingen dekker i hovedsak kostnader til innkjøp mat.

Økonomiske utfordringer

For helse og omsorg vil driftskostnadene framover være svært nært knyttet til hvor mange eldre som kan bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen kan drive mange timer hjemmetjeneste og hjemmesykepleie til prisen av en institusjonsplass. Og det er nettopp det innbyggerne vil; bo hjemme - så lenge de er trygge. For å få til mer av det, må eldre bo i boliger som er tilpasset det å være gammel.

Dette krever langsiktig politisk vilje, gjennom hvor boliger bygges, hvor flyttestrømmer føres, hvordan nærområder tilrettelegges. Dette synliggjøres i kommuneplanens samfunnsdel. Samtidig må det være en kultur i organisasjonen for tildeling av tjenester (forvaltningskontoret) som fremmer tjenester som kan ytes hjemme. Det er mulig å tilby veldig avansert helsehjelp hjemme - og det kan bidra til å løfte sykepleiefaget ved å gi ansvar og spennende arbeidsoppgaver ute i hjemmene til innbyggerne.

Spesialisthelsetjenesten har også begynt å tenke mer slik, fordi ambulante team med spesialkompetanse hjemme er billigere enn sykehusplassen, samtidig som pasienten er i sine vante omgivelser.

Sosial forebyggende profil

Kommunestyret sitt budsjettvedtak desember 2021 vedtok opprettelse av LOS-funksjon. Vi har søkt og har fått tilsagn på prosjektmidler fra 2021, og nå ligger stillingen inn i ordinær drift. I tillegg ble prosjektstillingen miljøterapeut overført til fast stilling. Med dette har helse og familie økt årsverkene har 2 hele stillinger som skal jobbe forebyggende.

Gjennom forebyggende arbeid knyttet til Oppvekstreformen, gjennom tett samhandling mellom barnehage, skole og helse og familie, vil vi kunne arbeide forebyggende på flere områder. I første kvartal 2023 skal forebyggende plan Oppvekstreformen til politisk behandling, og det vurderes at vi er godt organisert for å møte fremtidens utfordringer knyttet til mestring, trivsel, inkludering og psykisk helse.

Kommunedirektørens budsjettforslag 2023 anses for å ha tydelig sosial forebyggende profil, og vi har faglig forankring i at det er bærekraftig for samfunnet vårt inn i fremtiden.

Samfunnet bæres av fellesskapet. Fellesskapet skal sette inn tiltak rettet mot de av oss som har krevende hverdager i perioder og varige behov. Rettssikkerheten til innbyggerne, også barn og unge står høyt. Regeletterlevelse av alle lovverk som omfatter etat oppvekst og velferd har

høy prioritet, og Kommunedirektøren legger frem et budsjettforslag som det er grunn til å være stolt av. Både faglig sett, bærekraftig for fremtiden og som ivaretar rettssikkerheten til innbyggerne. Høstens budsjettprosess har vært mer krevende enn på lenge. Prosessene har vært bedre enn på lenge. VI er Frosta kommune, sammen skal vi levere gode kommunale tjenester også inn i 2023.

Tydelige behov for endringer

- Det er behov for å tilpasse driften og iverksette felles tiltak for å effektivisere driften. Det er behov for å endre kulturen i organisasjon når det gjelder å benytte seg av overtid. Gjennom tydeligere ledelse skal kultur for overtidsbruk endres og minimeres. Kun leder kan pålegge noen overtid. Hensikten med kulturendringen er av økonomiske hensyn og av hensyn til arbeidsmiljøet og arbeidsbelastningen til de ansatte.
- Vakanser, hvor vi har hatt eller kommer til å ha naturlig avgang, erstattes i utgangspunktet ikke. Nye turnuser og nye timeplaner vil hjelpe oss med ressursstyringen slik at bemanningsplaner har grunnlag i enkeltvedtak, behov i tjenesten, fag- og timeplanforskrift, og bemanningsnorm og pedagognorm. I dag kan det se ut som turnuser og timeplaner følger gammel praksis, kopiert fra tidligere år, uten å vurdere behov og rettigheter fortløpende. Færre barn i barnehagen vil kunne gi mindre behov for voksne og færre voksne. Færre barn på SFO på ettermiddager vil kunne gi mindre behov for voksne og færre voksne. Økt bruk av velferdsteknologi vil kunne gi færre timer vedtak hjemmebaserte tjenester. Elever som går ut 10. trinn med enkeltvedtak spesialundervisning eller særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige barn, uten at tilsvarende behov knyttes til kommende 1. trinn samme år, vil kunne gi mindre behov og dermed færre timer og årsverk.
- Ved egenmeldt sykefravær av kort tidsperiode, vurderes det kritisk om vikar må settes inn eller om vi kan endres praksis. Flere av våre brukere og ansatte vil kunne oppleve at ukjente vikarer vurderes som krevende for organisasjonen, sett mot å endre den planlagte arbeidsdagen om det gjelder kjørerute hjemmebaserte tjenester eller antall elever pr voksen/gruppe på skolen. Det siste er eksempel som kan overføres til andre virksomheter i etaten.
- Tjenestetilbud som ikke er regulert i lovverket, vurderes avsluttet. Eksempel kan være GSPR (gården som pedagogisk ressurs), skolemat i kantina og reduksjon i åpningstider i bassenget (antall timer pr uke eller hele perioder stengt).

Nye tiltak

Elbil hjemmetjenesten

Investeringen flyttes fra 2022 til 2023 grunnet forsinket levering. Elbilen er bestilt på 2022, og leveres og betales i 2023. Videre vurderes det å være behov for utskifting annen hvert år.

Trygghetsvarslere

I budsjettokumentet for 2022 ble behov for utskifting av trygghetsvarslere omtalt, og innkjøpet ble vedtatt. Totalt sett har vi omtrent 100 trygghetsvarslere. Trygghetsvarslere som er skiftet ut fungerer etter intensjonene, og statistikk fra Værnes Respons viser at antallet falske alarmer er betydelig lavere. Dette gir økt trygghet for innbyggere og lavere utgifter til uttrykking.

Velferdsteknologi

Frosta kommune har tatt i bruk og benytter ulike velferdsteknologiske løsninger der dette er formålstjenlig for brukerne. Dette har fram til nå vært i varetatt i fellesskap med de andre kommunene i Værnesregionen. Flere eldre med helseutfordringer vil øke behovet for tjenester i tiden som kommer, og da bør velferdsteknologi tas i bruk i økende grad. Innovasjon innen organisering, kompetanse og teknologi vil gi økt handlingsrom, men det må settes av ressurser til opplæring, programmering, oppkobling og vedlikehold.

En tydelig utviklingsplan og prosjektledelse vil gi bevisst og planlagt arbeidsflyt som sier oss noe om hvilke velferdsteknologisk utstyr som kan være aktuelt for den enkelte innbygger med rett på kommunale tjenester. På den måten kan vi unngå den 4. nattevakta og bistå innbyggerne med ønske om å bo hjemme lengst mulig, muligheten til det på den forsvarlig måte.

Velferdsteknologi vil kreve økt tidsbruk for superbrukerne våre, samt innkjøp av utstyr og lisenser. Det vurderes at det må settes av tid til å følge med på utviklingen, prosess rundt å skrive en plan, kurs og oppdateringer.

Tilsynssaken/overgrepssaken

Kommunen har betydelige kostnader knyttet til saken og Formannskapet er orientert om de økonomiske utfordringene. Vi har grunn til å tro at kostnadene for 2023 kommer fra advokatregninger, økte utgifter bedriftshelsetjenesten for oppfølging ansatte, økte personalressurser legekantoret, sykefravær ansatte som er berørt, vikarlege, lønn konstituert kommuneoverlege og husleie fastlegehjemmel.

Kommunedirektøren vil tidlig i 2023 starte arbeidet med å se mot en varig løsning på kommuneoverlegestillingen. En vurdering er at det er sårbart med en kommuneoverlege som også er fastlege som selvstendig næringsdrivende i samme kommune, dette har erfaringene vist oss. Det kan være faglige argumenter for å se mot interkommunalt samarbeid med noen av nabokommunene våre. I tillegg til mulig argument om kvalitetssikring og habilitet, vil vi også kunne frigjøre en hel fastlegeliste, slik at vi ikke lengre har venteliste på fastlege. I dag har kommuneoverlegen 850 pasienter på fastlegelisten sin. En fastlege uten kommuneoverlegestillingen, vil kunne økte antall fastlegepasienter på listen sin og dermed bidra til at kommunen ikke har venteliste på fastlege.

Kommunen har ikke fra tidligere satt av økonomiske midler til beredskap og krisehåndtering, og har derfor ingen budsjettpost å ta de økonomiske utgiftene på. Det må vurderes for

fremtiden om kommunen skal sette av anslagsvis kr 1 000 000 til beredskap og kriser, og at dette er bærekraftig fremover. Det kan være en forsikring for kriser på bakgrunn av klimautfordringer og/eller kriser på bakgrunn av andre forhold.

Tilleggsvurderinger

Innsparingstiltak som er vurdert, men ikke lagt inn på bakgrunn av at konsekvensene vurderes å være for krevende nå er;

- Sammenslåing de kommunale barnehagene
- Bo og miljøtjenesten flyttes til Frostatunet. Mulig innsparing nattevakt. Den nyeste delen av Elvarheim kunne mulig fungert som avlastningsbolig for barn og unge.
- 4 uker sommerstengt for barnehagene.

Virksomhet helse og familie

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	18	
Antall ansatte	Totalt antall ansatte	27 stk.
Enhet (avdeling)	Antall brukere 2022	Kommentar
Psykisk helse og rus Ansattressurs: 3,5	Tiltak: 47 aktive brukere 27 avsluttede brukere Koordinering: 20 brukere med støttekontakt 3 brukere med avlastning	Tiltak: Aktive brukere er brukere som mottar tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Avsluttede brukere er ferdig behandlet. Koordinering: Tjenesten koordinerer vedtak for støttekontakt og avlastning. Har også koordinatorsansvar for brukere med langvarige sammensatte behov.
Helsestasjon Skolehelsetjenesten Ansattressurs: 4,0 (vakant 1,0 pga. svangerskap p.t.)	158 barn 0-5 år på helsestasjon. Alle barn i grunnskolealder mottar lovpålagt tilbud. Ca. 120 Individuelle tiltak på lavterskelnivå til barn og ungdom.	Koordinatoransvar for barn og unge med langvarige sammensatte behov. Tiltak etter helse- og omsorgstjenesteloven. Lavterskeltiltak på individ, gruppe og systemnivå.
Legekontoret Ansattressurs: 2,0 kommunalt ansatt hjelpepersonell 3 fastlegehjemler, private næringsdrivere	2800 pasienter på pasientliste Daglegevakt	Per 21.10.22 er det over 110 pasienter på venteliste. Opplysninger på ventelisten gir ingen indikasjon på om innbyggere på venteliste har folkeregistrert adresse i Frosta kommune.
Ungdomsklubben Ansattressurs: 0,32 %	Ca. 70 ungdommer	Gjennomsnittlige besøkende ungdommer per uke
Forvaltningskontoret Ansattressurs: 1,24 %		Behandler alle søknader om helse- og omsorgstjenester og gjennomfører kartlegginger. Har ansvar for vederlagsberegning, legemiddelhåndtering, og systemansvar for kommunalt journalsystem.
Fysio/ergo-tjenesten Ansattressurs: 1,60 % (40 % vakant ergoterapeut)	Individuelle: 14 voksne 10 barn Gruppetiltak: Bassengtilbud: 6 Eldretrim: 14	Håndterer også oppgavene til ergoterapeut (vakant stilling) med søknader til NAV hjelpemiddelsentral og ergonomiske oppgaver.
Friskliv Ansattressurs: 0,20 %	Individuelle: 3 personer	Oppstart av gruppetilbud i november.
Hukommelsesteamet Ansattressurs: 0,34 %	24 personer i tiltak 21 personer i kartleggingsfase 9 deltakere i pårørendeskole	
Flyktningetjenesten Ansattressurs: 0,8 % flyktningekoordinator 0,8 % programrådgiver 1,50 % språkassistent	20	Forventer anmodning om 20 flyktninger i 2023.

Virksomhet Helse og Familie yter tjenester til mange av innbyggerne i Frosta kommune og representerer 8 ulike fagområder med flere spesialiserte fagfelt. Noen av tjenestene i virksomheten leveres til alle innbyggerne, mens andre er behovsbaserte eller vurderes etter rettigheter i helse- og omsorgstjenesteloven. Virksomheten leverer både lavterskeltiltak og vedtaksbaserte tjenester på individnivå og gruppenivå. I andre sammenhenger bidrar ulike fagprofesjoner i virksomhet helse og familie med faglig veiledning og kollegastøtte til andre ansatte i kommunen. Alle enhetene samarbeider tett med andre kommunale og eksterne tjenester.

Under koronapandemien ble mange av tilbudene i virksomheten stoppet opp, og det oppleves som nyttig og nødvendig for innbyggerne å igjen ha mulighet til å delta på ulike gruppetilbud og få tilbud om helsetjenester uten smitteverntiltak. Samtidig har koronapandemien gitt oss mulighet til å evaluere tjenestetilbudet og driften fra andre perspektiv. Sammen med nasjonale forventninger om flere forebyggende lavterskeltjenester har vi derfor startet opp en del driftsendringer og utviklingsarbeid for å treffe godt tjenestetilbudet til innbyggerne på Frosta framover.

Den største utfordringen for virksomheten fremover er at antallet innbyggere som har behov for helsetjenester øker. Behovet for tjenester øker for barn og unge, og vi forventer at flere innbyggere vil ha behov for flere sammensatte og koordinerte tjenester framover, og tiltakene må gjennomføres der folk er – nemlig i kommunen. Dette er i tråd med nasjonale føringer og lovendringer: Tjenestene skal gis på lavest mulig nivå etter prinsipp om rett tjeneste til riktig tid. I kjølvannet av denne utfordringen stiger utgiftene til enkeltvedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven knyttet til BPA, avlastning, støttekontakt og koordinator. Dette er tjenester som tildeles etter en individuell vurdering av innbyggerens helsetilstand, rettigheter og behov. Tiltakene er rettighetsbasert og medfører varige høyere driftsutgifter i 2023. Vi vurderer driftsform og utvikling av de overnevnte tjenestene framover for å disponere ressurser og kompetanse best mulig. Dette gjelder ikke BPA-ordningen, som søkes om etter egne kriterier.

Etter koronapandemien ser vi konturene av nye utfordringer for hele samfunnet. Det handler blant annet om ensomhet og psykisk uhelse blant både unge og voksne i befolkningen. Utviklingen blir tatt på alvor. For å strukturere innsatsen på systemnivå vil vi starte opp samordningsteam igjen, der politi, barneverntjenesten, Helse Nord-Trøndelag, NAV Værnes og relevante aktører fra helse og oppvekst deltar. Dette er viktig for å samordne innsats, se trender i samfunnsutviklinga og få kunnskap om utfordringer så tidlig som mulig. Denne innsatsen er også viktig i det videre SLT-arbeidet for kommunen. Koronapandemien viste oss også hvor sårbare en del av fagområdene i helse og familie er. Hver enhet i virksomheten er liten, og en person kan ha flere funksjoner og roller. Denne sårbarheten er vi nødt til å arbeide målrettet med å redusere gjennom samarbeid og tverrfaglighet. Vi må også satse på å beholde, rekruttere og videreutvikle kompetansen i virksomheten. I dag har vi en vakant stilling som ergoterapeut som er krevende å rekruttere.

Den nye organiseringa i Frosta kommune har gitt oss nye muligheter for samhandling på tvers og støtter opp rundt bedre koordinering. Virksomhet helse og familie har en aktiv samhandlingsrolle både mot oppvekst og velferdssida i egen etat, og samarbeider også tett med virksomheter i organisasjon og samfunn. For å hente ut gevinstene av omorganiseringa må vi sette fokus på arbeidsflyt og samlet tjenestetilbud på tvers. Dette blir en viktig lederoppgave framover for å lykkes med målet om bedre ledelse og bedre koordinering etter omorganiseringa.

Konflikten mellom Russland og Ukraina med påfølgende flyktningestrøm har ført til etablering av flyktningetjeneste i Frosta kommune fra april 2022. I 2022 bosetter vi 20 ukrainske flyktninger. Det er sannsynlig at kommunen får anmodning på tilsvarende antall i 2023. Bosettingen har så langt gått bra, kommunen har skaffet både kommunale og private boliger til bosettingen og introduksjonsordningen kom raskt i gang. Barna har startet i barnehage og på skolen. Som forventet er det krevende for flyktningene å finne ro og stabilitet den første tiden etter bosetting, og det forekommer tilfeller av traumer og helseutfordringer. Fokuset framover vil være å strukturere rammene rundt de flyktningene som opplever reaksjoner på krisen de har opplevd, og skape en trygg og meningsfull hverdag i frostasamfunnet. Med tanke på bosetting i 2023, vil tilgangen på private utleieboliger være en sentral faktor. I plan- og bygningsloven er det åpnet for midlertidig bosetting av flyktninger i fritidsboliger, som må være med i vurderingene og arbeidet videre.

I 2022 er det ansatt miljøterapeut med arbeidssted på Frosta skole og Ungdomslos som arbeider med barn og unge fra 12 til 24 år. Frosta har fra før en ansatt miljøterapeut med arbeidssted på helsestasjonen med barn fra 0 til 6 år. Det betyr at barn og unge på Frosta har et helhetlig tilbud gjennom oppveksten, for å gi tettere oppfølging i perioder der livet oppleves vanskelig og i overganger mellom barnehage, grunnskole og videregående skole. Miljøterapeutene og Ungdomslosen gjennomfører i tillegg foreldreveiledning, veiledning og støtte til ansatte i skole og barnehage, igangsetter tiltak for å bistå familiene i fritid og aktiviteter. De har også koordinatorfunksjon for barn og unge med behov for langvarige koordinerte tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Helsepsykiatri på skolen og helsestasjonen er sammen med miljøterapeutene og Ungdomslosen viktige funksjoner som binder sammen tjenestene i skolen, barnehagene og de interkommunale tjenestene for barn og unge. Dette gir Frosta kommune et solid fortrinn til å etablere gode tjenestetilbud i tråd med oppvekstreformen og treffsikre lavterskeltilbud for barn og unge framover.

Jordmorsamarbeidet med Levanger kommune har ikke fungert optimalt etter hensikten. Gravide i Frosta kommune har fått et godt tilbud hos jordmor på Levanger, men det har vært krevende å få til et godt samarbeid med det øvrige tjenesteapparatet i Frosta. Vi er derfor i dialog med Levanger kommune, der målet er at vi gjennom samarbeidsavtalen får en tilstedeværende jordmor på Frosta helsestasjon i 2023.

I dag klarer vi ikke i tilstrekkelig grad å etterleve lovkravene knyttet til helsestasjon for ungdom (HFU). I 2023 vil vi vurdere ulike måter å organisere og drifte et tilbud til ungdommene på Frosta som ivaretar lovkravene til helsestasjon for ungdom som et gratis lavterskeltiltak.

Planverk:

Forebyggende plan: Handlingsplan som beskriver arbeidsflyt og ansvarsfordeling mellom de primære tjenestene for barn og unge (skole, barnehage og helsestasjon og skolehelsetjenesten), lavterskeltiltakene oppvekstreformen krever (helsestasjon- og skolehelsetjenesten, psykolog) og de vedtaksbaserte tjenestene for barn og unge (barneverntjenesten, PPT og koordinatorfunksjon i helse og omsorgstjenesteloven). Dette er et lovpålagt planverk for å vise hvordan endringene i oppvekstreformen er realisert i Værnesregionen og Frosta kommune for å sikre adekvate tjenester til barn og unge.

Lege plan: Handlingsplan som beskriver Frosta legekantor og oppgaveportefølje (fastlegepraksis, lab og daglegevakt) og konkrete tiltak i framtida. Alle kommuner skal ha en legeplan som beskriver pasientlister, kommunal stillingsandel for private fastleger (institusjonslege og helsestasjonslege), kommunens interkommunale legevakt og

daglegevaktfunksjon, rekrutteringsstrategi for legekantoret, samhandling med spesialisthelsetjenester og det kommunale tjenesteapparatet. Her er det også naturlig å beskrive kommuneoverlegefunksjonen og samarbeidsutvalget.

Plan for kommunes psykososiale kriseteam: Operativ beredskapsplan som inneholder tiltakskort, rutiner og kontaktinformasjon til psykososialt kriseteam. Ansvarsfordeling og oppgaver beskrives. Krever at planen gjøres kjent for samarbeidspartnere for å være operativ nok.

Andre utviklingsoppgaver som må skriftliggjøres (lovpålagte): Plan for selvmordsforebygging (hele kommunen), rådgivende enhet for russaker, sikkerhetsrutiner for ansatte i krevende saker (rutiner liv, helse og sikkerhet), plan for barnekoordinator og plan for samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier (lovvending 01.08.22)

Flere Ukrainske flyktninger

Signaler fra regjeringen er at kommunene bes om å forberede seg på mottak av flere Ukrainske flyktninger i 2023. For 2022 har vi politisk vedtak på mottak av 20 flyktninger. Regjeringen ber kommunene vurdere om de kan ta imot samme antall Ukrainske flyktninger i 2023, som i 2022. Dette legges til grunn for budsjettet.

Integreringstjenesten er rigget for dette på en bærekraftig måte, og det vurderes at integreringstilskuddet vil være i balanse mot kostnadene dette vil påløpe. Kommunen må ut på det private leiemarkedet for å skaffe boliger, og trenger i den forbindelse et tett samarbeid med private utlei ere. Samtidig vil det være behov for tett samarbeid med næringslivet, for å skaffe arbeid til flyktningene som bosettes.

Bakgrunnen for signalene fra regjeringen er det høye antallet flyktninger som har kommet til Norge, og som fortsetter å ankomme.

Kommunebarometeret

Frosta kommer på 282. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022. De tyngste nøkkeltallene er legedekning, dekning av helsesykepleier, skolehelse, hjemmebesøk og vaksinasjonsgrad.

Frosta brukte 252,58 kroner per innbygger over 4 år til forebyggende helsearbeid i 2020.

Siden 2015 har antallet avtalte årsverk med helsesykepleiere økt med 24 prosent. Dekningen av helsesykepleiere målt mot antall småbarn i Frosta kommune er 136,99 årsverk per 10 000 innbyggere i alderen 0-5 år.

I Frosta fikk 80,7 prosent av barna helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn, mot 17,54 prosent året f r. Her kan det være feilføringer tilbake i tid. Vaksinasjonsgraden for 2- og 9-åringene har stor betydning for kommunens rangering innenfor helsesektoren.

I Frosta er det ledig plass på 0 prosent av fastlegelistene. Kommunen ligger dårlig an på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Målt mot folketallet er det 0 psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere i Frosta kommune.

Virksomhet Grunnskole

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	Skole: 41,58 SFO: 1,10 Voksenopplæring: 0,68 Kulturskole: 1,36	Årsverk knyttet til ordinær drift. Midlertidige stillinger på voksenopplæringen nyttet til integrering kommer i tillegg
Antall ansatte	64 ansatte	Fordelt på skole, SFO, kulturskole og voksenopplæring
Frosta skole	288 elever	Fordelt på 1.-10.trinn
Frosta SFO	44 elever på SFO	Åpningstider 07:00-16:30
Frosta voksenopplæring		Opplæringstilbud på dag- og kveldstid.
Frosta kulturskole	63 elever	Tilbud innenfor teater, kunst og musikk

Skolen erfarer økende utfordringer med elevers psykiske helse, noe som også resten av regionen og landet ellers erfarer. Kommunens forebyggende tverrfaglige arbeid mellom skolens ansatte og miljøterapeuter fra helse og familie er viktig og avgjørende, og ansatte bruker nå tiden på å få samordnet dette arbeidet på best mulig måte.

Skolen er deltager i kommunens Læringsmiljøprosjekt, med søkelys på å skape et bedre oppvekstmiljø for barn og ungdommer på Frosta. Det er opprettet miljøteam der ansatte fra skolen, ledere, miljøterapeuter, helsesykepleier og ungdomslos deltar. Formålet er at teamet skal behandle saker som går på elevers trivsel og velvære.

Frosta skole har de siste årene satset på PC'er eller læringsbrett (I-pad) til alle elever på skolen. Læringsbrettene gir en fast årlig kostnad på leasing. Ny læreplan (LK20) har ført til behov for anskaffelse av nye lærebøker i tråd med reviderte kompetansemål i fagene.

Det er gjort en vurdering om bruk av fysiske eller digitale lærebøker. Barnetrinnselevne får opplæring ved hjelp av fysiske bøker, mens ungdomstrinnet i stor grad får støtte fra digitale lærebøker. Det digitale løftet gir nye og faste kostnader hvert skoleår gjennom årslisenser til de digitale lærebøkene, men gir samtidig tilgang til læreverk som oppdateres oftere, og med verktøy som kan hjelpe elever med blant annet leseutfordringer.

Frosta voksenopplæring har utvidet sitt tilbud, etter at kommunen har tatt imot flyktninger fra Ukraina. Per oktober er det 3 pedagoger tilknyttet voksenopplæringen, og det gis tilbud om 30 timers undervisning på dagtid, samt noen timer på kveldstid.

Ifølge oversikt fra Kommunebarometeret er det for skoleåret 2020-2021 7,7% av elevene som har spesialundervisning på landsbasis, fordelt slik;

- På landsbasis har i gjennomsnitt 4,92 % av elevene enkeltvedtak spesialundervisning i 1.-4. trinn i grunnskolen. For Frosta sin del er tallet 6%, mot 4,86% i 2020.
- For 5.-7. trinn har 8,63% av elevene enkeltvedtak spesialundervisning, mot 9,22% på landsbasis.
- For 8.-10. trinn har 10,19% av elevene enkeltvedtak spesialundervisning, mot 9,82 på landsbasis.

GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	55	74	81	119	190
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	200	186	139	137	109
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	146	136	130	135	161

Tabellen over viser andel elever med enkeltvedtak spesialundervisning for de ulike trinnene i snitt for de fire siste årene, og rangeringen vår blant alle kommuner i landet.

GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	4.14	4.57 ↑	4.37 ↓	4.86 ↑	6 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltalverdi →	7.06	6.89	6.62	6.13	6.17
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	11.03	10.77 ↓	9.38 ↓	9.24 ↓	8.63 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltalverdi →	11.56	11.41	10.92	10.56	10.57
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	10.46	10.29 ↓	9.84 ↓	9.55 ↓	10.19 ↑

Tabellen over viser utviklingene hvor vi øker på småtrinnet og ungdomstrinnet, sammenlignet med oss selv tilbake i tid. En økning innen området kan føre til økte kostnader til grunnskolesektoren samlet, samtidig som vi ligger godt over lærernorm. Begge faktorene er kostnadsdrivere økonomisk.

Skoleåret 2022-2023 har 8,7 % av våre elever innvilget enkeltvedtak etter opplæringsloven §5.1, spesialundervisning. I tillegg har 3,8 % av våre elever innvilget enkeltvedtak etter opplæringsloven §2.8, særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige. Gitt at dette ikke gjelder elever som har enkeltvedtak for begge paragrafer, vil det til sammen være 12,5 % av våre elever som har innvilget enkeltvedtak etter opplæringsloven. Til dette går 25% av skolens undervisningstimer.

Skolen samarbeider tett med PPT for sammen å skape gode tjenester med regeletterlevelse. Frosta skole har over tid jobbet målrettet og aktivt med praksis og holdninger rundt dette, og har sitt elevsyn og læringssyn rundt at alle elever lærer best i fellesskap med andre. Det betyr at de fleste elever får spesialundervisning i mindre gruppe, og ikke 1:1.

Virksomhet Borglia friluftsbarnhage

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	13,17	
Antall ansatte	1 assistent 8 fagarbeidere 5 barnehagelærere 1 styrer/ virksomhetsleder 1 lærling	
Avdeling	Antall barn	Arealmessig kan Borglia øke antall barn med ca. 2,5 barn over 3år, og i underkant av 2 barn under 3 år (arealnrm).
Småbarn	18 barn	36 plasser (barn under 3 år teller 2)
Storbarn	36 barn	36 plasser
Sum:	54	72 plasser (inkludert Ukrainske flyktninger -4 plasser)

Behovet for kompetanse utover barnehagelærerkompetansen vil være etterspurt i årene framover. Et komplekst samfunn gir mange foreldreutfordringer, som barnehagen må være støtteaktører i. Det må vurderes om nye yrkesgrupper skal inn i barnehagen i fremtiden, eksempelvis kan sosionomer og barnevernspedagoger ha god kompetanse som utfyller barnehagelærerne. Barnehagen må også ha god kompetanse til å veilede foreldre, noe ulike kompetanseplaner for ansatte vil sikre.

Borglia barnehage ble bygd i 1999, og brukerne opplever slitasje på bygget.

Kommunebarometeret viser at bemanningen i kommunale barnehager på Frosta lå 0,2 barn per voksen over gjennomsnittet for hele landet i 2021.

Vi har ifølge statistikkene lavere bemanning i våre kommunale barnehager enn de fleste andre kommunene i landet. Dette er noe mot trenden, siden vår kommune er liten. Rent statistisk sett er det de store kommunene med barnehager med mange avdelinger som ligger på samme nivå som oss.

	2017	2018	2019	2020	2021
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	6	5 ↓	6.1 ↑	5.7 ↓	5.8 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt total: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	5.53	5.33	5.27	5.25	5.25
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	6	6.4 ↑	5.9 ↓	5.9	5.8 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt total: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	5.88	5.73	5.56	5.54	5.55
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	100	100	100	50 ↓	100 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt total: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	67.71	52.3	62.08	71.02	73.09
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	100	100	100	100	100
Vekt i sektor: 5%, vekt total: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	61.36	49.85	61.64	68.47	69.83
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	40.4	43.9 ↑	47.3 ↑	41.3 ↓	39.9 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt total: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	37.44	40.37	41.45	43.93	43.67

Virksomhet Kvamtoppen barnehage

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	9,0	
Antall ansatte	Assistent Fagarbeider Lærling Kunstner Barnehagelærer Leder	0 6 0 0.05 5 1
Avdeling	Antall brukere/elever/kunder	Kommentar
Stortoppen	14 (14 plasser)	
Mellomtoppen	11(18 plasser)	
Litjtoppen	10 (20 plasser)	
	35 barn (52 plasser)	17 barn under tre år 18 barn over tre

Åpningstid: 06:30-16:45

Barnehagen er en del av utdanningsløpet og økt krav til innhold og kvalitet er det beste for barnas utvikling, trygghet samt nærværende og fremtidig læring. Dette krever høy grad av voksentetthet, stabilitet, kunnskap og kompetanse i barnehagen.

Det vurderes å være viktig med tverrfaglig samarbeid og utvikling på tvers av virksomheter i etaten om vi skal lykkes i årene fremover.

Kommunedelplan for oppvekst mangler, og virksomheten må oppdatere kompetanseplanen.

Virksomhet Institusjonsbaserte tjenester

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	Institusjon: 24,36 Kjøkkenet: 2,76	Ansvar for nattevaktene som har årsverk både i hjemmebasert og institusjon.
Antall ansatte	Institusjon: 45 Kjøkkenet: 5	Av disse er det 4 lærlinger og 2 på VTO.
Enhet (avdeling)	Antall brukere	Kommentar
Institusjon	68	Antall beboere fra 01.01.22-19.10.22 Det er til enhver tid mellom 20-24 beboere. Av de 24 senger er 1 ØHJ. 1 rom er KT/avlastningstilbud. Vi har ingen overliggere fra helseforetaket.
Kjøkkenet	45+32	45 beboere med fullkost som bor på Institusjon og bemannet omsorgsboliger. 32 brukere der 30 har middagsombringning, 2 har frokost og kveldsmat.

Virksomheten har god faglig kompetanse som det er viktig å beholde, og høy grad av pleietyngde som krever tid av de ansatte. Gjennom heltidskultur og fremtidens omsorgstjenester vurderes det at kompetansebase, hvor eksempelvis sykepleiere jobber på tvers av virksomheter, vil være viktig for å prioritere og kvalitetssikre at kompetansen benyttes rett. Vi vet at kompleksiteten vil øke fremover, og vi er avhengige av fagmiljøene våre.

Virksomheten har svært få overliggere på sykehus, noe som sparer kommunen for kostnader og gir økt livskvalitet for innbyggere som ønsker å bo nære hjemmet.

Utfordringer innen virksomheten fremover er å beholde, rekruttere og bruke kompetansen på riktig oppgaver til riktig tid. På den måten kan vi gjøre riktig prioriteringer for å skape bærekraftige tjenester.

Virksomheten ser at frivilligheten kan kobles tettere på, slik at frivilligheten og pårørende sammen med ansatte kan dekke deler av tjenestebehovet. Fremtidens omsorgstjenester beskriver også dette mer inngående, knyttet til forventninger innbyggerne har til de kommunale tjenestene og bærekraften i hvordan vi drifter tjenesten.

Vaskeri

Vaskingen av beboertøy utføres av pleiepersonalet ved Frostatunet. For leie og vask av personaltøy, sengetøy og håndklær har vi avtale med privat leverandør. Vaskeriet på Frostatunet tilfredsstiller ikke dagens krav, og vi må i løpet av 2023 utrede hva som skal til for å ivareta smittevernet på dette området. Det er ingen inndeling i ren og skitten sone.

Multidose

Dette tiltaket ble lagt inn som forventning i forbindelse med behandlingen av økonomiplan i fjor, men det er ikke tatt med i budsjettet for 2023. Multidose vil kunne gi innsparing personellutgifter og kvalitetssikring medisinalutdeling for brukere. Automatisering vil kunne gi økte effekter som mindre avvik og bedre kvalitet i tjenestene. Det vurderes at vi først får full effekt av dette tiltaket når reseptløsninger er innpasset i digitale journalsystemer, noe som forventes å være på plass med for eksempel Helseplattformen. På bakgrunn av usikkerhet fra fastleger knyttet til faglig forsvarlighet og mulig ekstraarbeid, er det usikkert når tiltaket kan være i full drift. I full drift anslås det å kunne spare inn kr 1 000 000, som muliggjøres ved at

dagens årsverk sykepleier som legger opp medisiner og kontrollere medisiner, kan flytte arbeidsoppgaver fra manuelt arbeid over til helsearbeid knyttet til pasienter. Dette er en del av velferdsteknologi, som både gir innsparing personell og samtidig kvalitetssikrer tjenestene.

Flere kommuner, både store og små, rundt oss har innført multidose for en god tid tilbake. Vi er en del av innkjøpssamarbeidet med Værnesregionen, og rammeavtalene er signert. En mulig oppstart er pilot knyttet til pasienter på institusjon eller hjemmetjenesten som er stabile på medisinliste og dose. Ved å gjennomføre en pilot i 2023 vil vi kunne gjøre oss erfaringer, både fra fastlegene, pasienten og Frosta kommune. I en pilot må det vurderes å arbeide frem rutiner for multidosehåndtering, i tråd med Helsedirektoratets anbefalinger.

Kommunebarometeret

Frosta kommune ble i årets Kommunebarometer plassert på en 20. plass i sektoren Pleie og Omsorg.

De viktigste nøkkeltallene er andel ansatte med fagutdanning, andelen av beboere med omfattende bistandsbehov og andel plasser i sykehjem i skjermet enhet. Disse tre nøkkeltallene har en vekt på 10 prosent hver i barometeret.

I 2020 fikk kommunene en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens. I Frosta har 31,58 prosent av hjemmeboende med demens vedtak om dagtilbud. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Frosta har 94,74 prosent av beboerne på sykehjemmet omfattende pleie behov. I Frosta har 78,4 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen 95,2 prosent.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. I Frosta tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 58,33 prosent av antall innbyggere over 80 år som faktisk bor på sykehjem. I forhold til andre kommuner kommer Frosta greit ut på dette nøkkeltallet. God tilgang på korttidsplasser på sykehjem er positivt, blant annet for å gi avlastning til pårørende til hjemmeboende brukere.

I Frosta er andelen 10,89. Tiden med lege og fysioterapeut per sykehjemsbeboer økte i koronaåret 2020. I Frosta fikk beboerne i snitt 35,4 minutter med lege i uka i fjor. Snittet per beboer på sykehjem i Frosta er nå på 22,8 minutter i uka med fysioterapeut.

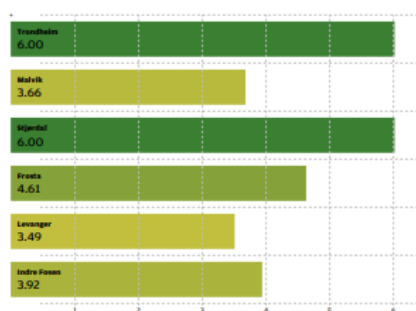
I Frosta er 100 prosent av sykehjems plassene regnet som moderne enerom. Det gir kommunen en høy skår på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Antall trygghetsalarm-brukere måles mot antall hjemmeboende eldre over 80. Målt mot hvor mange over 80 år som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen 46,2 prosent, blant de over 80.

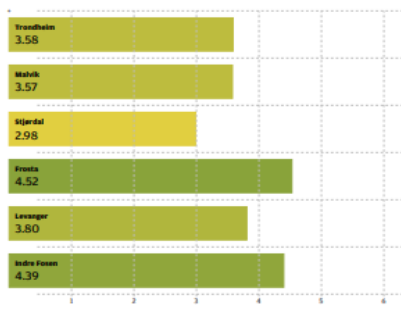
De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. I Frosta er det 10,71 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1 000 innbyggere over 80 år. Til sammenligning ligger de beste kommunene helt oppe på 40- tallet. Kommunen ligger med dette godt an på dette nøkkeltallet.

P013 Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år

P016 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	15898.65	15780.52 ↓	16543.25 ↑	15307.42 ↓	16483.55 ↑
Vekt i sektor: 30%, vekt total: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	14806.51	15356.65	16066.61	15733.87	17055.83
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	15044.49	16559.23 ↑	16204.08 ↓	16293.71 ↑	18426.51 ↑
Vekt i sektor: 35%, vekt total: 1.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	18149.74	18622.88	19657.18	20248.56	22271.73
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	8229.19	8995.38 ↑	9381.87 ↑	8744.44 ↓	10191.24 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt total: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	8874.14	9345.18	9770.4	9676.42	10413.05
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3410.76	3030.88 ↓	2786.67 ↓	2821.9 ↑	2964.25 ↑
Vekt i sektor: 9%, vekt total: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	2463.05	2414.45	2511.28	2467.66	2660.83
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3885.54	3374.77 ↓	2687.55 ↓	2259.64 ↓	1799.52 ↓
Vekt i sektor: 9%, vekt total: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	2823.23	2727.71	2757.69	2553.03	2492.65
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2123.87	2505.56 ↑	2578.96 ↑	2693.97 ↑	3406.18 ↑
Vekt i sektor: 9%, vekt total: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	2700.7	2865.28	3104.01	3540.68	4276.66
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4310.4	4669.63 ↑	4737.58 ↑	4830.62 ↑	5506.96 ↑
Vekt i sektor: 9%, vekt total: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →	4339.69	4690.68	4893.99	4986.33	5402.33

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Virksomhet Hjemmebaserte tjenester

Årsverk i virksomheten pr 01.01.23	Dagsenteret: 1,60 Hjemmesykepleie: 15,58 Omsorg: 9,60 Bo- og miljøtjenesten: 15,72	Totalt: 42,5
Antall ansatte	Totalt antall ansatte	78
Enhet (avdeling)	Antall brukere	Kommentar
Hjemmesykepleie	179	Økning 20 brukere så langt i år. Vedtakstimer 3183 t/uke
Hjemmesykepleie Omsorg	23	Brukere som bor i de nye omsorgsboligene på Frostatunet
Bo og Miljøtjenesten	13	Økning 9 brukere i år, knyttet til brukernes behov og vår fagkompetanse mellom Helse og familie og Bo- og miljøtjenesten. Vedtakstimer: 1367 t/uke
Dagtilbud hjemmeboende demente	3	Åpent 4 dager i uken. Har egne lokaler på Frostatunet.

Dagens drift håndteres godt, det er et stort daglig arbeide som utføres for å holde rutene og tjenestene oppdatert hver dag for å sikre at alle som har innvilget tjeneste får det de har fått innvilget.

Personalet er godt kvalifisert med høy utdanning til å utføre tjenestene. Dette sikrer oss gode bærekraftige og kvalitative tjenester.

Det vil være økende behov fremover. Tjenester som er lovpålagt og tildelt av Forvaltningskontoret skal realiseres av hjemmetjenestens ansatte. Dagsentret for hjemmeboende demente er fullbelagt og flere i kø. Bo- og miljøtjenesten ser på mulighetene i ordinær drift for å få i start opp dagsentret igjen, både til bruk for beboerne og oppstart av lavterskel tilbud for unge brukere som bor hjemme.

I dag mangler Frosta kommune et lavterskeltilbud som kan benyttes av brukere i bo- og miljøtjenesten. Dette medfører at en del unge brukere står uten tilbud som gir hverdagen mening i form av tilrettelagt arbeid, aktivitet og sosialisering.

Minibussen som eies av kommunen har økte kostnader til reparasjon. Denne må vurderes skiftet ut etter økonomiplanperioden. Minibussen henter og bringer brukerne til dagtilbud for hjemmeboende demente, og ellers til transport for brukere som har tilpasset funksjonsnivå.

Det er behov for økte budsjetter for investering utstyr og lisenser. Det vurderes også at det er behov for frikjøp tid til superbrukere for å drive utviklingsarbeidet, skrive planverk og oppdatere seg faglig. Økt bruk av velferdsteknologi vil kunne gi innsparinger knyttet til ansattressurser, da spesielt på natt og ute i hjemmene til innbyggere.

Oppsummert tiltak i etaten

Oppvekst og Velferd, utgifter	2023	2024	2025	2026
Nye trygghetsalarmer 2023	150 000	0	0	0
Redusert foreldrebetaling	400 000	400 000	400 000	400 000
Tilsynssak/overgrepssak	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
Sum utgifter	1 550 000	1 400 000	1 400 000	400 000
Oppvekst og Velferd, inntekter	2023	2024	2025	2026
Bosetting av 20 nye flyktninger i 2023	-442 208	-3 692 000	-3 458 000	-1 714 000
Barnehage. Reduksjon årsverk	-413 105	-990 928	-990 928	-990 928
Grunnskole, avvikle GSPR	-100 000	-200 000	-200 000	-200 000
Grunnskole, avvikle skolematordningen	-117 584	-333 353	-333 353	-333 353
Grunnskole, reduksjon årsverk	-666 618	-1 599 898	-1 599 898	-1 599 898
Hjemmebaserte tj., reduksjon driftskostnader	-158 800	-158 800	-158 800	-158 800
Hjemmebaserte, reduksjon årsverk	-1 107 278	-1 107 278	-1 107 278	-1 107 278
Institusjonsbaserte tj, reduksjon driftskostnader	-319 734	-319 734	-319 734	-319 734
Institusjonsbaserte tj., reduksjon årsverk	-505 923	-505 923	-505 923	-505 923
Sum inntekter	-3 831 250	-5 215 914	-5 215 914	-5 215 914
Investeringer	20243	2024	2025	2026
Elbil hjemmesykepleien	150 000	-	550 000	-
Velferdsteknologi	250 000	250 000	250 000	250 000
Sum	400 000	250 000	800 000	250 000

9. Organisasjon og Samfunn

Årsverk i etaten (faste ansatte og årsverk) pr 01.01.23	Antall ansatte	43
	Årsverk	22,93
	Ansatte ekskl. Frosta Brann og redning	25
	Antall årsverk ekskl. Frosta Brann og redning	22,34

Etaten yter tjenester som omfatter hele befolkningen. Disse tjenestene påvirkes ikke på samme måte av demografiske endringer som øvrige kommunale tjenester. Det kan derfor ikke forventes at ressurstilgangen endres som følge av demografiske endringer. Hele befolkningen må derfor sikres tjenester med tilstrekkelig høy kvalitet og omfang innenfor gitte økonomiske rammer. Etaten har ansvar for kritisk infrastruktur i kommunen. Eiendomsmassen bærer preg av manglende vedlikehold, som igjen fører til behov for større løft. Det er også andre tjenester i etaten som bærer preg av betydelig etterslep, og det jobbes derfor systematisk med kartlegging av behov for tiltak og opprydning. Mangelfull oppfølging over tid, gjør det svært krevende å drive saksbehandling, også på nyere saker, da det ofte er mangelfull dokumentasjon i fagsystem og arkivsystem. Dette fører også til at opprydning i eldre saker krever mye tid av etatens saksbehandlere, i tillegg må kommunen søke juridisk bistand i de mest komplekse sakene. Etaten har tjenestesamarbeid både med Levanger kommune og Værnesregionen. Samarbeidet er svært godt, men den sømløse prosessen mellom fagene i saksbehandlingen må fortsatt bli bedre. Det er en kontinuerlig prosess som krever oppfølging.

Overordnet strategi på alle områdene er optimal utnytting av etatens egne ressurser, bruk av tilgjengelig teknologi på optimal måte innenfor de investeringsrammer som stilles til rådighet, samspill med frivillige på fornuftig måte innenfor de mulighetene økonomiske rammene setter for slikt samspill, og også i siste instans kontinuerlig vurdering av faktisk ansvarsområde for tjenestene. Det er en erfaring at både innbyggere og næring forventer at kommunen skal finansiere og løse opp i mange av utfordringer som disse møter. På grunn av de økonomiske fremtidsutsiktene må kommunen blir enda mer bevisst på hva som er kommunens oppgave, og hvilke oppgaver kommunen må be innbygger og næringsliv løse på eget initiativ og regning. Kontinuerlig forbedring er et fokusområde for etaten, men det er en erkjennelse at det er store løft og opprydninger som i første omgang er avgjørende for fremtidig effektiv drift og god tjenesteytelse.

Frosta kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost på tjenestene feiing og avløp. Selvkost innebærer at kommunens merkostnader med å frembringe tjenestene, skal dekkes av det brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke

Kommunedirektørens forslag 01.11.2022 50

anledning til å gå i overskudd på disse områdene. I løpet av 2023 er det en ambisjon at også byggesaker vil bli beregnet i tråd med forskrift om selvkost, dette i samarbeid med Stjørdal kommune. I forbindelse med arbeid med spredt avløp vil det bli etablert et eget selvkostområde. I tillegg vil nivå på utleiesatser for næringslokaler vil bli vurdert, og rutine og prismodell for leie av kommunale eiendommer bli etablert.

Utfordringen med tilgang til kompetent arbeidskraft gjelder generelt for næringslivet, og for offentlig sektor. Som i Norge generelt, har det også vist seg krevende å få på plass kompetent arbeidskraft på utvalgte roller i etaten. Det har vært stor utskiftning i etaten siden 2020. Det er gjort en betydelig innsats for å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i etaten, det er gjennomført over et 70-talls intervjuer det siste året, og det er gjort 10 nyansettelser. Etaten har totalt en økning på 1,11 % stilling fra 01.01.2022 til 01.01.2023. Det er gjennomført realitetsanalyse av kompetansebehov i forkant av hver stillingsutlysning og ansettelse for å sikre komplementær kompetanse. Samarbeidet med tillitsvalgte har vært svært viktig i disse prosessene, det har vært gode diskusjoner på det langsiktige behovet for kompetanse, spesielt på fag innenfor kommunalteknikk. Antall ansatte er stabilt. Ved oppsigelser har ansatte med deltidsstillinger fått mulighet til å øke sin stillingsprosent. Etaten er fortsatt under reetablering, men begynner å ha viktige grunnsteiner på plass. I en liten kommune er det behov for de klokeste hodene, som skal tåle et høyt arbeidspress, tåle et offentlig blikk, holde oversikt over et eller flere fagområder, kunne kommunal saksbehandling, kommunisere godt med publikum, skrive gode saksfremlegg og sørge for både drift og utvikling på sitt fagområde.

Det er kjent at tidligere saksbehandling på enkelte områder i etaten har vært mangelfull. Det er identifisert et behov på for å rydde opp, systematisere og etablere gode rutiner for å sikre god tjenesteyting på flere av etatens tjenestoområder, et arbeid som kan fortsette nå når teamet er komplett. Det brukes betydelig ressurser på opprydning i gamle saker. I flere av sakene har det vært og vil fortsatt være behov for juridisk bistand (D1).

Utvikling av Frostasamfunnet og planverk

Kommunens rolle som samfunnsutvikler er forankret både i kommuneloven og plan- og bygningsloven. Planstrategien, som er et hjelpemiddel for kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere for å møte kommunens behov. Planstrategien er et forarbeid til kommuneplanens samfunnsdel, der tydeliggjøringen regionale og nasjonale forventninger til kommunens planleggingsarbeid innarbeides. Planstrategien ble vedtatt for planperioden 2022 – 2023 i juni 2022. Prioriterte planer for perioden er Kommuneplanens samfunnsdel, overordnet ROS – analyse og Sentrumsplan. Som beskrevet i strategidokument juni 2021 er kommuneplanens arealdel mangelfull. Eksempelvis vil alle tiltak på fritidsbebyggelse i områder som er avsatt til LNFR-S formål være betinget av dispensasjon. Det kan derfor vurderes som formålstjenlig å revidere arealplanen for å gjøre byggesaksbehandlingen mer effektiv. Kommunen har også mange eldre reguleringsplaner som er mangelfull ihht til dagens standard. Rullering av hele eller deler av kommuneplanens arealdel er en av områdene som vil bli vurdert i forbindelse med prosess- og utarbeidelse av Kommuneplanens samfunnsdel og neste periodens planstrategi.

Reguleringsplaner er tidkrevende prosesser, som krever en tett dialog med tiltakshaver. En standard planprosess er skissert til å ta omlag ett år. Avtalen om planarbeid gjennom Værnesregionen innebærer ikke samarbeid om ressurser til kommunens egne reguleringsplaner, dermed vil kommunen også fremover ha behov for kjøp av kompetanse til å gjennomføre egne reguleringsplaner. Det er iverksatt anbudsprosess for kjøp av konsulenttjenester/rådgivertjenester. Den er estimert til å bli ferdigstilt i 2022. Tilgang til et

komplett fagmiljø knyttet til utarbeidelse av reguleringsplaner sikrer en mer forutsigbar fremdrift på planarbeid.

Kommuneplanens samfunnsdel (D2) definerer langsiktige mål og strategier for utvikling av kommunen, både som samfunns- og utviklingsaktør, og tjenesteleverandør. Forrige utgave av kommunes samfunnsdel hadde varighet frem til 2020. Prosessen med utarbeidelse av samfunnsdelen er påstartet, og designes slik at Frostingene har mulighet til å gi sine innspill til hvordan de ønsker Frosta skal utvikle seg, og gjennom dette føle eierskap til planen. Det er ønskelig med bred medvirkning og involvering i prosessen, samtidig som man må ha et realistisk perspektiv på hva som er mulig å få til med begrensede ressurser.

Sentrumsplan (D3). Hvordan vil vi at sentrum skal utvikle seg. Det er flere private aktører som ønsker å gjennomføre tiltak i sentrum, men det oppleves som krevende å gjøre enkeltvedtak når det ikke er en helhetligplan som ligger til grunn. Det forventes at det kan være behov for utredninger knyttet til planarbeidet. Sentrumsplan var besluttet startet i 2022 gjennom Kommunestyret sitt budsjettvedtak 2021, på grunn av manglende rammeavtale med er arbeidet utsatt til 2023. Arbeidet med sentrumsplan er skissert til å ha oppstart 1. februar 2023.

Tiltak om nytt veinett i Skaret industriområde utløste et behov for reguleringsplanarbeid. Dette arbeidet ble påstartet vår 2021. Innleid konsulent har siden da arbeidet med reguleringsplan, som også skal danne grunnlag for anbudsprosess på nytt veinett. Som beskrevet i strategidokumentet blir reguleringsplan for Skaret ikke fullført i 2022. Som en del av prosessen ble det varslet utvidet planområde i september 2022, det ble da klart at varsel om igangsetting av planarbeid ikke tidligere er varslet. Det kan føre til ytterlige forsinkelser. Arbeidet med reguleringsplan fortsetter, tiltaket er plassert under virksomhet eiendom og infrastruktur.

Kommune – og Helsehus i Frosta sentrum (In1)

Sentralt i arbeidet med kommunens samfunnsplan og sentrumsplanen er Frostasamfunnet sin ønskede utvikling. Det ble i 2017 gjennomført en tilstandsrapport på eksisterende kommunehus, rapporten konkluderte med at dagens hus ikke stiller krav til tjenesteproduksjon, arbeidsmiljø og samhandling er oppfylt.

Når det gjelder bygningsmessig og teknisk oppgradering så vil det kreve en ombygging som tilsvarer nybygg. I tillegg så må tiltenkt etterbruk sees opp mot geometrien i eksisterende bygningsmasse som legger sterke føringer på hvordan tjenestene kan organiseres fremtidig og behovet for en ny planløsning som gjør at bygg og organisasjon går hånd i hånd. Det er tidligere utarbeidet «Mulighetsstudie Frosta rådhus 25.10.2021 som viser fem ulike alternativer for å få et nytt kommunehus på plass, i henhold til dagens krav og for å gi et forsvarlig arbeidsmiljø for kommunenes ansatte.

Kommunedirektørens vurdering er fortsatt at det ikke er noe alternativ å ikke gjøre noe med bygningsmassen. Frosta kommune som arbeidsgiver må ha en løsning som sikrer dagens krav til bygningsmasse og tekniske anlegg, men også en løsning som sikrer at Frosta kommune som arbeidsgiver kan tilby en attraktiv arbeidsplass med et forsvarlig arbeidsmiljø. Det er også viktig å påpeke at det gått fem år siden tilstandsrapporten ble utarbeidet, og det betyr ytterlige fem år av manglende vedlikehold og utviklingsarbeid, og det er en overhengende risiko at det vil komme pålegg fra Arbeidstilsynet for eksempel i forhold til store avvik med hensyn til inneklima.

Ambia har i sin rapport beskrevet Frosta kommunes situasjon i forhold til dagens helse- og omsorgs- tjenester og tegnet et bilde av framtidsutfordringene kommunen vil stå overfor frem mot 2030-2040. Fokuset for Ambias gjennomgang var fremtidige behov, og bærekraft for disse tjenestene i Frosta. Ambia anbefaler at resultatene i rapporten bør diskuteres med henblikk på hvordan alle i kommunen kan bidra til fortsatt bærekraftige tjenester, i dag og i framtid og at alle må arbeide med å utvikle og innrette tjenestene slik at de er bærekraftige, både faglig og økonomisk.

Kommunedirektøren ser at det er en nødvendig og unik mulighet til å innarbeide en del av resultatene fra denne rapporten i utbyggingskonseptet for nytt kommune- og helsehus. Med en samlokalisering vil man få til både areal-, driftseffektive og økonomiske løsninger.

Kommuneadministrasjonen ser for seg fire hovedscenarier for videre utredning når det gjelder å kunne fastsette et endelig utbyggingskonsept:

1. Kommune- og helsehus med kombinasjonsbibliotek og botilbud for barn og unge
2. Kommune- og helsehus med kombinasjonsbibliotek uten botilbud for barn og unge
3. Kommune- og helsehus uten kombinasjonsbibliotek og uten botilbud for barn og unge
4. Kommune- og helsehus uten kombinasjonsbibliotek, men med botilbud for barn og unge

Det foreslås at en endelig beslutning tas i løpet av 2023.

Beredskap

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet. Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner. Denne rollen er tydeliggjort gjennom bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt. Mål for kommunens beredskapsarbeid er å forebygge uønskede hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon, og dersom slike hendelser likevel inntreffer, forberede tiltak som minimaliserer konsekvensene for mennesker, miljø og infrastruktur.

Det er ingen budsjettpost knyttet til forebyggende beredskapsarbeid, innkjøp av utstyr, informasjonsarbeid eller øvelser. Dette er til vurdering. Det er i 2023 avsatt midler til planarbeid.

Kommunens har vist en god evne til å praktisk håndtere kriser de siste årene. Kommunens planverk er derimot ikke i tråd med anbefalingene. Dagen sikkerhetspolitiske situasjon gjør det i tillegg ekstra relevant å oppdatere eksisterende ROS – analyser på tjenestoområdene, spesielt knyttet til kritiske installasjoner og infrastruktur. I tråd med planstrategien er prosessen med oppdatering av helhetlig ROS startet, noe som danner grunnlaget for revidert beredskapsplan (D4). Det er forventet at arbeidet med helhetlig ROS vil føre til behov for oppdatering av kunnskapsgrunnlag (D5)

Planbehov:

- Helhetlig ROS inkl. Utredninger
- Overordnet beredskapsplan.

Næring

Kommunen skal tilrettelegge for utvikling av næringslivet, samtidig som kommunen skal følge gjeldende lover og føringer fra nasjonale myndigheter. Samarbeidet med

næringsforeningen har de siste årene fungert godt. Frosta kommune møter som fast møtende observatør i næringsforeningens styremøter, i tillegg har kommunen vært bidragsyter på frokostmøter og temamøter i regi av NiV, avdeling Frosta og Tautramøtet.

Kommunen tilrettelegger for næringslivet blant annet gjennom å tilby førstelinjetjeneste for etablerere og eksisterende bedrifter. Kommunen ønsker at flere skal benytte seg av denne tjenesten, som for mange er en inngang til en større verktøykasse i virkemiddelapparatet. Frosta kommune har etablert avtale med Proneo, som bistår med utøvelse av tjenesten.

Frostakonferansen ble arrangert for første gang i 2022, i tett samarbeid med NHO og NiV. Konferansen har fått svært gode tilbakemeldinger og prosjektrengskapet viser et positivt resultat. Årets overskudd settes på fond, og skal brukes som en sikkerhet for å gjennomføre Frostakonferansen 2023. Direkte og indirekte finansielle ringvirkninger for Frostasamfunnet og immaterielle resultater av gjennomføringen av konferansen er ikke beregnet.

Kommunen har i 2022 støttet og deltatt to prosjekter på lokalmat og reiseliv. Matdestinasjon 2030 (ERG Trøndelag/ERG Innherred) og Mat og opplevelsesprosjektet. I prosjektene er både politikken, næringsliv og kommunens administrasjon bidratt. Veien videre for Matdestinasjon 2030 avklares i styringsgruppen løpet av 4. kvartal 2022.

Frosta kommune har næringsareal til salgs på Vikaleiret, i tillegg vil reguleringsarbeid i Skaret gi mer næringsareal i kommunen. Næringsareal på Ulvik er regulert, men det er ingen utviklingsaktivitet per i dag. Det er ingen planer om opparbeidelse av nytt næringsareal med kommunen som tiltakshaver.

Planbehov:

- Næringsplan

Driftstiltak Virksomhet Ledelse organisasjon og samfunn

		2023	2024	2025	2026
D1	Juridisk bistand	300 000	200 000	200 000	200 000
D2	Kommuneplanens samfunnsdel	100 000			
D3	Sentrumsplan	500 000			
D4	Overordnet beredskapsplan	50 000			
D5	Overordnet ROS	100 000			
D6	Frostatingprosjektet	150 000	500 000		

Investeringstiltak Virksomhet Ledelse organisasjon og samfunn

		2023	2024	2025	2026
In1	In1 Kommune- og helsehus		15 000 000	35 000 000	30 000 000
In2	In2 Frostatingprosjektet	800 000	500 000	1 000 000	

Virksomhet Eiendom og Infrastruktur

Årsverk i virksomheten (faste ansatte og årsverk) pr 01.01.223	Virksomhetsleder	1 / 1,0
	Rådgiver eiendom og infrastruktur	1 / 1,0
	Renholder	9 / 7,34
	Vaktmester	5 / 5,0

Virksomheten er eier og drifter av kommunens bygningsmasse, i tillegg forvalter virksomhetens kommunens eiendommer. Dette innebærer ansvaret for drift og vedlikehold av bygg hvor det drives kommunal tjenesteyting, i tillegg til øvrige kommunale boliger. Kjøp og salg av eiendom, i tillegg ivaretar virksomheten kommunens rolle som grunneier. Virksomheten har også ansvaret for kommunens boligforvaltning i tett samarbeid med forvaltningskontoret. Samferdsel, inkludert vedlikehold av vei, park og anlegg er en betydelig andel av arbeidsoppgavene og kostnadsdriverne i virksomheten. Virksomheten har hatt flere vakante stillinger i 2022, men teamet er komplett per 1. november 2022. Virksomheten har fått ny leder, rådgiver eiendom og infrastruktur, fagleder renhold og to nye vaktmestere.

Inntektene i virksomheten er utleie av areal til næringsliv, annen offentlig tjenesteyting og kommunale boliger.

Det ble i juni 2022 gjennomført en anbudsforespørsel på håndverkertjenester i Værnesregionen, noe som har sikret kommunen rammeavtaler med flere fagområder, noe som forenkler og effektiviserer innkjøpsprosesser. Etablering av systematikk for avrop på rammeavtaler, kvalitetssikring av leveranse og faktura skal etableres. Dette skal redusere de totale kostandene med bruk av rammeavtaler, men også sikre dokumentasjon ihht. Norsk lov. Det er avdekket at kommunen har per i dag ikke har tilfredsstillende rutiner og oppfølging av servicegjennomganger og tilsyn på våre eiendommer. Eksempelvis branntilsyn og lekeplasskontroll. Gjennomgang og eventuelle tiltak vil bli vurdert i 2023.

Behov for planverk:

- Temaplan vei

Vaktmestertjenesten

Vaktmestertjenesten har ansvar for den daglige driften, vedlikeholdet og forvaltningen av kommunens bygg. Vedlikehold av tjenestebygg er en viktig forutsetning for å kunne muliggjøre en god tjenesteutøvelse. I tillegg er vedlikehold viktig for å sikre materielle verdier så de ikke forringes. Vaktmestertjenesten har også ansvar for vedlikehold av kommunal veg, her inngår gatelys, brøyting, kantslått. Overtidsbruk i tjenesten er knyttet til brøyting, og det må antas at det kommer til å fortsette i 2023. Tjenesten tar også hånd om kommunens uteområder og parker. I tillegg utføres oppgaver for å understøtte kommunal tjenesteyting. Eksempelvis oppsett av hjelpemidler, innstallering av trygghetsalarmer og graving på kirkegården under begravelser.

Teknisk vakt i Frosta kommune er kommunens beredskap på mange ulike typer hendelser og situasjoner. For enhver tenkelig hendelse, 365/24/7 kan kommunens operative personell nås ved kritisk hendelse. Brukere av vaktmestertjenesten er i hovedsak kommunens innbyggere, samt tjenesteyting i døgnåpne institusjoner og funksjoner. Eksempelvis

institusjon, brannmannskap og nødetater. Vaktordningen betjenes av vaktmesterstyrken på fem personer.

Kostnader i vaktmestertjenesten er forholdsvis stabil. Mengden oppgaver som forventes skal løses av vaktmestertjenesten er derimot økende. Det oppleves som en utfordring både fra vaktmestere, brukere av bygg og innbyggere at innmelding av behov og tilbakemelding ikke gjøres systematisk. Det vil innen utgangen av 1. kvartal 2023 gjøres en kartlegging av hvilke oppgaver vaktmestertjenesten løser i dag og hvilke oppgaver som skal løses fremover. Det vil blant annet sees til beste praksis i samarbeidskommuner. Det er et behov for å standardisere innmelding av behov for vaktmestertjeneste, og rutine for prioritering og gjennomføring av oppgaver. Dette skal gi en mer forutsigbar tjeneste. En mer strømlinjet vaktmestertjeneste kan gi rom for flere vedlikeholdsoppdrag uten ekstern innleie. Det er nødvendig å utvikle/anskaffe system/verktøy for å melde inn og dokumentere arbeid. Det er avgjørende for å sikre en effektiv og stødig grunnmur i tjenesten for å sikre en god tjeneste, utvikle og myndiggjøre ansatte, finne tid til utviklingsarbeid og sikre effektiv og økonomisk drift.

Renholdstjenesten

Renholdsplanlegging handler om å analysere renholdsbehov, planlegge kostnadseffektivt renhold, og dokumentasjon av arbeid. Kjerneelementet handler også om å sikre de kritiske suksessfaktorene i renholds leveransen og tilfredsstillende krav. Renhold er en viktig del av vedlikeholdet for bygningsmassen, og kravene til renhold er blitt mer omfattende. I 2022 ble det utarbeidet renholdsplaner for de kommunale byggene, disse tydeliggjør hvilke oppgaver som renholderne har i et bygg og hva som skal ivaretas av andre yrkesgrupper. Planene er utarbeidet etter mal fra en samarbeidskommune, og tilpasset de lokale behovene i Frosta kommune. Ny fagleder renhold startet i august 2022, en av oppgavene som er tatt tak i er implementering av renholdsplanene.

Renholdsavdelingen har ansvar for renhold i alle kommunale bygg for det drives tjenesteyting. Det betyr at det krever flere forflytninger mellom lokasjoner i løpet av en arbeidsdag. Organiseringen av renholdstjenesten tar i dag ikke høyde for at det kan komme tilleggsoppgaver / hasteoppgaver, som ikke er en del av ordinær drift. Ikke alle kommunale bygg har krav som stilles til renholdsentral, dette krever en fleksibilitet fra ansatte. Det er også et behov for faglig utvikling og modernisering av hvordan renholdet organiseres. Tre renholdere har fått innvilget fagbrev renhold gjennom Trøndelagsmodellen, noe som vil gi et faglig løft av ansattegruppen. I tillegg vil fagleder og virksomhetsleder sammen kontinuerlig arbeide for å optimalisere driften.

Det arbeides kontinuerlig med å redusere sykefraværet i renholdstjenesten. Det vil i slutten av 2022 bli gjennomført kurs ergonomi for å forebygge skader. Det blir også jobbet intern med arbeidsmiljø og ergonomi for å få ned sykefravær. Renholdstjenesten har vært sårbar ved plutselig sykefravær og langvarig sykefravær, noe som har vært belastende for ansattegruppen som helhet. Ved fravær gjøres alltid en streng vurdering av vikarbehov, og om sykefravær skal erstattes eller om tjenesten skal ha lavere tjenestekvalitet ved fravær. Det er iverksatt tiltak for ved å få etablert flere tilkallingsvikarer, noe som vil styrke stabiliteten i renholdstjenesten og redusere det totale sykefraværet på sikt. I tillegg vil det utarbeides en prioriteringsliste ved periode med redusert bemanning.

Kommunale bygg

Kommunen har en aldrende boligmasse som gir utfordringer med hensyn til stort vedlikeholdsetterslep, høyt energiforbruk og manglende funksjonalitet. Manglende vedlikehold har over år forringet kommunens verdier og anses som lite miljømessig- og

økonomisk bærekraftig. De siste årene har det ikke vært satt av midler til nødvendige oppgraderinger, og vedlikeholdet består stort sett av nødvendige reparasjoner, eksempelvis vannlekkasjer.

I juni 2022 besluttet kommunestyret at det skulle utarbeides tilstandsrapporter for kommunens eiendommer hvor det drives tjenesteyting. Tilstandsrapportene gir en objektiv vurdering av behov for oppgradering og større utbedringer. Basert på tilstandsrapportene vil det bli utarbeidet vedlikeholdsplaner hvor tiltakene vil fordeles utover flere år. Det har ikke vært mulig å finne økonomisk rom til større utbedringstiltak i budsjett for 2023, men det foreslås at overskudd av eventuelle salg av kommunal eiendom brukes til å finansiere oppgradering av kommunal bygningsmasse (In1). Prioritering av tiltak vil være basert på tilstandsrapport.

På grunn av bygningsmassens tilstand har kommunen store kostnader knyttet til strøm. I budsjettet anslås strømkostnaden til å være lik kostnaden for 2022. Reduksjon av strømforbruk anses som både økonomisk- og miljømessig bærekraftig. Det er i dag lite kompetanse på ENØK i bygg i kommunen, videre manglende erfaring med bruk av SD-anlegg. Det antas at det finnes et potensiale for reduksjon av bruk av energi i bygg, basert på nåværende kjennskap til hvordan teknologi i kommunale bygg forvaltes og utnyttes. Det er generelt et behov for å ta en gjennomgang av den teknologien som finnes i kommunale bygg, med mål om å utnytte det vi allerede har, i tillegg legge en plan for standardisering. Det vil bli også arbeidet med å identifisere og søke på tilskuddsordninger som kan gi tilskudd til tiltak som det uansett vil være et behov for å gjennomføre.

På grunn av slitasje på stoler i skolens kantine er det flyttet stoler fra Magnushallen og opp i skolens kantine. Det er behov for investering i nye stoler i Magnushallen (In2).

Kommunen har per i dag følgende eksterne leietakere på kommunale bygg som betaler husleie til kommunen. Kommunehuset; NAV, Tannlege og Frosta Vassverk. Brannstasjonen; NTE Elektro AS. Avtalene vil i løpet av 2023 bli gjennomgått.

Kommunale boliger

Kommunen har i dag 24 utleieboliger i tillegg til 42 omsorgsboliger på helsetunet og Nertunet. Per oktober 2022 er 90 % av boligene utleid, dette anses som normalsituasjon også fremover.

På linje med øvrig bygningsmasse i kommunen bærer også mange av de kommunale boligene preg av manglende vedlikehold over tid. Det er foreløpig ikke foreslått å gjennomføre en tilstandsrapport på disse. Hvordan vedlikehold på kommunale boliger skal systematiseres og prioriteres skal identifiseres i løpet av 2023. Arbeidet med å vurdere salg av objekter som kommunen ikke har behov for, en fortsettelse av vedtaket i Kommunestyret i juni 2022, vil bli gjort første kvartal 2023.

Kommunen har et ansvar for å bosette flyktninger og andre som har vedtak om kommunal bolig. Mottak av flyktninger har ført til at kommunen leier boliger fra eksterne utleiere.

Det må avklares hvem som skal dekke kostnadene med istandsetting etter påfølgende hærverk i kommunale boliger.

Vei, park og anlegg

Frosta kommune har 49 km med kommunal vei. Stormen Gyda har i 2022 ført til ødeleggelser på veinettet. Kunnskap om utviklingen i klima- og miljø gjør at vi forventer lignende hendelser

også de kommende årene. I 2022 er det brukt kr. 600 000,- til oppretting av ødeleggelser etter miljøhendelser. I tillegg er det økende tendens til at innbyggers forsikringsselskap henvender seg til kommunens forsikringsselskap med regresskrav etter naturhendelser som har ført til skade på privat eiendom. Det signaliseres at behovet for opprusting av kommunal infrastruktur i forbindelse med mer ekstremvær er økende. Dette medfører at forebyggende arbeid på veier og utvidelse av vannveier må prioriteres de neste årene.

Brøytekostnaden er en av virksomhetens største kostnadsdrivere, og som varierer med vær og vind. Brøyteplanen består i dag av fire ruter. Kommunen selv brøyter en rute, mens to eksterne aktører brøyter tre ruter. Kommunen har 40 km med vei hvor det skal gjennomføres kantslått to ganger i året. For å gjennomføre nødvendig aktivitet vil kommunen investere i ny traktor, med levering i 2024 (In3)

Kommunen har betydelig utearealer som skal ivaretas gjennom året, og har flere grøntområder som skal til at det er trivelig for innbygger og tilreisende å besøke kommunale eiendommer og severdigheter. De siste årene har det vært spesielt utfordrende å vedlikeholde alle områder i sommerferieavviklingen, samtidig som øvrige oppgaver skal ivaretas. Det vil bli utarbeidet en prioriteringsliste i perioder med lavere bemanning. Det er ikke budsjettert med ferievikarer i 2023, noe som påvirker prioriteringen.

I gjeldende trafikksikkerhetsplan er det lagt opp til at Frosta kommune skal arbeide etter retningslinjene for «Trafikksikker kommune». Arbeidet med å bli en trafikksikker kommune startet opp i 2021, men ble satt på hold på grunn av endringer i organisasjonen. I 2023 vil arbeidet reetableres, nye ansatte vil bli oppdatert på arbeidet, og etter dialog med Trygg trafikk har kommunen ambisjon om å få godkjenningen i løpet av 2024. Det er ikke satt av midler i budsjettet i 2023 til spesifikke tiltak, men må for å kunne levere på tiltak i plan må det vurderes for i neste budsjettperiode.

Det vil bli fremmet en sak til om årlig rullering av tiltak. Dette er ikke gjennomført i 2021 og 2022, men vil bli tatt tak i 2023. Der vil man blant annet foreslå et tiltak om å definere veistrekninger på Frosta som anses som trafikksikre knyttet til skolevei og skoleskyss

Et annet tiltak som er påstartet er å igangsette arbeidet med å etablere "Gulstripestandard" på Fv. 753, fylkesveien mellom Frosta og Åsen. Det er gjennomført dialogmøte med Trøndelag fylkeskommune, i samarbeid med Levanger kommune. Trøndelag fylkeskommune har gitt tilbakemelding på at de er positive til å gjennomføre en utredning av strekningen, og initiativet fra Frosta kommune og Levanger kommune bidrar til å prioritere opp utredningen. Det er ikke utarbeidet utredningsmandat da planleggingsprogrammet for 2023 –2026 ikke er satt i fylket, men det er kommunisert at utredningen for strekningen på Fv. 753 er besluttet tatt inn i planleggingsprogrammet. Kommunens andel av utredningen er estimert til kr. 200 000,- (D1).

Et tredje tiltak er vedlikehold av eksisterende vegbelysning og oppsetting av nye lyspunkt. Det blir brukt mye tid og ressurser på utskifting av lyspærer og reparasjoner av lyktestolper. Det blir i dag fortsatt kun brukt halogenpærer i lyktestolpene. Det vil i fremtiden bli behov for å utarbeide planer for å bytte til led-pærer. Led-pærer er nødvendig for å få ned strømforbruket og sørge for mer effektiv drift, og bidra til å nå FNs bærekraftsmål. Det vil i løpet av 2. kvartal 2023 gjøres en kartlegging og vurdering av eksisterende veibelysning for å kunne identifisere videre arbeid.

Følgende tiltak fra trafikksikkerhetsplanen er ikke påstartet/prioritert:

- Oppgradering av tilførselsvegen Fv 6818 fra Ekne til sentrum via Fånesvegen og Kvamdalsvegen. Kommunen har foreløpig valgt å prioritere arbeidet med Fv. 753.
- Sykkelveier/gangveier. Det må gjøres en vurdering av prioritering og omfang av tiltaket.
- Sentrum / hjertesone. Vil bli tema i arbeid med sentrumsplan.

Nye tiltak og tiltak som ikke er igangsatt

Vargåsen - ledning av vann (In4). Under opparbeiding av vegen ble det ikke gjort gode nok tiltak for å evakuere vannet fra vegen. Tiltaket inkluderer å sette ned sandfangkummer og etablere stikkrenner. Dette må gjennomføres i 2023 for å hindre ødeleggelse på infrastruktur.

Nyasfaltering av Vargåsen (In5). Asfalten i Vargåsen er av dårlig kvalitet pga. stor stigning i vegen, og store skader som følge av nedbør. Dette tiltaket bør sees i sammenheng med tiltak In3 – ledning av vann. Men det kan også gjennomføres uavhengig av hverandre.

Støttemur Breivikvegen (D2). Støttemur KV 138 ved Breivikvegen 25/27 gnr/brnr 31/6 siger ut mot vegen. Den gamle muren må fjernes, ny mur må bygges. Veien begynner å ta skade av muren, men det er ikke vurdert som farlig for liv og helse. Gjennomføres 2024.

Brubakken boligfelt (D3). Reasfaltering av veger i Brubakken boligfelt. Asfalten her er helt borte på enkelte strekninger, og er ellers i veldig dårlig forfatning. Vegen er ikke reasfaltert siden feltet var nytt tidlig på 80-tallet. Se kart og bilde under. Gjennomføres 2024.

Nytt veinett Skaret (In6). Utarbeidelse av nytt veinett på Skaret 2022, dette i tråd med tidligere vedtak i økonomiplanen.

Kommunen som grunneier

Eierskapet til arealer er et sentralt utgangspunkt i all eiendomsutvikling. Begrepene grunneier og eiendomsforvalter defineres her som det å ha eiendomsrett til en bebygd eller ubebygd eiendom. Begrepene er i noen grad overlappende, men med eiendomsforvalter menes ofte i større grad en konkret rolle knyttet til hvordan en eiendom forvaltes og brukes. Kommunen innehar ofte mange ulike roller knyttet til eiendomsutvikling, og det er sentralt at man skiller mellom kommunen som myndighetsorgan, kommunen som forvalter/eier av eiendommer, og kommunen som tjenesteyter.

Kommunen eier både bebygde og ubebygde arealer. Forvaltning av kommunens arealer er ikke systematisk fulgt opp. Kommunestyret besluttet å styrke denne rollen gjennom vedtak i juni 2022. Det er avdekket mangler ved tidligere kjøp og salg av eiendommer. Enkelte mangler er rettet i løpet av 2022, men på grunn av vakant stilling har det ikke vært kapasitet til å rydde opp i alle saker som er meldt inn. Arbeidet med restanser er igangsatt, opprydningsarbeidet vil gi kostander til eksempelvis dokument- og tinglysningsgebyr (D4). I tillegg er arbeid med å sikre kvalitet i gjennomføring av fremtidige eiendomssalg/kjøp igangsatt.

Kommunen har mottatt flere henvendelser fra interessenter som ønsker å kjøpe kommunal eiendom. Kommunen har i 2022 så langt ikke hatt kapasitet til å følge opp henvendelsene. Det vil bli utarbeidet en oversikt over kommunal eiendom som kommunen vurderer å selge, og en oppdatering av kommunal eiendom som er til salg.

Kommunen er en av flere grunneiere på Vikaleiret næringsområde. I arbeidet med reguleringsplan for området er det avdekket mangel på tilstrekkelig slokkevann, og mangel på tilstrekkelig vann for videreutvikling av næringsområdet. Som en av flere grunneiere ønsker kommunen å bidra til at tilstrekkelig slokkevann blir etablert, og vil få kostanden for utbyggingen som grunneier, ihht. til sin eierandel på området. I tillegg er det i kommunens interesse at tilstrekkelig vannforsyning for videre utvikling og utnyttelse av området muliggjøres. Kommunen må ta sin relative andel av utbyggingskostnaden (D5), noe som er avsatt som tiltak i driftsbudsjettet. Kostanden for tiltaket vil fordeles på kommunens ledige areal på området, og bygges inn i salgspris på fremtidig salg av det ledige næringsarealet på området.

Driftstiltak Virksomhet Eiendom og Infrastruktur

		2023	2024	2025	2026
D1	Utredning fv. 753	200 000			
D2	Utbedring Kv. 138 ved Breivikvegen.		250 000		
D3	Brubakken boligfelt - Reasfaltering av veier		150 000		
D4	Opprydding tidligere salg av eiendom	300 000			
D5	Vikaleiret, utbedring vann	500 000			

Investeringstiltak Eiendom og Infrastruktur

		2023	2024	2025	2026
In1	Oppgradering av eiendom. Forutsetter inntekter fra salg.	1 500 000	1 000 000	1 000 000	500 000
In2	Stoler Magnushallen	100 000			
In3	Traktor		1 500 000		
In4	Vargåsen Leding av vann	200 000			
In5	Vargåsen Asfaltering	600 000			
In6	Nytt veinett Skaret	4 000 000			

Virksomhet Landbruk og Miljø

	Virksomhetsleder	1 / 1,0
Årsverk i virksomheten (faste ansatte og årsverk) pr 01.01.23	Landbruksrådgiver	1 / 1,0
	VA - ingeniør	2 / 2,0

Virksomheten yter tjenester innen landbruksforvaltning, landbruksrådgivning, vann og avløp og naturforvaltning. Virksomheten har også ansvaret for kommunens rolle som forurensningsmyndighet. Per 01.01.2023 er det fire ansatte i virksomheten. Inntektene i etaten er knyttet til kommunale avgifter på avløp. Virksomheten består av selvkostområdet avløp, en tjeneste som levers ihht. til forskrift om selvkost.

Landbruksrådgivning

Frosta kommune er en sentral landbrukskommune, både regionalt og nasjonalt. Kontinuitet og faglig sterk veiledning er viktig for å sikre drift og utvikling i landbruket i Frosta kommune. Dette har igjen betydning for matsikkerheten. Utviklingstrenden på Frosta i nyere tid tyder på en jevn nedgang i antall produsenter siden 2012. Det observeres at gårdstun fradeles og jorda selges videre. Mengden produserende areal blir opprettholdt, og man får færre og større bruksenheter. Samtidig skjer det fortsatt noe nydyrking og beitevirksomhet i kommunen. Kommunene er førsteinstans i forvaltningen av de fleste lover og tilskuddsordninger på landbruksområdet. Kommunen skal være en aktiv landbrukspolitisk aktør ved å bruke juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. De landbrukspolitiske virkemidlene skal forvaltes i tråd med nasjonale og regionale mål for landbrukspolitikken og tilpasses lokale forhold.

Behandling og utbetaling av tilskudd er viktige inntektskilder og forutsetninger i landbruket. Dersom en saksbehandler ikke er på plass til å behandle dette etter gjeldende regelverk, står de som driver landbruk i kommunen i fare for å gå glipp av disse inntektskildene – som igjen vil gi store negative konsekvenser. På grunn av langvarig sykdom har kommunen fått mulighet til å kjøpe deler av landbruketstjenester fra Stjørdal kommune, avtalen innebærer at det er kun de mest kritiske oppgavene som blir løst. Stjørdal kommune har ikke hatt anledning til å øke bemanningen innen tjenesteområdet på grunn av avtalens midlertidighet, og det ytes en ekstraordinær innsats fra de ansatte. Situasjonen er sårbar og uavklart. Avtalen med Stjørdal kommune varer til 31.12.2022.

Planbehov:

- Landbruksplan
- Beredskap i landbruket vil også bli tema i arbeidet med helhetlig ROS i 2023.

Skogbruk

Frosta kommune leier i dag skogbruks tjenester fra Levanger kommune. Skogbruksforvaltningen i Frosta var i utgangspunktet lagt til staten, men ble flyttet til Levanger kommune på 90-tallet. Skogbruksforvaltningen fremstår i dag som bærekraftig og har vært det over tid, tatt i betraktning at kommunene har hatt en løpende avtale siden 1994. Avtalen fra tar utgangspunkt i at Frosta kommune dekker en stillingsressurs på 25%. Det er dialog med Levanger kommune om avtalens størrelse og innhold.

Omfanget av skogbruksforvaltningsarbeidet i Frosta er ikke stort, da det er begrenset med skogressurser. Dette kompenseres i enkelte år der man eksempelvis gjennomfører mer

tidkrevende oppgaver som revidering av skogbruksplan, skjøtsel eller vegbygging- og vedlikehold. Naturskader kan også ha innvirkning på saksbehandlingsmengden, men dette er mer uforutsigbart. Levanger kommune jobber i tillegg aktivt med å veilede skogeierne om måter å utnytte skogressursene sine mer effektivt.

Ungskogpleie utføres for å velge riktig framtidstrær og ta ut de som er skadet og regulere det til riktig treantall. Her er aktiviteten for lav på Frosta som i de fleste kommuner i Trøndelag. Tilskudd til ungsogpleie kan være et virkemiddel for å få opp denne aktiviteten i tillegg til veiledning fra kommunen. Dette er midler som hentes fra skogfondet og staten, og som bedrer kvaliteten og mengden tømmer. Det er også knyttet skattemessige fordeler for skogeier å ta ut penger gjennom skogfondet. Skogfondet er privat, men skogbruksforvaltningen i kommunen forvalter midlene og gir de ut til skogrelaterte oppgaver. Dette vil være et fokusområde i 2023.

Skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak: Frosta kommune er jf. tildelingsbrev fra Fylkesmannen 03.02.22 tildelt 80 000 kr til «Nærings- og miljøtiltak i skogbruket» av totalpotten landbruksdirektoratet har tildelt fylket på 12 700 000 kr. Dette påvirker ikke budsjett og regnskap.

Veg- og driftsmidler: Frosta har inngått samarbeid med kommunene i Innherred skognettverk, Nidaros skogforum om en felles bruk og prioritering av veg- og driftsmidler. Total tildeling til disse kommunene er 5 000 000 kr. Dette påvirker ikke budsjett og regnskap.

Planbehov

- Det ble gjennomført skogbruksplanlegging i år 2000. Denne planen er styringsdokumentet for skogeier. Det er behov for revidering. Det ble gjennomført en egen MIS registrering i 2007. Det er nå bestilt skogbruksplan med MIS registrering.

Avløp og vannmiljø

Hovedplan for avløp og vannmiljø er den overordnede planen for kommunens avløpsvirksomhet og arbeid med vannmiljø knyttet til forurensning fra avløp. Planen dekker områdene kommunalt avløp, avløp fra spredt bebyggelse og vannmiljø. Planen gir beskrivelse av status for kommunens avløpshåndtering, setter mål for fremtidig virksomhet og redegjør for hvordan kommunen skal oppfylle krav gitt av lover og forskrifter. Hovedplanen er utarbeidet som en tematisk kommunedelplan, men er ikke formelt behandlet etter plan- og bygningsloven. Hovedplanen ble vedtatt i 2022.

Siden forrige hovedplan har EUs vanndirektiv blitt implementert i norsk forvaltning gjennom Vannforskriften. Vannforskriften setter klare krav til hvordan kommuner og sektormyndigheter skal arbeide med vannforvaltningen. Dette har skapt økt fokus på miljøtilstanden i vassdrag, og det er viktig å følge opp miljøforbedrende tiltak der kommunen er myndighet og tjenesteleverandør. Dette gjelder spesielt i avløpssektoren. Frosta er en del av Innherred vannområde, dette beskrives nærmere i kapittel om spredt avløp.

Forurensningstiltak i avløpssektoren vil bli koordinert med andre forurensningstiltak, spesielt tiltak i landbrukssektoren. Forurensningsforskriftens del 4 om avløp har blitt revidert siden siste hovedplan ble rullert. Den nye del 4 trådte i kraft 1. januar 2007, og gir føringer for blant annet rapportering til myndighet, utforming og drift av avløpsnett og renseanlegg, prøvetaking og analyse av prøvene for spesifikke parametere, og utslipp til sårbare resipienter. Det er derfor inngått en avtale med SGS for systematisk prøvetaking og rapportering i 2022.

Regelmessig spyling av avløpsrør (D1) er ikke gjennomført de siste årene, og er lagt inn som et tiltak for 2024.

Arbeidsmengde og sårbarhet på tjenesteområdet er redusert gjennom en nytilsetting av avløpsingeniør med virkning fra 01.01.2023. Dette forventes å gi en bedre beredskap og styrke tjenestene ut mot innbyggerne i kommunen. Det vil også gi mer effektiv behandling på byggesaker. Behovet for en strukturert gjennomgang og oppbygging av tjenesten vil være nødvendig.

Tiltaksplan for 2023 følger i hovedsak utkast til hovedplan og økonomiplan 2021-2024, med noe forskyving på tidslinje. Frosta kommune og Frosta vassverk tilstreber god samhandling for å sikre at kommunens midler brukes effektivt og på de riktige tiltakene til det beste for miljøet, innbyggerne og næringsliv.

Følgende prosjekt er utført i 2022:

- Pumpestasjon Litjvika. Ferdig uke 43/44.
- Installasjon overvåking av pumpestasjon Hauganfjæra og Vikaleiret. Utført.
- Løsning for gjennomføring av prøvetaking av avløpsvann i renseanleggene. Utført.

Følgende prosjekt har planlagt oppstart i 2022 med prosjektramme over flere år:

- Vurdere behov for å installere kummer på utvalgte strekninger. Pågår.
- Separering /renovering av eksisterende VA-kummer. Pågår.
- Manneset: Utvidelse av kapasitet på renseanlegget i Manneset avløpssone samt avskjærende ledning mot Manneset. Oppstart november 2022.
- Hellgrenda: Videre ombygging/utvikling av avløpsnett i Hellgrenda. Pågår, ferdigstilles 2023/2024.
- Følge opp arbeidet med tilknytning av bebyggelse som ligger nært kommunale hovedledninger. Pågår.

Følgende prosjekt hadde planlagt oppstart i 2022, men videreføres

- Opprydding spredt avløp. Ressurs ansatt fra 01.01.2023
- Mostad: Videreføring trase 1 utsettes til 2023, da dette er et omfattende prosjekt.
- Vikaleiret: Økt kapasitet på prosessvannsledning. 2023.
- Manneset: Avskjærende ledning og utvikling av VA-nett.
- Avløpsløsning for campingvogner/bobiler: utsettes til 2023.
- Vurdere løsning for beregning av avløpsgebyr for campingplasser: Utsettes til 2023.
- Risiko- og sårbarhet (ROS) for avløpsvirksomheten: 2023.
- Småland: Vurdere kapasiteten til anlegget.
- Hauganfjæra: Vurdere kapasiteten til anlegget.

Investeringsramme (In1): Norsk Vann har varslet at norske vann- og avløpssystem er i kraftig forfall. Flere kommuner har varslet store investeringsbehov de kommende årene og det er anslått at investeringsbehovet i kommune-Norge de neste årene ligger på over 300 milliarder kroner. Det er ikke gjennomført en kartlegging av tilstanden på avløpsnettet i Frosta kommune, men det forventes behov for betydelige oppgraderinger og opprydding. Det foreslås en årlig investeringsramme på 1,0 mill.kr. i økonomiplanperioden. Rammen vil bli brukt på prosjekter besluttet i hovedplanen. I tillegg forventes det at vi vil identifisere flere områder det er behov for å gjennomføre tiltak. Det er gjort liten grad av investeringer de siste 3 årene, noe som forklarer synkende finanskostnader på området, dette forklarer også overskudd på selvkostfondet.

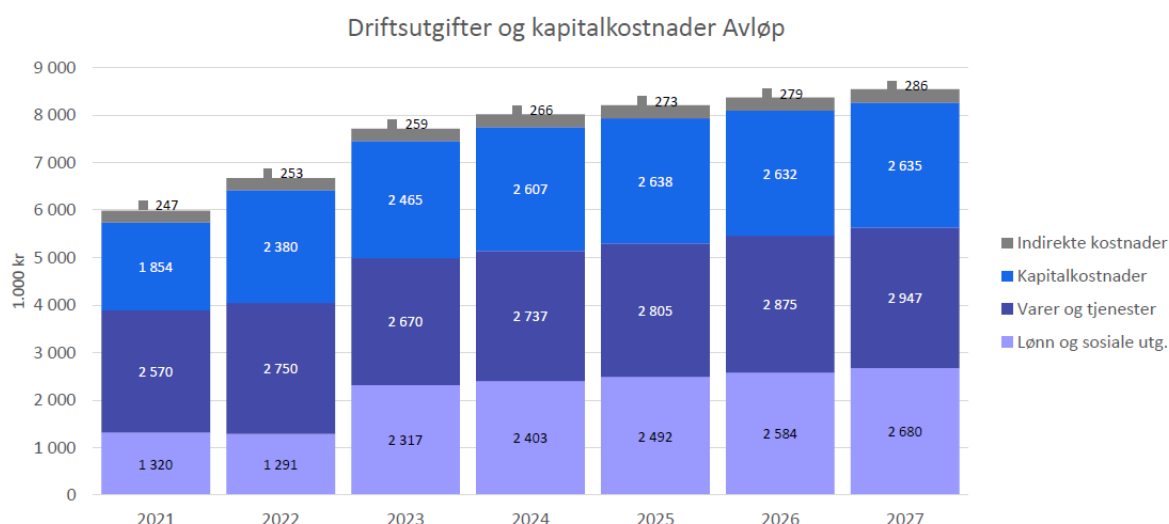

Det må utarbeides en ny forskrift for avløp (D2) som er i tråd med gjeldende regelverk. Forskriften vedtas av kommunestyret.

Innbyggerne må forberede seg på høyere gebyrer fremover. Frosta kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. De samlede gebyrinntektene for avløp i Frosta kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2023 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 1 281 kroner og forbruksgebyret bør settes til 27,50 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 4 581 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 120 m³.

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 130	1 165	1 281	1 375	1 436	1 461	1 523
Endring, abonnementsgebyr		3,1 %	10,0 %	7,3 %	4,5 %	1,7 %	4,2 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	23,75	25,00	27,50	29,50	30,83	31,35	32,66
Endring, forbruksgebyr		5,3 %	10,0 %	7,3 %	4,5 %	1,7 %	4,2 %
Årsgebyr ved 120 m ³ årlig forbruk	3 980	4 165	4 581	4 915	5 135	5 223	5 442
Endring fra året før		4,6 %	10,0 %	7,3 %	4,5 %	1,7 %	4,2 %

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp i Frosta kommune frem mot 2027, basert på gjeldende hovedplan.

Fra 2022 til 2023 forventes de totale kostnadene å øke med 16,1 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 1 026 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 32,0 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 170 330 kr fra 2023 til 2027 som følge av planlagte investeringer. Prismodellen for avløpsgebyret vil bli vurdert i 2023.

Planbehov:

- ROS - avløpsvirksomheten.

Spredd avløp

Alle boliger, fritidsboliger eller andre bygninger med innlagt vann må tilknyttes et anlegg for håndtering av sanitært avløpsvann (kloakk) eller gråvann dersom bygningen ikke har toalett. Der bebyggelsen er spredt og det ikke er planer om å bygge ut kommunalt avløpsnett, må avløpet håndteres lokalt. Med lokal håndtering menes rensing (privat renseanlegg) og utslipp til lokal resipient (bekk, sjø eller annet). Disse avløpsanleggene omtales som spredt avløp.

Kommunen vil i 2023 etablere arbeidet med spredt avløp, deretter starte arbeidet med å kartlegge private avløpsanlegg for å undersøke om disse tilfredsstiller dagens renskrav eller

om det er behov for oppgradering. Bakgrunnen for dette er EUs vannrammedirektiv som har et mål om god økologisk tilstand i alle vannforekomster. Kommunen er gjennom nasjonale føringer pålagt å følge opp dette ved blant annet å sørge for at forurensningsbelastningen fra spredt avløp reduseres. Etter at kartleggingen er gjennomført vil eiendommer med renseanlegg som ikke tilfredsstiller dagens krav kunne få et pålegg om oppgradering av renseanlegget eller tilknytning til kommunalt nett. Kartleggingen av spredt avløp kan påvirke prioriteringen av tiltak i utbygging av kommunal infrastruktur på avløp. Arbeidet med oppfølging av spredt avløp har dedikert ressurs fra 01.01.2023. Det er mulig at arbeid med oppbygning av fagområdet kan gjøres i samarbeid med andre kommuner, dette er ikke avklart. Kommunen har behov for bistand til utarbeidelse av lokal gebyrforskrift for saksbehandling og kontrolloppgaver etter forurensingsregelverket (D3), som skal legge grunnlaget for at kommunen kan finansiere deler av arbeidet.

Kommunen vil opptre ryddig, åpent og profesjonelt i arbeidet i kartlegging og iverksetting av tiltak. Det skal gjøres en god kartlegging av både avløpsanleggene og vannmiljøet. Kommunen vil sørge for god informasjon og veiledning til innbyggerne. Saksbehandlingen skal være ryddig og forutsigbar. For å kunne følge opp spredt avløp må det anskaffes/utvikles et verktøy for kartlegging og oppfølging (In2)

Frosta er en del av Innherred vannområde, sammen med seks andre kommuner. Kommunene har en felles fagressurs, som sammen med statlig fast overføring (50 %), finansierer en vannområdekoordinator i fast, midlertidig stilling med ansvar knyttet til Innherred vannområde. En prioritert oppgave er utarbeidelse av en regional vannforvaltningsplan. Virksomheten vil i 2023 koordinere relevante fag for å kartlegge og systematisere arbeidet med vannmiljø i vannområdet sammen med vannkoordinatoren.

Planbehov:

- Tiltaksplan/temaplan opprydding spredt avløp

Natur, klima og miljø

De siste årene har kommunen ikke hatt ansatte med kompetanse innenfor fagfeltet naturforvaltning. Fagområdet skal ivareta og har oversikt over økologiske sammenhenger, viltforvaltning, truede arter, fremmede arter og kommunen som forurensningsmyndighet. Vannmiljø og forurensing har blitt fulgt opp i noe grad gjennom kommunens arbeid med avløp.

Som Statsforvalteren viser til i sitt kommunebilde vurderes kommunen middels innen miljø og klimaområdet, noe som skyldes blant annet avfalls- og avløpshåndtering, plan og areal, mangelfull overvåkning av vannforekomster, mangelfull oppdatering av grunnforurensningsdatabasen og at kommunen ikke har søkt om midler til utarbeidelse av kommunedelplan for naturmangfold.

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i kommunen er ikke oppdatert de siste årene i regi av kommunen, omfang av behov er ikke kartlagt. Det er gjennomført en omfattende naturtypekartlegging på Frosta i regi av Miljødirektoratet i 2021, samtidig som det er planlagt kartleggingsarbeid i 2023 (basiskartlegginger av verneområdene Svaet og Tautra, og MIS-kartlegging i skogbruket). Dette er kartlegginger som dekkes av Miljødirektoratet og skogeierne i Frosta gjennom skogfondet. Kunnskapen vi får her vil være svært viktig, men det vil fortsatt være kunnskapshull i kommunen som gir behov for mer kartlegginger slik at man bedre kan forstå de økologiske sammenhengene på Frosta. Omfattende kartlegginger som beskrevet over, finansiert av andre skjer sjelden, kommune har en gylden mulighet til å bygge

opp og bygge videre på kunnskap fra kartleggingsarbeid skissert over. Det er et mål avklare kartleggingsintervall og synergieffekter fra større kartlegginger i kommunen i 2023. Basert på dette vil en synliggjøre behov for tiltak.

Planbehov

- ROS-analyse på fagområdene
- Kommunal planstrategi har forankret at det skal utarbeides en helhetlig ROS for kommunen. Det kan være aktuelt å utarbeide egne delrapporter innenfor natur, klima og miljø. Geotekniske utredninger og kartlegginger/kalkulering av klimarisiko er kostbart, samtidig som det kan være andre tema som også må innlemmes i dette arbeidet. Tilskudd og skjønnsmidler kan bidra for å lette de økonomiske rammene.
- Temaplan naturmangfold
- Søknadsfristen for økonomiske tilskudd utarbeidelse av temaplan for naturmangfold er 1. februar hvert år. Utarbeidelse av plan for naturmangfold er ikke prioritert i planstrategi for inneværende periode, men vurderes for neste planperiode. Kommunen vil søke midler for temaplan i 2023.
- Sårbarhetsanalyse klimaendringer

Verneområder

Verneområdene i Frosta er primært underlagt Statsforvalteren. Det er i alt tre områder underlagt vern i Frosta – Tautra, Svaet og Markhus naturreservat. Utarbeidelse av forvaltningsplaner for Svaet og Tautra vil bli gjennomført når marine kartlegginger og supplerende kartlegginger er på plass. Statsforvalteren har planer om å gjennomføre marine kartlegginger i tilknytning de marine verneområdene ved Tautra og Småland. De marine kartleggingene er berammet på kr. 500 000,- etter midler fra Miljødirektoratet. Når det blir gjennomført er det imidlertid knyttet noe usikkerhet til, estimert til 2023. Dette påvirker ikke kommunens budsjett og regnskap direkte, men kommunen kan på en kostnadseffektiv måte vurdere å kartlegge et større område enn planlagt fra Statsforvalteren.

Frosta kommune er sammen med Statsforvalteren forvaltningsmyndighet innenfor Markhus naturreservat. Skillet går i kommunegrensen over til Levanger kommune. Frosta kommune har ansvaret for den delen i Frosta kommune. Det er her meldt inn behov for nye kartlegginger i anledning arbeidet med basiskartlegginger 2023. Det er ikke utarbeidet forvaltningsplan for Markhus. Dette vil bli gjort når kunnskapsgrunnlaget er på plass. Vi vet ikke pr. I dag når dette vil foreligge.

Viltforvaltning, Kommunens viltfond og ettersøksring

Viltforvaltningen i Frosta kommune er i en gjenoppbyggingsfase. Det jobbes med å få etablert et kunnskapsgrunnlag som beskriver hvordan praksisen er i dag. Behovet for tiltak innenfor viltforvaltningen, jaktorganisering og tiltak for å forebygge skader på landbruksnæringen som er voldt av hjortevilt vil bli vurdert. Et spørsmål som skal utredes er om det skal være kommunal viltneid eller ikke på Frosta.

Bruken av det kommunale viltfondet reguleres etter §5 i forskrift om kommunale viltfond. Utgiftene i regnskapet siste år er hovedsakelig knyttet til lønn forbundet med uttrykning. Antall utrykninger har økt de siste årene. Det må forventes at utgiftene knyttet til slike utrykninger vil variere over år, men merforbruket som her vises tyder på at kommunen må øke budsjettet for 2023. Kommunale utgifter til ettersøk og håndtering av skadd vilt og fallvilt er på sin side innenfor regelverket. Det jobbes med å få på plass en ny avtale med ettersøksringen i Frosta. Dette er en lovpålagt oppgave med hensikt å gi en beredskap for felling og oppfølging av påkjørt vilt. Kommunen har mottatt innspill på at vaktordningen må

bestå av fire personer, mot dagens en person. Honorering av ettersøk, avlivning og ivaretagelse av skadet vilt og fallvilt gjøres etter oppdrag fra kommunen. Dette gis iht. Statens lønnsregulativ.

Renovasjon

Innherred Renovasjon IKS har ansvaret for renovasjon på vegne av Frosta kommune. IR er et interkommunalt renovasjonsselskap med hovedkontor på Levanger. Selskapet har ansvar for innsamling og behandling av husholdningsavfall og slam i ni eierkommuner i Trøndelag: Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta, Stjørdal, Meråker, Malvik, Selbu og Tydal. I 2022 startet arbeidet med å endre forskriften. Gebyr for renovasjon - i henhold til beregning og vedtak i Innherred Renovasjon IKS

Driftstiltak virksomhet Landbruk og miljø

		2023	2024	2025	2026
D1	Spyling		100 000		
D2	Revidert forskrift avløp	125 000			
D3	Utarbeidelse forskrift spredt avløp	57 950			

Investeringsstiltak virksomhet Landbruk og miljø

		2023	2024	2025	2026
In1	Investeringsramme	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
In2	System spredt avløp	55 000			

Virksomhet Kultur og Idrett

Årsverk i virksomheten (faste ansatte og årsverk) pr 01.01.223	Bibliotek	1,0 / 1,0
	Kulturrådgiver	0,8 / 0,8

Kulturområdet er i sin natur tverrfaglig og enhetsoverskridende. Kulturarbeidet vil i mange sammenhenger grense mot samfunnsutvikling i bred forstand som oppvekst, friluftsliv, næringsutvikling, folkehelse, reiseliv og frivillighet. Virksomheten inkluderer også bibliotek tjenesten. Virksomheten har ingen direkte virksomhetsleder, men ledes av Kommunalsjef.

Kulturområdet i Frosta kommune spenner over et vidt område, og det er ei målsetting å betjene alle henvendelser så godt som mulig med små ressurser. Kultur utgjør en liten del av totalbudsjettet for kommunen, og fagområdet blir ofte «usynlig» i organisasjonskartet til tross for sin betydning for enkeltinnbyggeren og lokalsamfunnet som helhet –i form av aktivitet og verdiskaping. Bibliotek tjenesten og kulturområdet er nå organisert sammen under etaten, og det forventes et større samspill og utnyttelse av å forene krefter. Kulturskolen og ungdomsråd er fortsatt organisatorisk plassert under oppvekst og velferd.

Tilgang på ressurser er en utfordring for kulturområdet som for andre kommunale arbeidsområder. Det gjelder også i forhold til samarbeid på tvers av kommunale enheter for å skape et større fagmiljø når det er få ansatte. Per i dag ligger det oppgaver som ikke blir løst og/eller forsinka på grunn av for lite tid.

Ulike arbeidsområder innenfor kulturfeltet: Frostatinget, andre kulturminner, kulturmiljø og kulturminnevern, arrangement, Magnushallen, samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, kulturmidler, UKM –Ung Kultur Møtes, turistinformasjon, reiselivsprosjekter, kulturlandskap, frostastien og pilegrimsleden i samarbeid med folkehelse, friluftslivskartlegging, spillemidler, planarbeid, forvaltning av kulturminner i samarbeid med regionale myndigheter.

Kulturplanen, vedtatt i 2019, deler dette inn i 5 hovedområder:

- Frostatinget og andre historiske minnesmerker
- Barn og unge i kulturfokus
- Kultur i det offentlige rom
- Kultur og folkehelse
- Frivillighetens energi

Planbehov

- Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv,

Frosta kombinasjonsbibliotek

Trenden i Norge er at folkebiblioteket er kommunens mest populære tjeneste. Det er mange som vil oppdage at de er på vei inn i en tid med svekket økonomi, hvor flere ikke har råd til kulturtilbud. Flere vil søke seg til bibliotekene, som alltid er gratis og åpen for alle.

Et godt synlig og tilgjengelig folkebibliotek med aktuelle og kvalitetssikrede tjenester og funksjoner berører de aller fleste punktene i kommuneplanens samfunnsdel. Gode og

tilgjengelige bibliotek tjenester er bærekraftige, er med på å øke kommunens omdømme som et attraktivt sted for kloke hoder å bosette seg, gir økt bolyst, bidrar til økt kunnskapsnivå i kommunen og er et lavterskeltiltak i folkehelsearbeidet.

Målsettingen for biblioteket er å være en sosial møteplass for alle innbyggerne i Frosta kommune, også på dagtid. Økt aktivitetstilbudet for skolen, barnehagene og for den øvrige befolkningen i kommunen. Aktiviteter biblioteket ønsker å tilby er blant annet: lesestunder for Bokprat for elver og med voksne lånere, Knøttesang, Brukeropplæring, Søkekurs, Barnehagebesøk, Fakta og fag-foredrag med lokale aktører, Fakta og fag-foredrag med eksterne aktører, Forfatterbesøk, Konserter gjennom den kulturelle skolesekken/kulturelle spaserstokk, shared reading, Lesesirkler, Møteplass for aktivitetsvenner, Møteplass for pensjonister, Møteplass for avislesere, Studiested for voksne studenter i jobb / etterutdanning. Tiltak for å gjøre bibliotekrommet mer attraktivt og tilgjengelig for alle brukergrupper, inkludert skolens elever og personale, er ressurskrevende, og nødvendige for å imøtekomme dette arbeidet.

I forbindelse med utredning av nytt Kommune- og helsehuset et av alternativene at biblioteket inn som en del av tjenestetilbudet i kommunehuset. I dag er biblioteket svært tilgjengelig for en av samfunnets brukergrupper – skoleelever, mens ikke like tilgjengelig for andre. Frosta bibliotek fungerer ikke i dag som kommunens mest populære tjeneste, og det er behov for et betydelig løft for å kunne gå i den retningen. Bibliotekets beliggenhet, midt i en skole, gjør at det ofte brukes som gjennomgang av byggets daglige brukere, noe som hindrer gjennomføring av bibliotektilbud til andre brukergrupper. I dag er det utfordrende å fylle målsettingene i Lov om folkebibliotek §1 og §2.

Utlisningskonkurransen for nytt oppgradert biblioteksystem kom ikke i mål i år 2022, men er forespeilet å være avgjort i løpet av våren 2023. Nytt biblioteksystem for Frosta bibliotek er forespeilet oppe å gå vinter 2023. Midler avsatt til nytt katalogsystem må derfor videreføres til neste års budsjett. Det må også tas høyde for økte driftskostnader som følger av innkjøp og igangsetting av selvbetjeningsautomat. Selvbetjeningsautomaten gir økt tilgjengelighet for bibliotekbrukerne i å låne bibliotekets materiale også når biblioteket er ubemannet. På sikt er det også ønskelig med en Mer Åpen-løsning.

Det er søkt om prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket til Shared reading rettet mot ungdom / unge voksne. Søknaden er et samarbeidsprosjekt mellom tre kommuner i Værnesregionen, Malvik, Stjørdal og Frosta. Metoden har vist gode resultater for å øke leseferdigheter og leseglede hos ungdom. Metoden har også vist gode resultater med tanke på økt livsglede og livsmestring.

Planbehov

- Bibliotekplan

Frostatingprosjektet

Det er etablert et forprosjekt for å utarbeide en overordnet plan for Lagabøtejubileet i 2024 og Nasjonaljubileet i 2030, inkludert utredning av et formidlingssenter for Frostatinget og Frostatingsloven. Proneo vant anbudskonkurransen som prosessleder for prosjektet. Det er i 2022 arbeidet med å etablere prosjektorganiseringen, oppdatere kunnskapsgrunnlag og sørge for medvirkning og involvering av ansatte, næringsliv, lag og organisasjoner og øvrige Frostinger.

Formidlingssenter

Historien om Frostatinget og Frostatingsloven henger sammen med historien om de andre lagtingene og utvikling av lovverket fra landskapslovene og fram til dagens rettssamfunn. Det har over flere år vært arbeidet med å se på mulighetene for å utvikle området rundt Tinghaugen til et helhetlig og variert formidlingsområdet for Frostatinget og Frostatingsloven. Det finnes pr i dag ingen overordnet og konkretisert plan for konsept, budskap, målgruppetenkning, moderne for å formidle historien på en god måte og fremtidsrettet måte. Logtun kirke og Logtungårdene ligger helt sentralt i dette området, og det har lenge vært ønske om større formidlingsarealer på området.

Magnus Lagabøtes Landslov 750 år i 2024

I 2024 er det 750 år siden kong Magnus Lagabøte overrakte Landsloven til lagmannen på Frostatinger. Med innføring av felles lov for hele landet, var betydningen av Frostatingsloven og de andre landskapslovene over. Arbeidet med etableringen av Frostatingssenteret skal bygge på verdiene fra Frostatinget og Frostatingsloven, historisk og i dag – et møtested for demokrati, lov og rett. Frostating dannet grunnlag for demokratiet.

Nasjonaljubileum fra Høvdingmakt til kongemakt 1000 år i 2030

I 2030 er det klart for nasjonaljubileum. 1030 er et av de mest symbolsterke årstallene i norsk historie. Olav Haraldsson fall i slaget på Stiklestad og helgenkåringen i Nidaros året etter, fikk dyptgripende konsekvenser for det norske riket. 1030 kan derfor beskrives som et vendepunkt med en virkningshistorie som det norske samfunnet fortsatt bygger på. I 2030 kan vi derfor feire at Norge har bestått som rike i tusen år. Gjennom lovverket og motstandsretten i Frostatingsloven, har Frostatinget sin naturlige plass i markering av Nasjonaljubileet i 2030.

Forprosjekt/utredning som skal lede fram til visningshus på Tinghaugen, men også planlegging og gjennomføring av 2024 og 2030 jubileet

Driftstiltak virksomhet Kultur og fritid

		2023	2024	2025	2026
D1	Frostatingprosjektet, Jubileum 2024	150 000	500 000		

Investeringsstiltak virksomhet Kultur og fritid

		2023	2024	2025	2026
In1	Frostatingprosjektet	800 000	500 000	1 000 000	
In2	Biblioteksystem	100 000			

Virksomhet Plan og Byggesak

Fra og med 1. mai 2021 etablerte Frosta kommune et tjenestesamarbeid med Værnesregionen på fagområdene byggesak, arealplan og kart og oppmåling. Det har vært forventet at det i en innkjøringsfase vil være behov for relativt sett stor innsats på for å fase inn samarbeidet, etablere rutiner for samarbeid, stor ressursinnsats i en periode for å tilpasse verktøyer, harmonisering av rutiner for saksbehandling og ta unna etterslep i både byggesaker, matrikkelsaker og plansaker. Selv om tilgang til ressurser er forbedret gjennom samarbeidet med Værnesregionen, er likevel den største utfordringen ressursmangel. Dette handler både om økonomi og tilgang til kompetent arbeidskraft. I for 2023 er det innarbeidet en økt stilling på byggesak og en stilling på arealplan som gjør at Frosta også får en relativ økning på kapasitet. Økning i stillinger, delvis finansiert av gebyr og delvis finansiert av kommunens budsjett.

Økt kapasitet og kompetanse på fagområdene eiendom, vei, VA og natur og miljø vil bidra til økt kvalitet og effektivt i arbeidet med byggesaker og plansaker. Konsekvensen av manglende kompetanse og kapasitet til å følge opp kommunens interne frister for faguttalelser knyttet til byggesaker, har ført til fristbrudd. Det er et behov for å etablere tydelige rutiner og rollebeskrivelser mellom fagområdene, for å kunne gi kvalitet i tjenesteleveransen.

Ebyggesak er et ledd i digitaliseringen av tjenesten, og for å gi innbyggere og næring en større mulighet til selvbetjening. Ebyggesak vil gi innbyggere et bedre verktøy for å søke om tiltak, samtidig som det effektiviserer og øker kvaliteten på saksbehandlingen på grunn av blant annet standardisering. For å få full effekt av Ebyggesak vil det være nødvendig å matrikkelføre fylkesveier og kommunale veier. Kommunen vil da også få en merverdi gjennom en tydeliggjøring av hvilke veier er kommunale og hvilke veier er private, som igjen bidrar til forenkling av saksbehandling knyttet til vedlikehold av vei.

Det er fortsatt en stor mengde reguleringssaker som ikke er avklart i Frosta kommune. Det vil fortsatt ta tid før det eksisterende en endelig oversikt over alle sakene og arbeidsmengden. De mest presserende sakene er prioritert. Fagområdet mottar henvendelser vedrørende flere eldre og uklare saker. Disse er det per i dag ikke ressurser til å følge opp. Saker som blir prioritert er nyere saker hvor forslagsstiller er aktiv og utarbeider planforslag.

Gebyrregulativet for byggesak, plan og oppmåling ble betydelig endret fra 01.01.2022, og for 2022 ble gebyrsatsene satt lik vertskommunen sine 2021 gebyrsatser. Økning for gebyrsatser for plan og kart og oppmåling satt lik kommunal deflator siste år, i tillegg lik prosentvis økning lik vertskommunen (6,6 % for plan og kart og oppmåling). Totalt 9,7 %. For Byggesak er den totale økningen på 10 %.

Byggesaker på Frosta beskrives som mer tidskrevende, sammenlignet med vertskommunen. Noen av momentene er at mange tiltak er innenfor 100-metresbeltet og/eller er på areal definert som LNFR-område - noe som krever høring hos offentlige instanser. I tillegg har kommunen et høyere andel gamle reguleringsplaner og manglende reguleringsplaner, noe som gjør at styringsverktøyene er for svake so grunnlag for riktig saksbehandling. En opprydning på planområdet har bedret situasjonen, men er et svært omfattende arbeid som må konsekvens utredes. Manglende kapasitet på øvrige fagområder i kommunen, som beskrevet over, har også bidra til at saksbehandlingen har vært mer tidskrevende. I samarbeid med vertskommunen vil det i 2023 bli arbeidet med en tilnærming hvor flere av tjenestene innenfor virksomheten skal finansieres ihht. Prinsipp om selvkost.

Kommunen som matrikkelmyndighet

Kartverket er sentral matrikkelmyndighet og har ansvar for drift og forvaltning av matrikkelen. Kommunen er lokal matrikkelmyndighet og har ansvaret for å utføre oppmålings forrentninger og føre de fleste opplysningene i matrikkelen. Det er besluttet på nasjonalt hold at dagens kartgrunnlag skal oppdateres, standarden endres. Det vil si alle grunnkart skal endres fra standard FKB 4 (dagens) til FKB 5. Arbeidet styres fra sentralt hold, og kommunene må i løpet av 2023 oppdatere sine kartdata (D1). Frosta, Stjørdal og Selbu har felles forvaltningsprogram og vil gjennomføre overgangen i et felles prosjekt.

I alle fylker er det en fylkesgeodataplan med planlagte aktiviteter for Norge digitalt og Geovekst. Planen er fireårig og den rulleres årlig. Kartverket sin FKB – langtidsplan for Trøndelag 2022 - 2025 skisserer at det er ingen kartleggingskostander for Frosta kommune i 2023, men at det trolig vil bli gjennomført et Geo-vekstprosjekt for Frosta kommune fra 2024 og i tre år fremover (D1). Siste prosjekt var i Frosta kommune i 2019. Sentrale anbefalinger angir at en 5 års syklus på prosjektene er en generell anbefaling.

Matrikkelføring av vei er et prosjekt som ble gjennomført i de fleste kommuner tidligere. Frosta var en av få kommuner som ikke deltok i dette prosjektet. Konsekvensen er dårlig kartgrunnlag, som gjør saksbehandling mer krevende og mindre effektivt, spesielt innen byggesak og oppmåling. Kommunen har også fått ansvaret for å matrikkelføre fylkesveiene i kommunen, og har startet dette arbeidet i 2022. Det er satt av midler for å gjennomføre denne oppgraderingen i 2024 (D2).

		2023	2024	2025	2026
D1	Overgang til FKB 5.0	60 000			
D2	Geo-vekst prosjekt / flyfotografering		100 000	100 000	100 000
D3	Matrikkelføring vei		200 000	200 000	

Virksomhet Brann og Redning

Årsverk i virksomheten (faste ansatte og årsverk) pr 01.01.23	Brannkonstabel 2,5 % stilling	14 / 0,35
	Brannkonstabel / utrykningsleder 6,0 % stilling	4 / 0,24
	Feier	1 / 1,0

Frosta brann og redning

Frosta kommune har 18 brannkonstabler med til sammen stillingsprosent på 59 %. I tillegg kommer utrykningskostnader. Kommunen har personalansvaret for ansattegruppen.

Kommunen har en avtale med Levanger kommune som skal dekke administrasjonen av Frosta brann og redning. Administrasjonen består av:

- Brannsjef i 13 % stilling.
- Leder forebyggende avdeling i 13 % stilling
- Brannforebyggende arbeid i 26 % stilling
- Leder beredskap i 6,5 % stilling.
- Administrativ stilling feing og tilsyn 13 % stilling

Formålet med avtalen er å ivareta Frosta kommune sine oppgaver i henhold til «Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver» (Brann- og eksplosjonsvernloven) med forskrifter.

Frosta kommune har avtale med Midt-Norge 110-sentral IKS i Trondheim.

Frosta har direkte avtale med IUA. (Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning.) Kommunen representeres av brannsjefen.

Levanger og Stjørdal kommune har en utredning av fremtidig samarbeid som er planlagt ferdigstilt i 2022, saken er ikke fremmet til politisk behandling pt. Utfallet av utredningen vil kunne påvirke Frosta kommune sitt samarbeid med Levanger kommune. Det vil i 2023 bli utredet hvilke samarbeid alternativ som er tilgjengelig, økonomisk og praktisk mulig for Frosta kommune.

Dersom en ser til utviklingen i antall utrykninger, har antall utrykninger i Frosta kommune gått fra. Dersom en deretter ser utviklingen i antall helseoppdrag i samme periode, er økningen på 18 oppdrag fra 2020 til 35 oppdrag i 2021. Dersom en ser tilbake til utviklingen i brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339, kan det observeres at kostnadsøkningen har vært betydelig fra 2020 til 2021, noe som er i tråd med utviklingen av antall utrykninger.

Økonomien i virksomheten er sterkt knyttet til antall utrykninger. Antall utrykninger gikk fra 47 utrykninger i 2020 og til 74 utrykninger i 2021, en økning på 27 oppdrag. Per 30.06.2022 er det 47 utrykninger. 28 helseoppdrag, 17 brann/ulykker, 2 bygningsbranner. Flere oppdrag har en direkte påvirkning på lønnsutgifter, drivstoff, slitasje på utstyr. Over 50 % av utrykninger er helseoppdrag. Driftsbudsjettet er ikke økt fra 2022 til 2023.

Antall type oppgaver som brannkonstablene forventes å håndtere, stiller også større krav til utstyr, kursing og øvelser. Fagansvarlige i etaten har god oversikt over hvilke kurs og komtansebevis som kreves ihht. til forskrifter og brannkonstabelens erfaring med å møte ulike

hendelser. I 2024 er det innvilget et ekstraordinært driftstiltak (D1) for å gjennomføre flere kurs/kompetansehevinger. En av årsakene til at kurs har høye kostander, er at brannkonstablene frikjøpes fra sin ordinære jobb.

Den lille brannbilen er den bilen som blir mest brukt da den i hovedsak blir brukt på alle helseoppdrag, og mindre hendelser. Bilen har de siste årene hatt gjentatte problemer. Den har vært inne på verksted flere ganger for å løse problemet, men det dukker stadig opp igjen. Liten brannbil vil bli erstattet i 2023 (In1). Det er gjennomført en kartlegging av behovet. Både på grunn av bruken, reduserte driftskostnader, korte avstander innen Frosta kommune samt anbefalinger fra offentlig myndighet, så er det planlagt en elektrisk liten brannbil. Nivået på investeringen på 1,0 mill.kr. er basert på en kalkulasjon utarbeidet av avtroppende og konstituert brannsjef, og forutsetter blant kjøp og ombygging av bil, i tillegg til salg av eksisterende liten brannbil.

Vaskemaskin for forurensede brannbekledning (In2) mangler på Frosta brannstasjon. I dag pakkes forurenset arbeidstøy ned i sekker, transporteres forurenset til Levanger for vask. Noe som utsetter mange personer for giftige og kreftfremkallende stoffer.

Planbehov:

- ROS-analyse for tjenesteområdet (oppdatering)

Feiing

Det utføres feiing og tilsyn både i boliger med fastboende og på fritidsboliger.

Tidligere kunne fritidsboliger unnta krevet om feiing, det er ikke lenger mulig. Fra 2020 er det arbeidet med å etablere rutiner innhente kontaktinformasjon og planlegge varslingsrutiner før en kunne starte opp med arbeidet med feiing av fritidsboliger. Totalt antall røykløp på fritidsboliger er ca. 550 i Frosta kommune. Per september 2022 er det utført totalt 103 tilsyn/feiing. Målet er å bli ferdig med førstegangsbesøket i fritidsboligene i løpet av 2024. Dette forutsetter at eierne er flinke til stille opp på planlagt/varslet besøk.

Tjenesten på feiing levers ihht. til forskrift om selvkost. Gebyr for feiing og tilsyn hos fastboende er et årlig gebyr, mens det for fritidsboliger faktureres etter utført feiing/tilsyn. Det er registrert matrikkeldata på hver enkelt eiendom som avgjør om det blir fakturert årlig gebyr eller evt. etter utført tilsyn/feiing Fond på selvkost for feiing har flere år gått med underskudd. Gebyrøkningen er på 30 % for 2023.

Driftstiltak virksomhet Brann og redning + feiing

		2023	2024	2025	2026
D1	Kurs / øvelser		200 000		
D2	Forskrift feiing og tilsyn		55 000		

Investeringstiltak Brann og redning + feiing

		2023	2024	2025	2026
In1	Utskifting liten brannbil	1 000 000			
In2	Vaskemaskin	120 000			

Oppsummert tiltak i etaten

Driftstiltak	2023	2024	2025	2026
Advokatutgifter	300 000	200 000	200 000	200 000
Dokument og tinglysningsgebyr	300 000	0	0	0
Flyfotografering Frosta kommune	100 000	100 000	100 000	0
Forskrift feiling og tilsyn	0	55 000	0	0
Kurs brann og redning	0	200 000	0	0
Matrikkelføring vei	0	200 000	0	0
Overgang til FKB 5.0 - Konsekvenser for ISY WinMap	60 000	0	0	0
Overordnet beredskapsplan	50 000	0	0	0
Overordnet ROS analyse	100 000	0	0	0
Reasfaltering av veger i Brubakken boligfelt	0	150 000	0	0
Samfunnsplan	100 000	0	0	0
Sentrumsplan inkl. utredninger	500 000	0	0	0
Spyling	0	100 000	0	0
System for mottak, prioritering av oppgaver renhold og eiendom evt mer	50 000	0	0	0
Frostatingprosjektet, jubileum	150 000	500 000	0	0
Utbedring støttemur KV 138 ved Breivikvegen	0	250 000	0	0
Utredning fylkesvei	200 000	0	0	0
SUM utgifter drift	1 910 000	1 755 000	300 000	200 000
Investeringer	2023	2024	2025	2025
Investeringsramme avløp - 2023-2026	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Ny traktor	-	1 500 000	-	-
Nyasfaltering Vargåsen	600 000	-	-	-
Oppgradering eiendomsmasse	1 500 000	1 000 000	1 000 000	500 000
Slokkevann Vikareiret	500 000	-	-	-
Stoler til Magnushallen	100 000	-	-	-
Frostatingprosjektet 2022	800 000	500 000	1 000 000	-
Nytt kommune- og Helsehus	-	15 000 000	35 000 000	30 000 000
Utskifting liten brannbil	1 000 000	-	-	-
Vargåsen - tiltak leding av vann	200 000	-	-	-
Vaskemaskin brann og redning	120 000	-	-	-
Sum investeringer	5 820 000	19 000 000	38 000 000	31 500 000

10. Kirke og andre religiøse formål

Rammeområdets netto utgifter utgjør 1,2 % av kommunens samlede driftsrammer i 2023. Etter loven har kommunene ansvar for å sikre de økonomiske sidene gjennom rammeoverføringer til kirken. Det er kommunestyret selv som vedtar de årlige overføringene gjennom budsjettbehandlingen. Overføringene inkluderer et fast rammebeløp og en avtale om tjenesteyting mellom kommunen og fellesrådet. Overføringen har vært justert med kommunal deflator de siste årene.

Prostiet har oversendt sine budsjetter for 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 for samarbeidskommunene. Budsjettønsker og prioriteringer framgår av disse og følger som eget vedlegg i saken. I 2023 er tilskudd til kirken estimert til kr 1.967.000, - samt et investeringstilskudd på kr 100.000 (jf. kapittel om investering).

Investeringstilskudd

2023	2024	2025	2026
100 000	100 000	100 000	100 000

Det legges opp til tilsvarende praksis som for 2022, hvor eventuell lønns- og prisvekst ut over kommunal deflator må håndteres internt av kirken (jfr. tilsvarende krav kommunen stilles overfor).

11. Værnesregionen

Det vises til eget vedlegg som beskriver budsjettforslagene fra Værnesregionen. Dette følger saksutredningen og utsendingen til formannskap.

Beløp i 1 000 kr	Budsjett 2023 Frosta	Budsjett 2022 Frosta	Endring	Endring prosent
VR administrering	47	45	2	
VR Innkjøp	486	464	22	
VR Regnsk./fakt. og lønn	2 137	1 973	164	
VR IKT	6 418	5 917	501	
VR Samhandling	45	29	16	
VR responscenter	326	287	39	
VR Barnevern, administrasjon (f. 244)* - etter nøkkel	3 309	2 911	398	
VR Barnevern juridisk (f. 244)	50	300	-250	
VR Barnevern Miljøarbeider (f. 251) - etter nøkkel	327	332	-5	
Barnevern, tiltak i hjemmet (f. 251)	387	180	207	
Barnevern, tiltak utenfor hjemmet (f. 252)	3 489	3 909	-420	
VR PPT	1 420	1 427	-7	
VR NAV - nøkkelfordelt	1 672	1 603	69	
VR NAV kvalifiseringsstønad	450	450	-	
VR NAV Sosiallån	1 000	1 450	-450	
VR Psykologer	218	214	4	
VR Areal og miljø 01.05.21	3 449	2 996	453	
VR Personvernombud	134	127	7	
SAMLET VR	25 364	24 614	750	3,0 %
VARIT investering	775	770	5	

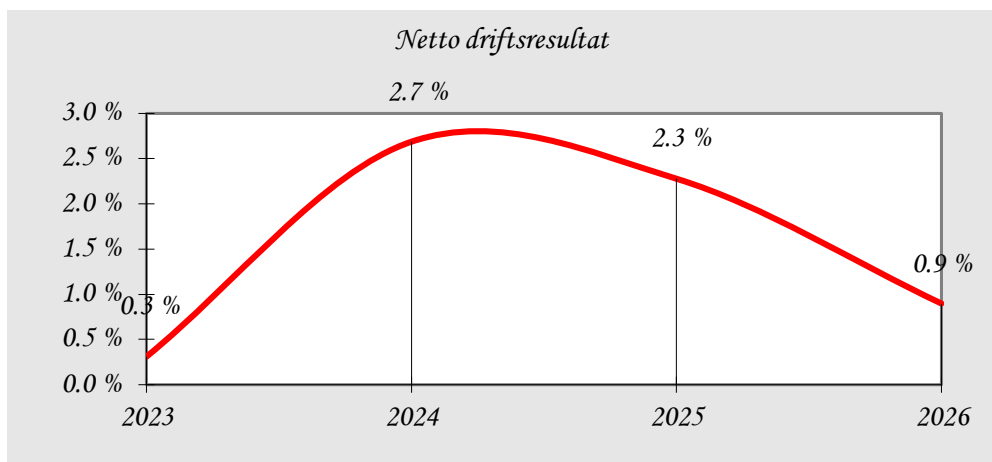
Kommentarer:

- Det er en samlet økning på kr 0,75 mill. tilsvarende 3 % fra budsjett 2022 til budsjett 2023 totalt for alle tjenestesamarbeidene. De største økningene er knyttet til VARIT og Areal og Miljø.
- I den nye administrative organiseringen av Frosta kommune er de enkelte tjenestesamarbeidene vi deltar i lagt under de etatene de naturlig hører hjemme. Dette betyr at vi ikke lenger opererer med Værnesregionen som en egen budsjetttramme.

For øvrige kommentarer vises det til budsjettforslagene fra Værnesregionen

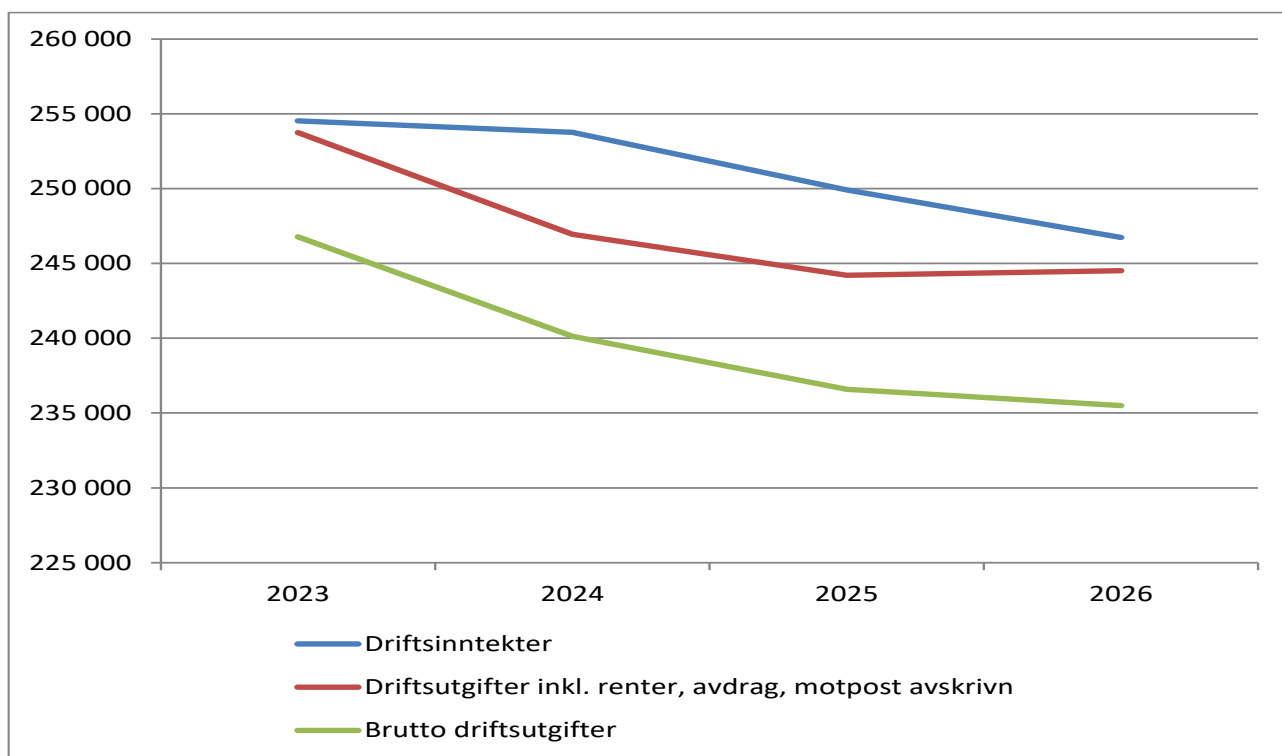
12. Finansielle nøkkeltall

a) Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.

Kommunen budsjetter med et nøkkeltall på 0,3 % for 2023. I resten av planperioden ligger nøkkeltallet mellom 0,9 % og 2,7 %. Dette betyr at vi ligger under anbefalt nivå på 1,75 % i 2 av årene i planperioden. Gjennomsnittlig nøkkeltall for planperioden er 1,5 %.

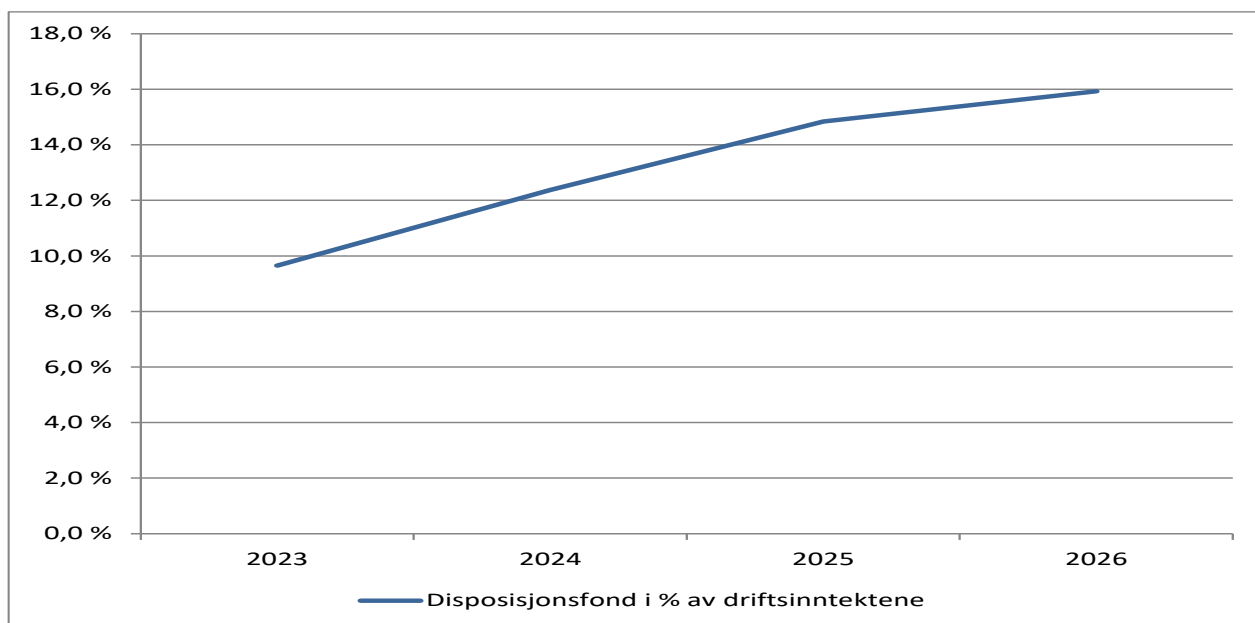
b) Forholdet mellom samlede driftsinntekter og –utgifter vises i grafen nedenfor:

Forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter, viser kommunens handlingsrom til å håndtere kapitalutgiftene.

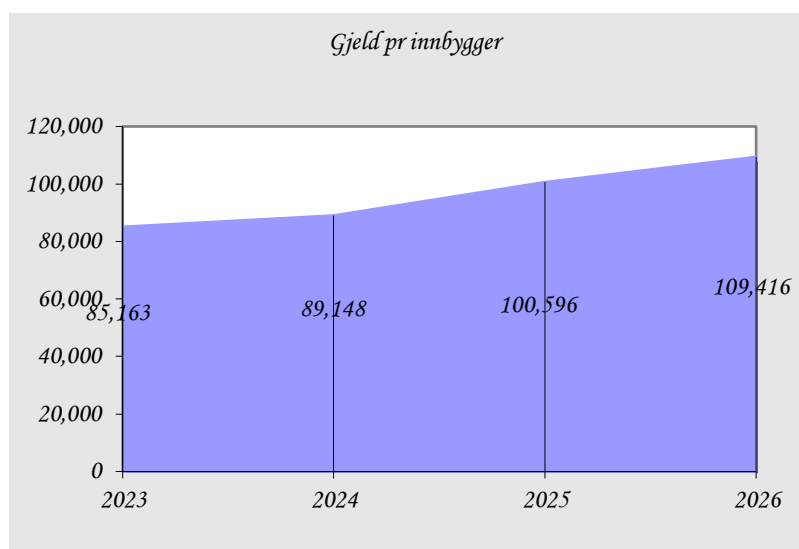
Avviket mellom driftsinntekter og driftsutgifter inkl. kapitalutgifter viser utviklingen av kommunens driftsresultat. For hele planperioden budsjetteres det med avsetning til disposisjonsfond.

c) Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

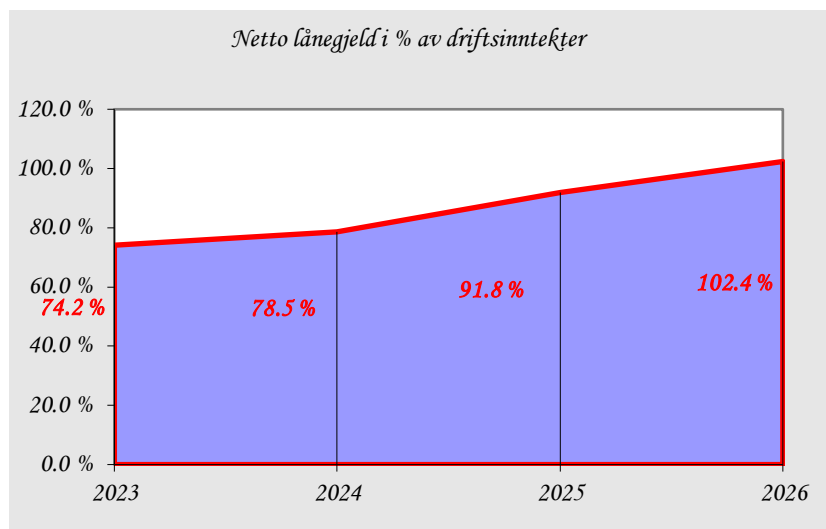
Disposisjonsfondet er budsjettert til å utgjøre ca. kr 23,8 mill. ved utgangen av 2022. Ved utgangen av 2023 er fondet budsjettert til å utgjøre ca. kr 24,6 mill., eller 9,7 % av driftsinntektene. I planperioden fra og med 2024 er det planlagt avsetning til disposisjonsfond hvert år slik at fondet ved utgangen av 2026 vil være på ca. kr 39,3 mill. dvs. 15,9 % av driftsinntektene. Dette betyr at disposisjonsfondet vil økes med ca. kr 15,5 mill. i løpet av planperioden og at størrelsen på disposisjonsfondet vil være det dobbelte av anbefalt nivå på 8 %.

d) Langsiktig lånegjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) pr innbygger

Beregning er gjennomført med utgangspunkt i dagens befolkning, dvs. tall pr. 01.07.2022. P.g.a. foreslått investering i nytt helse-/kommunehus med en investeringsramme på kr 80 mill., øker gjeld pr. innbygger vesentlig i løpet av økonomiplanperioden.

- e) Netto lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser og fratrasket utlån) i % av driftsinntekter. Ubrukte lånemidler forutsettes forbrukt fullt ut i 2023.

Anbefalt nivå er på ca. 80 % av driftsinntektene. For kommunen var nøkkeltallet på 73 % pr. utgangen av 2021. Tilsvarende nøkkeltall for fylket var på 106 % og for kostragruppe 4 på 79 %. P.g.a. foreslått investering i nytt helse-/kommunehus med en investeringsramme på kr 80 mill., øker netto lånegjeld vesentlig i løpet av økonomiplanperioden.

13. Likviditet og finansforvaltning

Likviditet

Den likviditetsmessige situasjonen har vært tilfredsstillende i 2022 hovedsakelig p.g.a. gode likviditetsbidrag fra driften i 2020 og 2021 samt moderat investeringsnivå i 2022. Det presiseres at det er mange faktorer som påvirker likviditeten slik at det alltid vil være en usikkerhet knyttet til utviklingen. Kommunedirektørens forslag til ØP 2023 – 2026 innebærer en samlet netto avsetning til disposisjonsfond på ca. kr 15,5 mill. for hele økonomiplanperioden. Dette vil også bidra til en tilsvarende bedring av likviditeten over tid. Det er likevel fornuftig å ha en åpning for at kommunedirektøren kan etablere en mindre driftskreditt hvis det skulle bli behov for det.

Finansforvaltning

Kommunen fikk i 2010 nytt finansreglement. Krav om revidering av reglementet er satt til en gang pr. kommunestyreperiode. Revidering av selve finansreglementet er ikke gjennomført, men vi har utarbeidet administrative rutiner for finansforvaltning i 2018. Det var ønskelig at disse var på plass før revidering av reglementet gjennomføres. Finansreglementet vil bli revidert i 2022.

Frosta kommune har ikke plasseringer i markedsbaserte aksje- eller obligasjonsprodukter. Avhengig av utviklingen i rentemarkedet og den likviditetsmessige situasjonen, kan det bli aktuelt å vurdere alternative plasseringer, men da selvfølgelig i tråd med gjeldende finansreglement til enhver tid. Slik situasjonen er p.t., vil risiko i stor grad være knyttet til lånesiden i balansen.

14. Vedlegg

14.1 Kommunale avgifter og gebyrer

Beskrivelse	Sats	Økning	Ny sats	Inkl. mva
1.0 GENERELT				
Se dokument "Gebyrregulativ" på frosta.kommune.no				
Gjeldende timesats (Punkt 1.3) er 1116 kr per time	1 116	9,7 %	1 224	
2.0. BYGGESAK				
2.1. Godkjenning av foretak / Personlig godkjenning				
En faglig leder og en funksjon Kr. 2.471,-	2 471	10,0 %	2 718	
Personlig godkjenning Kr. 1.058,-	1 058	10,0 %	1 164	
2.2 Søknad om tillatelse til tiltak med krav om ansvarlig foretak				
2.2.1 Ved trinnvis behandling, § 21-2, betales 70 % av gebyret i forbindelse med rammetillatelsen og 30 % ved igangsettingstillatelsen.				
2.2.2 Igangsettingstillatelse ut over den første og endring av tiltak/søknad etter gitt tillatelse - pr vedtak kr. 2.747,-. Ved større endringer vil gebyret bli fastsatt etter kommunens skjønn.	2 747	10,0 %	3 022	
2.2.3 Behandling av søknad om midlertidig brukstillatelse kr 1.143,-	1 143	10,0 %	1 257	
2.3 Boliger med krav om ansvarlig foretak				
<i>Saksbehandlingen inkluderer forhåndskonferanse, ansvarsrett til foretak, tilsyn samt ferdigattest.</i>				
2.3.1. For rene boligbygg (nybygg) betales pr. selvstendig boenhet kr. 17.856,- pr. boenhet.	17 856	10,0 %	19 642	
Kombinerte bygg forretning/bolig: For boligdelen faktureres i hht pkt 2.3.1 og forretningsdelen faktureres etter pkt 2.4.				
2.4 Andre bygg og tilbygg, herunder ombygging.				
<i>Det betales gebyr etter bebygd areal</i>				
0----200 m2 pr. m2	112	10,0 %	123	
201----400 m2 pr. m2	90	10,0 %	99	
401----600 m2 pr. m2	75	10,0 %	83	
601----1000 m2 pr. m2	64	10,0 %	70	
Alt over 1000 m2 pr. m2	38	10,0 %	42	
For hver etasje over, og kjeller betales et tillegg på 50 % av grunnflatetakst.				
Landbruksbygg over 1000 m2 BRA og lagerbygg med enkel innredning betaler 60 % sats.				
Gebyr betales i hht opptrappingsplan i forhold til areal som det fremgår ovenfor.				
Minstegebyr er kr 5.000,-	5 000		5 000	
2.5 Andre Tiltak				
2.5.1 For andre søknadsppliktige tiltak etter § 20-3 enn nevnt under pkt 2.3, 2.4, 2.5.2 og 2.5.6	5 289	10,0 %	5 818	
2.5.2 Hytter / fritidsboliger kr. 17.856,-	17 856	10,0 %	19 642	
2.5.3 Rivning av større bygninger evt. med heis, ventilasjonsanlegg kr. 10.017,-	10 017	10,0 %	11 019	
2.5.4 Rivning av eneboliger og rekkehus, mindre bygninger kr 5.551,-	5 551	10,0 %	6 106	
2.5.5 Rehabilitering/reparasjon av pipe/skorstein, gebyr i alt kr. 1.713,-	1 713	10,0 %	1 884	
2.5.6 Konstruksjoner og anlegg, veg, parkeringsplass, vesentlige terrenginngrep, vann og a	10 874	10,0 %	11 961	
2.6. Mindre tiltak				
(tiltak som kan forestås av tiltakshaver)				
2.6.1 Mindre tiltak på bebygd eiendom § 20-4. bokstav a, kr. 4.349,-.	4 349	10,0 %	4 784	
2.6.2 Rivning av mindre tiltak etter § 20-4, bokstav a, kr 2.175,-	2 175	10,0 %	2 393	
2.6.3 Driftsbygninger i landbruket, § 20-4 bokstav b, kr. 10.578,-	10 578	10,0 %	11 636	
2.6.4 Rivning av driftsbygninger i landbruket etter pbl § 20-4, bokstav b kr 5.289,-	5 289	10,0 %	5 818	
2.6.5 Midlertidig bygninger inntil 2 år og andre mindre tiltak, § 20-4 bokstav c og e, kr 4.231	4 231	10,0 %	4 654	
2.7 Deling av eiendommer				
2.7.1 Hvor eiendomsgrenser ikke fremgår av regulerings-/bebyggelsesplan kr. 4.580,- pr to	4 580	10,0 %	5 038	
2.7.2 Fradeling av tomt i hht reguleringsplan kr. 2.287,- pr. tomt.	2 287	10,0 %	2 516	
2.7.3 Fradeling av tomt med hjemmel i kommuneplanens arealdel, i LNFR-områder for spredt bolig- og fritidsbebyggelse, kr 6.412,- pr. tomt.	6 412	10,0 %	7 053	
2.7.4 Fradeling av tilleggsareal kr. 2.747,- pr. parsell.	2 747	10,0 %	3 022	
2.7.5 Ved fradeling av flere tomter i samme sak reduseres gebyret med 50 % fra tomt nr 2.				

2.8 Situasjonsskart

Utlevering av digitale kartdata iht. Geovekst-avtale, minstepris kr 838,-. Kostnaden er avhengig av arealet. Priskalkulator bestemmer prisen som forelegges kunden før dataeksporten gjennomføres. Utlevering av større papirplott, format A-0 og A-1, stykkpris pr plott kr 279,-. Er en bearbeiding av kartdataene nødvendig, tillegges en ekstrakostnad ut fra tidsbruken.

2.9 Ulovlig byggearbeid og øvrige brudd på plan- og bygningsloven –

overtredelsesgebyr, pbl. § 32-8.

For tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningslovgivningen, herunder tiltak som utføres i strid med gitt tillatelse, kan det ilegges overtredelsesgebyr i samsvar med pbl. § 32-8 kr jfr. Byggesakforskriften kap 16. Det samme gjelder for tiltak igangsatt uten tillatelse.

Inkludert i alle gebyrsatser er evt. forhåndskonferanse jfr. § 21-1 og tilsyn jfr. § 25-1, og ferdigattest jfr. § 21-10.

3.0. DISPENSASJONER OG FRAVIK FRA BESTEMMELSER

Behandling av dispensasjon og fravik fra plan, lov eller forskrift

3.1 Uten høring Kr. 11.146,- pr dispensasjon.	11 146	10,0 %	12 261
3.2 Med høring hos regional myndigheter Kr. 15.605,- pr dispensasjon.	15 605	10,0 %	17 166

For dispensasjon og fravik fra flere bestemmelser, beregnes gebyr pr. dispensasjon.

I saker som er særskilt arbeidskrevende, kan det i tillegg faktureres for medgått tid i henhold til timesatser i punkt 1.3.

4.0 PLANSAKER

A.1. Gebyr for oppstartsmøte	13 389	9,7 %	14 688
A.2. Fastsettelse av planprogram §12-9	16 736	9,7 %	18 359
B. Gebyr for reguleringsforslag - etter planområdets størrelse - areal			-
B1. For areal t.o.m. 2000 m2	44 628	9,7 %	48 957
B2. For areal over 2 000 m2 t.o.m. 5 000 m2	50 207	9,7 %	55 077
B3. For areal over 5 000 m2 t.o.m. 10 000 m2	55 785	9,7 %	61 196
B4. For areal over 10 000 m2 t.o.m. 20 000 m2	65 827	9,7 %	72 212
B5. For areal over 20 000 m2 betales et tillegg for hver påbegynte 1000 m2	781	9,7 %	857
C. Tilleggsgebyr for bebyggelsens areal			1467,8 per 100 m2
D. Tilleggsgebyr for endringer fra forslagsstiller			Tilleggsgebyr på 30 % av B+C+E
E. Tilleggsgebyr for planer med planprogram			Tilleggsgebyr på 20 % av B+C
E1. For planer som ikke er i samsvar med kommuneplanens arealdel, overordnet regelverk, områdeplan eller off			Tilleggsgebyr på 50 % av B+C
E2. For planer med konsekvensutredning ihht forskrift om konsekvensutredninger			
F. Mindre endringer av reguleringsplan			
F1. Mindre endring i kart eller kart og bestemmelser	24 545	9,7 %	26 926
F2. Mindre endring i bestemmelser	14 503	9,7 %	15 910

5.0. OPPMÅLINGSFORRETNING ETTER MATRIKKELFORSKRIFTEN

5.1 Oppretting av matrikkelenhet

1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

areal fra 0 – 2000 m²

21 198 9,7 % 23 254

10 % påslag for ytterligere hver 10.000 m² over 2000 m², maks gebyr 3 x punkt 5.1.

Dersom tre eller flere tomter kan fradeles fra samme gnr/bnr og i samme oppmålingsforretning, reduseres gebyret pr enhet med 20 %.

Tilleggsareal til bestående grunneiendom som opprettes som ny grunneiendom 50 % av punkt 5.1

-

Innløsning av festegrunn med grenser målt iht. delingsloven eller senere 50 % av punkt 5.1

5.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn jfr MF §31

20 % av punkt 1.1

5.3 Oppmålingsforretning over punktbeste

40 % av punkt 5.1. For bebygd og kartlagt punktbeste (uten markarbeid) beregnes 20 % av punkt 5.1

5.4 Oppmåling av uteareal på eierseksjon

50 % av punkt 5.1 pr. seksjon.

5.5 Oppretting av anleggseiendom

areal fra 0 – 2000 m² : 21 198 kroner

21 198 9,7 % 23 254

Ved store og utfordrende saker, kan gebyret beregnes etter medgått tid, sats i hht punkt 1.3.

5.6 Oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer

Arealer til landbruk, almene fritids- og allmennnyttige formål betales etter medgått tid, minstegebyr 50 % av punkt 1.1

5.7 Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid. Minstegebyr er 6 timer iht. punkt

-

5.8 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

For oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning faktureres kr. 3.347,-

. For tre eller flere i samme forretning reduseres gebyret med 20 %. I tillegg kommer

gebyr for å utføre oppmålingsforretning, dette også ved opprettelsen av enheten, se pkt

5.1.- 5.5

3 347 9,7 % 3 672

5.9 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Dersom saker blir trukket før den er fullført, eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes gebyret til 50 % av den aktuelle tjenesten i gebyrregulativet.

5.10 Grensejustering (du kjøper et tilleggsareal)

Grunneiendom: 50 % av 5.1

Anleggseiendom: 50 % av 5.1

5.11 Arealoverføring (du kjøper et tilleggsareal)

Grunneiendom: 60 % av 5.1

Anleggseiendom: 60 % av 5.1

5.12 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved

Etter medgått tid, timesats iht. punkt 1.3

5.13 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter

Etter medgått tid, timesats iht. punkt 1.3

5.14 Privat grenseavtale

Etter medgått tid, timesats iht. punkt 1.3

5.15 Utstedelse av matrikkelbrev

Matrikkelbrev inntil 10 sider

175

175

Matrikkelbrev over 10 sider

350

350

Endring i **maks.sats reg. av Statens kartverk** i takt med den årlige kostnadsutviklingen. matrikkelforskriften §16 regulerer maks.sats.

5.16 Nedsatt gebyr etter matrikkelforskriften

Etter matrikkelforskriftens § 18 skal kommunen gjennomføre oppmålingsforretningen og fullføre matrikkelføring innen 16 uker. Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse i "vintertiden", jfr. forskriftens § 18.3. Frosta kommune definerer Vintertiden til å vare fra 1. november til 1. april.

6.0. EIERSEKSJONERINGSLOVGIVNINGEN

Gebyrsatsene gjelder saksbehandling i medhold av lov om Eierseksjonering av 16.06.2017 nr 65, og er hjemlet i eierseksjonsloven § 15. Gebyrer er inklusive utskrift av matrikkelbrev og evt befarung. Tinglysningskostnader kommer i tillegg.

Seksjonering nybygg 1 – 4 seksjoner	10874	9,7 %	11 929
Tillegg seksjonering over 4 seksjoner, pr seksjon	543	9,7 %	596
Seksjonering eksisterende bygg og reseksjonering	16312	9,7 %	17 894
Tillegg seksjonering over 4 seksjoner, pr seksjon	543	9,7 %	596
Avslag seksjoneringssak – 50 % av ordinært gebyr			
Seksjoneringssak trekkes – 50 % av ordinært gebyr			
Sletting/opphøving av seksjonssameie	5437	9,7 %	5 964
Dersom kommunen pålegger seksjonssameiere å reseksjonere, beregnes fullt gebyr.			

Tilknytning avløp

Tilknytningsgebyr avløp (inkl. fritidsbolig)	17 627	10,0 %	19 390	24 237
Tilknytningsgebyr avløp u/70 m2 (ikke fritid)	8 813	10,0 %	9 694	12 118
Tømming i slamgropa	250	10,0 %	275	343

Utslippstillatelse/avløpsanlegg - gebyrer

Søknadsbehandling

Søknad om utslipp < 15 PE	670	10,0 %	737
Søknad om utslipp > 15 PE	4 020	10,0 %	4 422
Mindre endring anlegg < 15 PE	446	10,0 %	491
Mindre endring anlegg > 15 PE	1 787	10,0 %	1 965

Kontroll av anlegg

Fritidsbolig	670	10,0 %	737
Anlegg < 15 PE	670	10,0 %	737
Anlegg > 15 PE	2 679	10,0 %	2 947

AVLØPSGEBYR**Abonnementspris = Fastbeløp + avløpsgebyr**

Avløpsgebyr fastbeløp	932	10,0 %	1 025	1 281
Avløpsgebyr leilighet til og med 90 m2.	2 156	10,0 %	2 372	2 965
Avløpsgebyr leilighet over 90 m2	4 706	10,0 %	5 176	6 470
Avløpsgebyr fritidseiendom, spikertelt, villavogn	1 569	10,0 %	1 726	2 158
Avløpsgebyr gårdsbruk	2 646	10,0 %	2 911	3 639
Avløpsgebyr kontor til og med 300 m2	2 646	10,0 %	2 911	3 639
Avløpsgebyr kontor 300 - 1000 m2	8 137	10,0 %	8 951	11 188
Avløpsgebyr kontor over 1000 m2	17 155	10,0 %	18 871	23 588
Avløpsgebyr lager til og med 300 m2	824	10,0 %	906	1 133
Avløpsgebyr lager 300 - 1000 m2	2 725	10,0 %	2 997	3 746
Avløpsgebyr lager over 1000 m2	6 351	10,0 %	6 987	8 733
Avløpsgebyr vaskeplass	824	10,0 %	906	1 133
Avløpsgebyr ved bruk av vannmåler	20	10,0 %	22	27

TILSYN/FEIING HELÅRSBOLIG

Ordinær feiing og tilsyn 1 pipeløp inkl. røykrør pr. år	710	30,0 %	922	1 153
Piperør nr. 2 og flere piperør på samme gnr./bnr. Inkl. tilhørende røyk/piperør - pris pr. røyk/piperør pr. år	382	30,0 %	497	621
Tilsyn gasspeiser og ildsteder med gass samt ikke lovpålagte oppgaver pr. år	382	30,0 %	497	621
Videokontroll av pipe pr. time	546	30,0 %	710	887
Feiing av fyrkjele og andre ildsteder pr. time	600	30,0 %	781	976
Reisetid/klargjøring, ikke ordinære tilsyn/feiinger pr. time	327	30,0 %	426	532

TILSYN/FEIEGEBYR FRITIDSBOLIG

Ordinær feiing og tilsyn 1 pipeløp inkl. røykrør pr. tilsyn/feiing	1 201	30,0 %	1 561	1 951
Piperør nr. 2 og flere piperør på samme gnr./bnr. Inkl. tilhørende røyk/piperør - pris pr. røyk/piperør pr. tilsyn/feiing	655	30,0 %	851	1 064
Tilsyn gasspeiser og ildsteder med gass samt ikke lovpålagte oppgaver pr. år	655	30,0 %	851	1 064
Videokontroll av pipe pr. time	546	30,0 %	710	887
Feiing av fyrkjele og andre ildsteder pr. time	600	30,0 %	781	976
Reisetid/klargjøring, ikke ordinære tilsyn/feiinger pr. time	327	30,0 %	426	532

GEBYRREGULATIV FOR SALG AV PYROTEKNISK VARE

Behandling av søknad, tilsyn og kontroll	3 800	200	4 000
Unødvendig automatisk brannalarm faktureres av Midt Norge 110			

LandbrukKonsesjonssaker (maksbeløp kr. 5.000)

-enkle/kurante saker	1 832	5,9 %	1 940
-andre saker	4 886	114	5 000

Delingssaker (maksbeløp kr. 2000)

-enkle/kurante saker	1 222	5,9 %	1 294
-andre saker	2 372	-372	2 000

Festeavgift for grav

250	250
-----	-----

Husleie - Reguleres iht kontrakter og avtaler (KPI)

Barnehage			
Barnehage - Makspris pr. måned	3 315	-315	3 000
Deltidsplasser			
Deltidsplasser - 1 dag	773	5,9 %	819
Deltidsplasser - 2 dag	1 544	5,9 %	1 635
Deltidsplasser - 3 dag	2 316	5,9 %	2 452
Deltidsplasser - 4 dag	3 086	-86	3 000
Enkeltdag barnehage, inkl. kostpenger	225	75	300
Barnehage fullplass - Kost - Selvkost	350	100	450
Kost - deltidsplasser - 1 dag	70	20	90
Kost - deltidsplasser - 2 dag	140	40	180
Kost - deltidsplasser - 3 dag	210	60	270
Kost - deltidsplasser - 4 dag	280	80	360
SFO			
SFO helklass 2. - 4. trinn pr. måned	2 545	5,9 %	2 696
SFO halvklass 2. - 4. trinn pr. måned	1 699	5,9 %	1 799
SFO kvartklass 2. - 4. trinn pr. måned	1 289	5,9 %	1 365
SFO helklass 1. trinn pr. måned	1 699	5,9 %	1 799
Enkeltdag SFO	319	5,9 %	338
Kost helklass	179	51	230
Kost halvklass (inntil 13 timer pr. uke)	110	31	141
Kost 1/4-klasse (inntil 6 timer pr. uke)	76	22	98
Kulturskole			
Ordinær plass - pr. skoleår	3 258	5,9 %	3 450
Ordinær plass - pr. semester	1 629	5,9 %	1 725
Undervisningsmaterieil pr. semester	131	5,9 %	139
Kulturskole - fellesundervisning pr. semester	896	5,9 %	949
Undervisningsmaterieil - fellesundervisning	131	5,9 %	139
Søskenmoderasjon - hver familie betaler for max 2 elever	-		-
Velferd			
Hjemmehjelp pr time - inntekt < 2G (maks 186 pr. mnd) *	215		215
Hjemmehjelp pr time - inntekt 2G-3G (maks 700 pr. mnd)	378	5,9 %	401
Hjemmehjelp pr time - inntekt 3G-4G (maks 1500 pr. mnd)	378	5,9 %	401
Hjemmehjelp pr time - inntekt 4G-5G (maks 2350 pr. mnd)	378	5,9 %	401
Hjemmehjelp pr time - inntekt > 5G (maks 3000 pr. mnd)	378	5,9 %	401
Maks.beløp - Hjemmehjelp pr time - inntekt < 2G *	215		215
Maks.beløp - Hjemmehjelp pr time - inntekt 2G-3G	853	5,9 %	904
Maks.beløp - Hjemmehjelp pr time - inntekt 3G-4G	1 829	5,9 %	1 937
Maks.beløp - Hjemmehjelp pr time - inntekt 4G-5G	2 865	5,9 %	3 035
Maks.beløp - Hjemmehjelp pr time - inntekt > 5G	3 657	5,9 %	3 873
* Brukerbetaling fastsettes i sentral forskrift i januar hvert år. Kan ikke justeres lokalt.			
Dagtilbud demens	283	5,9 %	299
Korttidsopphold pr. døgn i institusjon (fastsettes i sentral forskrift)	175		175
Korttidsopphold dag/natt i institusjon (fastsettes i sentral forskrift)	95		95
Full kost pr. døgn	188	5,9 %	199
Matombringning pr. porsjon	97	5,9 %	103
Trygghetsalarm pr. mnd.	235	5,9 %	248
Halvpensjon pr. døgn (middag, lunsj og kaffe)	142	5,9 %	150
Middag og kaffe pr. døgn	108	5,9 %	114
Middag pr. ekstraporsjon	120	5,9 %	127
MEGLERPAKKE			
For standard meglerpakke betales	1 539	5,9 %	1 630
Grunnkart	137	5,9 %	145
Matrikelopplysninger	275	5,9 %	291
Godkjente bygningstegninger	275	5,9 %	291
Midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest	275	5,9 %	291
Feier og brannvesen	137	5,9 %	145
Gjeldende regulering/kommuneplan med bestemmelser	275	5,9 %	291
Tilknytning til offentlig kloakk og veg	137	5,9 %	145
Kommunale gebyrer	137	5,9 %	145
Utestående fordringer	137	5,9 %	145
BETALING AV GEBYRER.			
Kommunedirektøren avgjør hvilken kategori det skal betales gebyr for.			
Kommunedirektøren har fullmakt til å redusere / øke gebyrene når særlige grunner foreligger eller gebyret blir åpenbart urimelig.			

14.2. Obligatoriske oversikter

Bevilgningsoversikt drift A (tall i tusen)

	Regnskap	Budsjett	Årsbudsjett	Økonomiplan		
(Tall i 1000 Kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	-116 728	-115 282	-121 134	-120 953	-120 247	-119 118
Inntekts- og formuesskatt	-70 465	-65 661	-69 252	-69 252	-69 252	-69 252
Eiendomsskatt	-6 265	-6 252	-8 733	-8 733	-8 733	-8 733
Andre generelle driftsinntekter	-1 113	-902	-10 050	-9 720	-6 572	-4 518
Sum generelle driftsinntekter	-194 571	-188 097	-209 169	-208 658	-204 804	-201 621
Sum bevilgninger drift , netto	171 569	172 540	193 942	187 570	184 014	182 937
Avskrivninger	11 381	7 463	7 463	7 463	7 463	7 463
Sum netto driftsutgifter	182 950	180 003	201 405	195 033	191 477	190 400
Brutto driftsresultat	-11 621	-8 094	-7 764	-13 625	-13 327	-11 221
Renteinntekter	-514	-580	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Utbytter	-1 098	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 371	4 536	7 202	6 966	7 557	8 572
Avdrag på lån	9 451	8 760	8 286	8 352	8 590	8 947
Netto finansutgifter	11 210	12 716	14 438	14 268	15 097	16 469
Motpost avskrivninger	-11 381	-7 463	-7 463	-7 463	-7 463	-7 463
Netto driftsresultat	-11 792	-2 841	-789	-6 820	-5 693	-2 215
Overføring til investering	1 140					
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	649	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	10 003	2 841	789	6 820	5 693	2 215
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsres.	11 792	2 841	789	6 820	5 693	2 215

Bevilgningsoversikt drift B (tall i tusen)

(Tall i 1000 kr)	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Overordnet ledelse	7 379	6 416	6 716	6 716	6 716	6 716
Stabsavdelingen	12 873	16 347	17 078	17 294	17 100	17 123
Oppvekst og Velferd	128 676	125 414	141 078	134 644	132 737	131 737
Organisasjon og Samfunn	22 766	21 039	24 535	24 380	22 925	22 825
Fellesansvar	112	3 323	4 535	4 535	4 535	4 535
Sum bevilgninger drift, netto	171 806	172 540	193 942	187 570	184 014	182 937
Herav						
Netto avsetninger til eller bruk av bunde driftsfond	-237		-	-		
Korrigert sum bevilgninger drift	171 569	172 540	193 942	187 570	184 014	182 937

Økonomisk oversikt drift (tall i tusen)

	Regnskap	Budsjett	Årsbudsjett	Økonomiplan		
(Tall i 1000 Kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	-116 728	-115282	-121134	-120953	-120247	-119118
Inntekts- og formuesskatt	-70 465	-65661	-69252	-69252	-69252	-69252
Eiendomsskatt	-6 265	-6252	-8733	-8733	-8733	-8733
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 113	-902	-10050	-9720	-6572	-4518
Overføringer og tilskudd fra andre	-30 751	-15206	-13939	-13939	-13944	-13944
Brukerbetalinger	-8 244	-8283	-7736	-7736	-7736	-7736
Salgs- og leieinntekter	-20 926	-20822	-23687	-23425	-23425	-23425
Sum driftsinntekter	-254 492	-232 408	-254 531	-253 758	-249 909	-246 726
Lønnsutgifter	117 694	112969	125006	119958	118234	118239
Sosiale utgifter	30 217	30106	32464	31881	31885	31886
Kjøp av varer og tjenester	71 546	66209	73982	73219	71383	70300
Overføringer og tilskudd til andre	12 032	7567	7852	7612	7617	7617
Avskrivninger	11 382	7463	7463	7463	7463	7463
Sum driftsutgifter	242 871	224 314	246 767	240 133	236 582	235505
Brutto driftsresultat	-11 621	-8 094	-7 764	-13 625	-13 327	-11 221
Renteinntekter	-514	-580	-1050	-1050	-1050	-1050
Utbytter	-1098	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 372	4536	7202	6 966	7 557	8 572
Avdrag på lån	9 451	8760	8286	8 352	8 590	8 947
Netto finansutgifter	11 211	12 716	14 438	14 268	15 097	16 469
Motpost avskrivninger	-11 382	-7463	-7463	-7463	-7463	-7463
Netto driftsresultat	-11 792	-2 841	-789	-6 820	-5 693	-2 215
Overføring til investering	1140	0				
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	649	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	10003	2841	789	6820	5693	2215
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 792	2 841	789	6 820	5 693	2 215
Fremført til dekning i senere år	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering (tall i tusen)

	Budsjett	Årsbudsjett	Økonomiplan		
(Tall i 1000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	7 627	6 995	20 025	39 575	32 525
Tilskudd til andres investeringer	500	100	100	100	100
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	500	600	600	600	600
Utlån av egne midler	6 000	6 000	-	-	-
Sum investeringsutgifter	14 627	13 695	20 725	40 275	33 225
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	-300	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	-2 000	-1 000	-1 000	-500
Bruk av lån	-14 127	-11 095	-18 825	-38 675	-32 125
Sum investeringsinntekter	-14 127	-13 095	-20 125	-39 675	-32 625
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-500	-600	-600	-600	-600
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-500	-600	-600	-600	-600
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	-	-	-	-	-

Oversikt rentebærende gjeld (tall i tusen)

Oversikt rentebærende gjeld (tall i kr 1000)					
Gjeld pr. utgangen av	2022	2023	2024	2025	2026
Gjeld:	221 000	224 000	234 000	264 000	288 000

14.3. Investeringsoversikt

Tabellen nedenfor viser investeringsplan for perioden 2023-26. Dette inkluderer investering i anleggsmidler og kjøp av aksjer/andeler (egenkapitalinnskudd KLP) Investeringsrammer inkluderer ikke refusjon av merverdiavgift:

Ramme/prosjekt	Årsbudsj. 2023	2024	Økonomiplan 2025	2026
Elbil hjemmesykepleien	150 000		550 000	
Ny traktor		1 500 000		
Egenkapitalinnskudd KLP	600 000	600 000	600 000	600 000
Nytt helse-/kommunehus		15 000 000	35 000 000	30 000 000
Avløpsinvesteringer	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Investeringstilskudd kirken	100 000	100 000	100 000	100 000
Nyasfaltering Vargåsen	600 000			
Vargåsen - tiltak leding av vann	200 000			
IKT-investeringer Værnesregionen	775 000	775 000	775 000	775 000
Oppgradering eiendomsmasse	1 500 000	1 000 000	1 000 000	500 000
Slokkevann Vikaleiret	500 000			
Stoler til Magnushallen	100 000			
Frostatingprosjektet	800 000	500 000	1 000 000	
Velferdsteknologi hjemmebaserte tjen.	250 000	250 000	250 000	250 000
Utskifting liten brannbil	1 000 000			
Vaskemaskin brann og redning	120 000			
SUM	7 695 000	20 725 000	40 275 000	33 225 000
Herav VAR:	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

14.4. Nye låneopptak

Som hovedfinansieringskilde for de nye investeringstiltakene forslås følgende lån tatt opp i 2023 (tall i kr tusen):

Låneobjekt	Lånebeløp	Lånets løpetid	Bud.rente
Elbil hjemmesykepleien	150	10	4,50 %
Investeringsramme avløp	1 000	20	4,50 %
Nyasfaltering Vargåsen	600	20	4,50 %
Vargåsen - tiltak leding av vann	200	20	4,50 %
Investeringstilskudd kirken	100	20	4,50 %
Stoler Magnushallen	100	10	4,50 %
IKT-investeringer Værnesregionen	775	5	4,50 %
Utskifting liten brannbil	1 000	20	4,50 %
Vaskemaskin brann og redning	120	10	4,50 %
Frostatingprosjektet	800	50	4,50 %
Velferdsteknologi hjemmebas. tjen.	250	10	4,50 %
Samlet låneopptak investering	5 095	21	4,50 %
Opptak av startlån i Husbanken	6 000		
Sum låneopptak	11 095		
Ubrukte lånemidler			
Sum bruk av lån	11 095		

Oversikten ovenfor viser virkningen av hvert enkelt investeringstiltak på opptak av nytt lån. Lånefinansiering er i utgangspunktet prosjektuavhengig.

14.5. Selvkost

14.5.1 Avløp

Endring av normalgebyr fra i fjor (%)				
4,6 %				
10,0 %				
Avløp	2021 Budsjett- kalkyle	2021 Etterkalkyle selvkost	2022 Prognose	2023 Budsjett
16400 Årsavgifter	0	5 912 502	6 135 884	6 749 190
16401 Tilknytningsavgifter	0	646 756	732 000	500 000
Gebyrinntekter	0	6 559 258	6 867 884	7 249 190
16*** Øvrige salgsinntekter	0	-35 363	30 000	30 750
17*** Refusjoner	0	92 820	22 000	0
Driftsinntekter	0	6 616 715	6 919 884	7 279 940
10*** Lønn	0	1 319 752	1 290 887	2 317 125
11*** Varer og tjenester	0	421 976	410 000	440 000
12*** Varer og tjenester	0	587 404	740 000	590 000
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	0	1 560 574	1 600 000	1 640 000
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	474	1 000	1 025
Aktivitetsendring driftsutgifter (nominelt)				1 069 472
Kommentar			1,73 årsverk i 2022 (medregnet vaktmester).	2,9 årsverk i 2023 (medregnet vaktmester).
Direkte driftsutgifter	0	3 890 180	4 041 887	4 988 150
Avskrivningskostnad	0	1 310 323	1 302 963	1 244 407
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0		0	37 500
Kalkulatorisk rente	0	543 926	1 060 057	1 064 610
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0		17 000	118 345
Direkte kapitalkostnader	0	1 854 249	2 380 020	2 464 862
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	246 940	253 114	259 441
Indirekte kostnader	0	246 940	253 114	259 441
Driftskostnader	0	5 991 369	6 675 021	7 712 454
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	Korrekt resultat pr. 31/12/21 er kr 601 096,-.	-147 713		
+/- Andre inntekter og kostnader	0	-147 713	0	0
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	0		204 914
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond				227 600
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	6 081 625	6 623 021	7 249 190
Resultat	0	477 633	244 863	-432 514
Selvkostgrad (%)	0,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Selvkostfond 01.01	0	116 513	601 096	874 900
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	477 633	244 863	-432 514
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	6 950	28 941	27 795
Selvkostfond 31.12	0	601 096	874 900	470 181

14.5.2. Feiing

Endring av normalgebyr fra i fjor (%)				
3,2 %				
30,0 %				
Feiing	2021 Budsjett- kalkyle	2021 Etterkalkyle selvkost	2022 Prognose	2023 Budsjett
16400 Årsavgifter	0	852 695	879 975	1 143 418
Driftsinntekter	0	852 695	879 975	1 143 418
10*** Lønn	0	583 562	646 950	787 030
11*** Varer og tjenester	0	113 561	80 000	107 000
12*** Varer og tjenester	0	3 190	1 000	1 025
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	0	133 497	145 000	148 625
14*** Overføringsutgifter	0	12 000	0	0
Direkte driftsutgifter	0	845 810	872 950	1 043 680
Direkte kapitalkostnader	0	0	0	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	54 365	55 724	57 117
Indirekte kostnader	0	54 365	55 724	57 117
Driftskostnader	0	900 175	928 674	1 100 797
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	Korrekt fond pr. 31/12/21 er på kr (-) 420 459,-	280		
+/- Andre inntekter og kostnader	0	280	0	0
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	0		-367 188
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond				324 567
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	899 895	928 674	1 143 418
Resultat	0	-47 200	-48 699	42 621
Selvkostgrad (%)	0,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Selvkostfond 01.01	0	-365 645	-420 459	-486 950
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-47 200	-48 699	42 621
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	-7 614	-17 792	-19 650
Selvkostfond 31.12	0	-420 459	-486 950	-463 979

14.6. Ikke-kommunale barnehager

Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager:

Kommunen skal fatte vedtak om satser til barnehager innen 31. oktober i året før tilskuddsåret.

Frosta kommune fastsetter egne satser.

Nasjonale tilskuddssatser:

Type barnehage	Tilskuddssats for barn fra tre år til seks år per heltidsplass	Tilskuddssats for barn fra null til to år per heltidsplass	Merknad
Ordinære barnehager	116 300	239 300	Nasjonal sats
Familiebarnehage	140 400	184 300	